

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdoba« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojškim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobodjenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

primorski

dnevnik

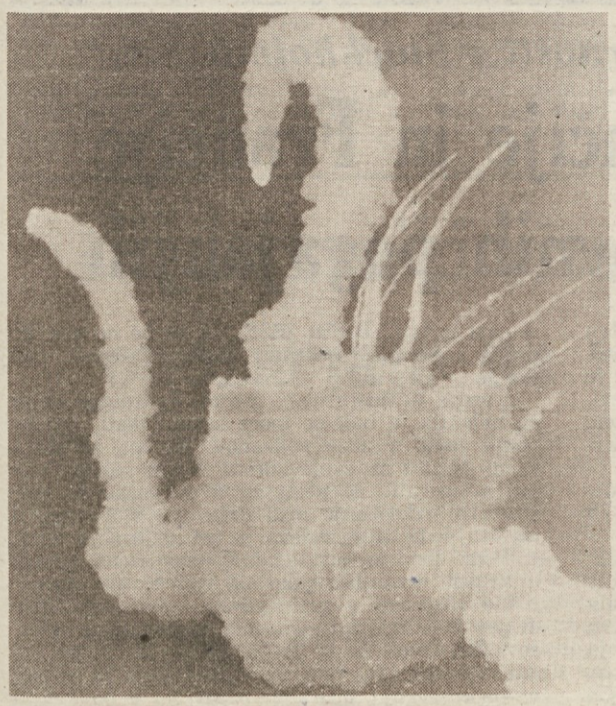
TRST
559
linije
1
723
7096 AA
OSREDNJA KNJIŽNICA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1 P. P. 132
66001 KOPER
60100200

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo
Cena 650 lir - Leto XLII. št. 24 (12.349)
Trst, sreda, 29. januarja

Sedem mrtvih v eksploziji ameriške vesoljske ladje Challenger

TRAGEDIJA V VESOLJU

*Do nesreče je prišlo 48 sekund po izstrelitvi - Vzrokov še niso pojasnili
Reagan odpovedal programsko poročilo - Globoka žalost v ZDA in drugod po svetu*

CAPE CANAVERAL — Tragedija v vesolju. 48 sekund po izstrelitvi je nad Atlantskim oceanom eksplodiral »Challenger«, vesoljska ladja ameriškega programa Shuttle. Na krovu je bilo sedem oseb. Vse so izgubile življenje. Petindvajseti polet ameriškega programa se je tragično končal.

V trenutku eksplozije je bila vesoljska ladja na višini približno 14 tisoč metrov. Množica, ki se je, kot običajno, zbrala ob izstrelitvi je na jasnem nebu nenadoma zagledala ognjeno kroglo, nato pa se je sled belega dima, ki je spremljal vesoljsko ladjo od vzletišča dalje, razdvojila. Tehniki, ki so tako na izstrelitvi Cape Canaveral kot na ekranih vesoljskega centra v Houstonu spremljali izstrelitev, niso mogli verjeti svojim očem. Po štiriindvajsetih uspešnih poletih je bila namreč večrajšnja izstrelitev rutinsko dejanje. Večkrat je sicer že prišlo do težav, vendar so bile to vedno malenkostne okvare, zaradi katerih so morali polet za kratek čas odložiti, nekajkrat pa je odložitev povzročilo vreme. Večjih težav pri teh poletih pa ni bilo nikoli.

Sedaj bodo morali najprej ugotoviti vzroke. Možnosti, o katerih poročamo na drugem mestu, je več, vsekakor pa bo večrajšnja tragedija verjetno vsaj za krajši čas zaustavila program Shuttle.

Ta program je stekel leta 1971 in še pred prvim poletom so vanj investirali 10 milijard dolarjev. Prvi polet so izvedli v letu 1981 in je v celoti uspel. Challenger, ki je včeraj eksplodiral, je bil četrta tovrstna vesoljska ladja in je doslej že devetkrat poletela v vesolje.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Slovenska kultura danes in jutri v Parizu

MARIJ ČUK

PARIZ — Nemara bo današnji dan prav gotovo pomemben za slovensko kulturo, saj ji center George Pompidou namenja kar dva večera. Slovenski glas se bo vendarle slišal v francoski metropoli, kot se je slišal tudi že prejšnji teden na dveh okroglih mizah in na razstavi tržaške založniške dejavnosti v malem foyerju Beaubourga. Skratka, danes in jutri bodo v sklopu niza simpozijev v okviru Trower Trieste različni naši ustvarjalci in raziskovalci predstavili del umetniškega življenja, ki vsekakor bogati Trst in mu daje tiste razsežnosti, po katerih naj bi bil lahko zanimiv v svetu.

Žal, »uradni Trst« hoče to dejstvo nenaravno zanikati in tudi naša prisotnost v Parizu ni sad prizadevanj tržaških kulturnih in političnih krogov, temveč bolj pritisk zunanjih faktorjev, individualnih stikov, francoske trmoglavosti, ki bo na primer pripeljala marca v Pariz veliko Plečnikovo razstavo, nad katero je baje sam direktor Beaubourga NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Tiskovna konferenca predsednika vlade Craxija

Teroristi prihajajo iz Libije in Sirije

RIM — Polkovnik Gadafi je »pripravljen« pozvati Arabce in še zlasti Palestince, naj prenehajo s teroristično dejavnostjo v evropskih državah. V zameno zahteva jamstvo, da ameriška vojska ne bo napadla Libije. To je dejal predsednik vlade Bettino Craxi na včerajšnji tiskovni konferenci, ki jo je sklical včeraj dopoldne v palači Chigi v zvezi z vprašanjem mednarodnega terorizma. Craxi je pojasnil, da mu je to informacijo posredoval predsednik malteške vlade Bonnici.

Sicer pa je Craxi v bistvu rezimiral že znane podatke o mednarodni teroristični dejavnosti. Dejal je, da je za zadnje teroristične atentate odgovorna organizacija, ki ji načeljuje Abu Nidal in da ta organizacija nastopa pod več različnimi imeni. Ta organizacija je, po Craxijevih besedah, uživala podporo več držav, predvsem Sirije in Libije in o tem ob-

stajajo že zanesljivi dokazi. Ta organizacija naj bi imela sedeže v glavnih mestih Sirije in Libije Damasku in Tripolisu, operativne baze pa v Bejrutu. Teroristični skupini, ki sta izvedli atentata na dunajskem in na rimskem letališču pa sta, po Craxijevih besedah, prišli iz Damaska.

Predsednik vlade je na tiskovni konferenci govoril tudi o sklepih zunanjih ministrov EGS v zvezi z bojem proti terorizmu in je še zlasti pozitivno ocenil tisti del sklepnega dokumenta, v katerem je poudarjeno, naj države, ki podpirajo teroristično dejavnost, ne pričakujejo, da bodo zahodnoevropske države mirno prenašale tako početje. Po Craxijevem mnenju bi bilo težko nadzorovati stanje, ki bi nastalo po morebitnih novih terorističnih podvigih v Italiji. Sicer pa je Craxi poudaril, da Italija nasprotuje vsaki vojaški operaciji.

Po izvolitvi republikanskega župana v Gradežu

Spor o bolnišnicah sprožil krizo v večinski koaliciji na Goriškem

GORICA — Politični odnosi na Goriškem so se zaostriili zaradi različnih tolmačenj in stališč v zvezi z izvajanjem deželnega zdravstvenega načrta. Iz tega izhaja, da je treba zapreti bolnišnici v Gradežu in Krminu v taki obliki kot sta sedaj, pustiti v teh dveh krajih ambulantne za prvo pomoč s kirurškimi oddelki.

Ta vprašanja so segrela prebivalstvo Gradeža in Krmina, kjer je prišlo do ostrih polemik na račun deželne vlade in večinske koalicije, ki to vlado podpira. V Gradežu pa so republikanci in socialdemokrati izstopili iz prejšnje koalicije, ki je odražala stanje na deželni in pokrajinski ravni, in v ponedeljek zvečer izvolili republikanskega župana s pomočjo komunistov in zelenih.

Občutna pocenitev goriv

RIM — Močan padec cen naftnih derivatov na svetovnih tržiščih in posledično tudi splošne pocenitve v državah EGS so botrovali novim pocenitvam goriv tudi v Italiji. Od polnoči je torej plinsko olje za avtomobilski pogon cenejše za 24 lir (od 690 na 666 lir liter), za ogrevanje pa za kar 42 lir (od 608 na 566) kot tudi petrolej za ogrevanje (od 647 na 605), medtem ko se je gorilno olje pocenilo za 29 lir pri kg (od 438 na 409). Dozoreli so tudi pogoji za pocenitev bencina za 20 lir (od 1.340 na 1.320 za super), o čemer pa mora še odločiti mednarodni odbor za cene.

Bomba iz Gradeža je počila včeraj na pokrajinski ravni. Včeraj pozno popoldne je predsednik goriške pokrajine Cumpeta ugodil zahtevam svetovalskih skupin KD, PSI in SSK, da prekine komaj začeto sejo. Komunisti in fašisti so proti temu ostro protestirali. Republikanci in socialdemokrati niso zinili, besede. Danes zvečer je v Gorici napovedan sestanek deželnih in pokrajinskih tajnikov KD, PSI, PSDI, PRI, PLI in SSK.

Ker bodo skoraj gotovo vsaj v krajevnem merilu nekatera stališča ostala taka, kakršna so se uokvirila v ponedeljek zvečer v Gradežu, je skoro gotovo, da pride do odstopa pokrajinskega odbora in sestave nove koalicije, najbrž brez republikanskega predstavnika. Polemike bi utegnile v teh dneh povzročiti spremembe tudi v drugih krajevnih uravah in v marsikateri ustanovi na Goriškem. (M. W.)

NA 8. STRANI

Vlada se ne zanaša na lastno večino in spet postavlja vprašanje zaupnice

RIM — Kaže, da vlada prav dosti ne zaupa trdnosti lastne večine v parlamentu. Navzlic ugodnemu poteku glasovanj o finančnem zakonu v zadnjih dneh, je namreč odločila, da postavi spet vprašanje zaupnice (torej javnega poimenskega glasovanja) glede člena 23, ki zadeva družinske doklade in nato glede člena 28, ki je v zvezi s samoprispevki (ticketi) za zdravila in za diagnostične preglede in analize. Tej odločitvi je močno oporekla komunistična parlamentarna skupina, kar je povzročilo zastoj v odnosih med vlado in opozicijo, ki so bili v zadnjih dneh ublažili. »Ker se opozicije niso poslužile obstrukcionističnih ali zavlačevalnih taktik, grmi ostri komunikativne komunistične poslanske skupine, je postavitev vprašanja zaupnice namenjeno izključno smotru, da vsilijo disciplino nekaterim sektorjem večine, kar je v odkritem nasprotju s potrebo po korektnem odnosu med vlado in parlamentom.« »Jasno mora biti, poudarja nota KPI, da samo vlada krši še enkrat pravila institucionalne korektnosti in povzroča ponovne zastoje pri postopku za finančni zakon.«

Večinske stranke so naravno nasprotnega mnenja. Socialist Sacconi, ki se proglašaja za nekakšnega Robina

Hooda, zagovarja postavljanje vprašanja zaupnice za obrambo »trdnega jedra« ekonomskega manevra, liberalcev Costa, dasi priznava komunistom, da so izvajali konstruktivno opozicijo, poudarja, da »vladi ne more nihče odrekati ustavne pravice, da postavlja vprašanje zaupnice«, demokristjan Cirino Pomicino zatrjuje, da se tako »dejansko odpravljajo s poti nadaljnje težave k odobritvi finančnega zakona«.

Popravki, ki so jih doslej uvedli k finančnemu zakonu, bodo vsekakor stali državno blagajno od 1.500 do 2.000 milijard lir. To postavlja nujnost, da vlada revizira predvidene dohodke: glede kritja zakonov, ki predvidevajo izdatke (ali zmanjšanje dohodkov) je državni poglavar (ki jih mora podpisati) večkrat dokazal precejšnjo strogost. Nj torej izključiti, da je predsednik republike že govoril tudi o tem na včerajšnjem srečanju s Craxijem. Gotovo je, da se je Cossiga pozanimal za postopek finančnega zakona in se je lotil tudi »piša« vladne preosnove ali »vetra« krize, o katerih je govoril med obiskom v Jugoslaviji.

G. R.

Zmagoslavje Italijanov

V včerajšnjem veleslalomu za SP v Adelbodnu so Italijani dosegli pravo zmagoslavje. Prvi je bil namreč Richard Pramotton, drugi pa Videmčan Marco Tonazzi (levo). Na tretje mesto se je uvrstil Avstrijec Strolz (desno). Zelo dober je bil Jugoslovian Rok Petrovič s četrtem mestom

Eksplozija utekočinjenega plina najverjetnejši vzrok tragedije v Cape Canaveralu

CAPE CANAVERAL — Ameriški vesoljski ustanovi NASA bo verjetno v kratkem času uspelo ugotoviti vzroke včerajšnje eksplozije vesoljske ladje Challenger. Nadzorniki izstrelitve razpolagajo namreč z vrsto natančnih naprav, ki vseskozi nadzirajo razne faze izstrelitve in posredujejo vrsto pomembnih podatkov, kot na primer pritisk in temperaturo v posameznih delih vesoljske ladje, odprtje oziroma zaprtje raznih ventilov in druge. Na osnovi teh podatkov bo verjetno mogoče ugotoviti, kaj se je pripetilo v višini 15 tisoč metrov.

Že sedaj pa je moč z dokajšnjo gotovostjo sklepati, da je prišlo do eksplozije v velikem rezervoarju, ki vsebuje 721 ton najnevarnejše vesoljske mešanice, to je utekočinjenega vodika in kisika. Iz televizijskih posnetkov je bilo namreč moč ugotoviti, da stranski raketi, ki vsebujeta trdo gorivo, nista eksplodirali, ampak sta se po eksploziji prosto leteli. Velika ognjena krogla, ki jo je stotisoče Američanov v neposrednem prenosu gledalo po televizijskih ekranih, je bila torej eksplozija velikega rezervoarja s tekočim gorivom, ki je, kot re-

čeno zelo nevarna mešanica. Uporabljajo jo samo pri vesoljskih poletih in doslej še niso odkrili nobenega goriva, ki bi lahko zajamčilo večjo varnost. Sicer pa je, resnici na ljubo, to prva eksplozija tega goriva.

Kljub vsemu pa do eksplozije ni moglo priti, ne da bi bila na napravah kaka okvara, saj je rezervoar dokaj zaščiten. Najverjetneje je, da je med vzletom prišlo do okvare na termičnem ščitju, s katerim je obdan rezervoar in ki dejansko jamči tekočemu gorivu zelo nizko temperaturo. V primeru, da se temperatura zviša namreč gorivo preide iz tekočega v plinsko stanje, poveča se pritisk in nevarnost eksplozije je mnogo večja. Da vodik ne preide iz tekočega v plinsko stanje mora biti temperatura največ 251 stopinj pod ničlo. Zadostovala je torej majhna okvara na rezervoarju ali pa okvara na črpalki, ki dovaja gorivo motorjem. Tako se je povečal pritisk v rezervoarju in eksplozija je bila neizbežna. Vsekakor pa kozmonavti niso zaznali nobene okvare, kar verjetno ponovno dokazuje, da je do tragedije prišlo hipoma.

Člani posadke Challengerja: spredaj z leve Michael J. Smith, Francis R. Scobee in Ronald E. McMair; zadaj z leve Ellison S. Onizuka, Sharon Christa McAuliffe, Gregory Jervis in Judith A. Resnik (Telefoto AP)

● Tragedija

NADALJEVANJE S 1. STRANI

»Flota« šteje še tri ladje, Columbio, Discovery in Atlantis; sprva so nameravali zgraditi še eno, a so ta načrt preklicali.

Challenger, ki je vzletel včeraj, bi moral ostati v vesolju sedem dni. V tem času bi morali člani posadke izstreliti dva satelita za komunikacije, zbrati vrsto podatkov v zvezi s Hallevevo reparacijo in opraviti nekatere druge znanstvene poskuse. Profesorica 37-letna Christa McAuliffe, edina članica posadke ki ni bila kozmonavtika, bi morala imeti dve predavanji ki bi ju njeni dijaki poslušali v ZDA neposredno iz vesolja. Poleg nje so posadko sestavljali še 47-letni pilot Francis Richard Scobee, 41-letni pilot Michael Smith, 36-letna inženirka Judith Resnik, 35-letni kemik Ronald McMair, 40-letni inženir Ellison Onizuka in 42-letni izvedenec v elektriki Gregory Jervis.

Vest o tragediji je globoko odjeknila po vsej državi in drugod po svetu. Predsednik Reagan, ki bi bil moral sinoči podati programsko izjavo parlamentu, je to obveznost odložil za nedoločen čas. V Cape Canaveralu je poslal podpredsednika Busha, uradni glasnik Bele hiše pa je napovedal, da se bo program Shuttle nadaljeval takoj ko bodo ugotovili vzroke včerajšnje nesreče in odpravili morebitne okvare. Reagan je tudi napovedal svoj govor na televiziji. Vest o nesreči so objavili tudi v sovjetski zvezi, kjer je televizija brez komentarja ob oddaji nju filma javila, da je v eksploziji izgubilo življenje pet kozmonavtov. V Italiji je vest vzbudila globoko žalost.

Včerajšnja nesreča je bila najhujša nesreča v zgodovini vesoljskih poletov. Pred 19 leti je na vzletišču eksplodirala ladja programa Apollo s tremi kozmonavti na krovu. Zaradi kratkega stika so izgubili življenje Virgil Grissom, Edward White in Roger Chaffee. Leta 1967 je med pristajanjem strmoglavil sovjetski kozmonavt Vladimir Komarov; štiri leta kasneje so med pristajanjem, verjetno zaradi zvišanja pritiska, umrli trije sovjetski kozmonavti in sicer Georgij Dobrovolski, Vladislav Volkov in Viktor Patsajev.

● Slovenska

NADALJEVANJE S 1. STRANI

bourga navdušen. To se z drugimi besedami pravi, da Trst ostaja gluh za svoje kozmopolitizme.

Sam niz manifestacij Trouver Trieste pa najbrž že razjeda nekakšna »organizacijska kriza«. Podatki, ki smo jih na silo zbrali ob našem prihodu v Pariz pravijo, da se prireditelji že težko prebijajo skozi labirint vsakršnih polemik, ki se čedalje bolj tikajo tudi finančnega vprašanja in najbrž bo Trouver Trieste še dolgo odmeval. Pa ne samo glede tega vprašanja, tu so še prepere drugega značaja...

Sicer pa se prireditve nizajo, vendar nekako neopazno in trudno, kakršna je bila tudi ponedeljkova otvoritev razstave »Idees pour une ville« v arhitekturnem inštitutu. Medtem ko je zunaj snežilo in je dobila pariška noč pravljicne obrise, smo v dveh tesnih prostorih inštituta lahko videli nekaj projektov Alda Rossija, Georgia Grassija in Guida Canelle ter realizacije arhitekturnih studiov Celli - Tognon in Semerani - Tamaro. To je v bistvu za neko intimitno, ki bo najbrž tudi taka ostala, saj si ne moremo misliti, da bi lahko poprečnega Parižana zamakala taka skopost razstavljenih materialov. Vedeti pa je treba, da je bila to ena izmed srednjih razstav celotnega razstavnega programa v Triestu. **MARIJ ČUK**

Že prvi dan obnovljenega zasedanja o varnosti v Stockholmu

Usklajen nastop Zahodne Nemčije in Francije za večjo vlogo Evrope v mirovni pogajanjih

BONN — Bonski vladni krogi označujejo včerajšnji skupni nastop francoskega zunanjega ministra Dumasa in zahodnonemškega zunanjega ministra Genscherja na obnovljenem zasedanju stockholmske konference o varnosti in sodelovanju v Evropi kot politično sporočilo daljnosežnega pomena. Oba sta včeraj v Stockholmu zahtevala, da bi morala konferenca pospešeno sprejeti program za krepitev zaupanja v Evropi na vojaškem področju. Vsekakor do naslednje nadaljevalne konference KVSE, ki bo jeseni na Dunaju.

Pariz in Bonn sta hotela s skupnim nastopom svojih zunanjih ministrov v Stockholmu pokazati, da stojita obe vladi za njuno pobudo. Vladi sta se že v začetku januarja dogovorili o skupni pobudi v Stockholmu, ko sta se zunanja ministra sporazumela o še tesnejši organizacijski in vsebinski povezavi zunanjih politik obeh držav, da bi močnejše uveljavili evropske interese.

V tem smislu sta se Genscher in Dumas tudi domenila, kaj bo vsak izmed njih v svojem govoru poudaril. Genscher zlasti opozarja na čedalje

večji pomen večstranskih pogajanj o nadzorstvu nad oboroževanjem, ki naj bi dopolnjevala dvostranske ameriško-sovjetske pogodove. Genscher je tudi spomnil supersila na njune dogovore v Ženevi, ki jih morata uresničiti. Pogajanja KVSE so zelo primeren preskus resne volje ene in druge super-sile za razorožitev.

Francoski zunanji minister Dumas je podrobneje razčlenil sedanje stanje na pogajanjih med Vzhodom in Zahodom.

Tik pred prvo sejo letošnjega zasedanja stockholmske konference je tudi predsednik SPD Willy Brandt povedal nekaj misli o tem, kaj bi morala Evropa storiti zase. V članku, ki ga je objavil dnevnik »Die Welt«, meni Brandt, da se spreminja razmerje med supersilama, kar zadeva zagotavljanje svetovnega miru. Iz tega izvira dvojno vprašanje, kakšne posledice imajo ti spremenjeni odnosi za Evropo in kako lahko evropske države izkoristijo položaj. Sedanje dogajanje med supersilama še ne pomeni začetka novega obdobja popuščenja napetosti, vendar je upoštevanja vredna

skupna izjava ZDA in ZSSR, da ne bo ne ena ne druga supersila poskušala doseči premoči nad drugo.

Evropa ne more samo jemati na znanje novega položaja in tudi ne more samo čakati, kaj bo padlo zanjo z mize velikana. Evropa se mora sama brigati za svoje koristi, zlasti še ker ima kaj prispevati. To velja za dvostransko in večstransko sodelovanje med državami v Evropi, a tudi za dodatna prizadevanja pri utrjevanju miru.

Pomembno je tudi, da bi Evropejci na vzhodu in zahodu razmislili, kako naj vplivajo na mednarodno razpravo o premagovanju svetovne krize dolgov in o reformi svetovnih gospodarskih odnosov. Zavzemati se bo treba za to, da bi del denarja, ki ga zdaj dejansko upravljajo za odvečno oboroževanje, uporabili predvsem v boju proti lakoti in bedi v državah v razvoju. Za znanstveno in kulturno izmenjavo je dovolj uporabnih spodbud, četudi se je lanska konferenca v Budimpešti končala brez sklepov.

BOŽIDAR PAHOR

Včeraj na dnevnem redu zunanja politika Po moskovskih pogovorih zblížanje med KPI in KP SZ

MOSKVA — Zunanjepolitična vprašanja so bila včeraj v središču peturnega pogovora med tajnikom KPI Natto in generalnim sekretarjem KP SZ Gorbačovom. Pogovorov sta se udeležili obe delegaciji, potekal pa je, kot trdi Pravda, v odkritem in pri srčno tovariškem vzdušju in v spoštovanju avtonomije obeh partij. Kaže torej, da je spor iz leta 1981 pozabljen in da so odnosi med obema partijama spet odlični.

Italijanski komunisti so izrekli priznanje predlogu sovjetskega voditelja o prepovedi jedrske oborožitve: predlog je po njihovem mnenju resen in bi utegnil prepričati nadaljnjo oboroževalno tekmo. Ostanja seveda odprto marsikatero vprašanje, kot na primer problem krajevnih vojn, v prvi vrsti

vojna v Afganistanu ter odnosi med Evropsko gospodarsko skupnostjo in SEV. KPI zagovarja konec vojaškega posega SZ v Afganistanu, ki naj spet postane suverena država.

Kar zadeva bližnji vzhod sta stališči KPI in KP SZ v bistvu enaki. Treba si je prizadevati za pravično in miroljubno rešitev krize s priznanjem pravice palestinskega ljudstva do lastne države. Iskanje take politične rešitve pomeni obenem zagotoviti varnost vseh držav na tem območju, vključno z Izraelom. Govor je bil tudi o splošnem položaju v Sredozemlju in Gorbačov je izrazil priznanje KPI za njeno prizadevanje, da se Američani ne bi posluževali oporišč NATO v Italiji za svoje pomorske manevre.

Kitajci naj bi kupili tudi ponesrečeni Feni

LJUBLJANA — Pred dobrim mesecem je lendavska rafinerija s posredovanjem Smelta prodala kitajskemu kupcu opremo namenjeno za širitev njihovih zmogljivosti, ki je nekaj let »čakala« v zabojih. Za neizkoriščeno opremo, ki je v Lendavi pristala po ne ravno dobro preračunanih načrtih, je rafinerija dobila 19 milijonov dolarjev. To je seveda veliko manj, kot so morali zanjo odšteti ob nakupu, saj je ta napačna odločitev stala pred leti 29 milijonov dolarjev, k čemur je treba dodati še nekaj milijonov dolarjev drugih stroškov. Sedaj so smeltovci angažirali na podoben način kot pri reševanju Fenija iz Kavadarcev.

Kot je povedal Peter Rigl, direktor marketinga v Smeltu so v tem primeru skupaj s predstavniki Fenija in občine Kavadarci doslej pri-

pravili le osnove tehnične informacije o Feniju in jih posredovali ustreznim institucijam na Kitajskem, ki v svojih programih predvidevajo proizvodnjo feromiklja. Sedaj čakajo na odgovor.

Toda ob možni prodaji Fenija, ki je pravzaprav za sedaj le eden od teoretičnih poskusov razreševanja tega problema je otežujoče dejstvo, da je oprema Fenija zmontirana in je zato tudi vprašljivo, kaj se lahko sploh še prenese na drugo lokacijo. Tega bi se natančneje lotili v primeru konkretnega povpraševanja. Taka »razprodaja« jugoslovanskih zgrešenih investicij prav gotovo ne more povrniti vse nastale škode napačnih odločitev. Verjetno pa je le bolje, če iz tako grenke izkušnje vendarle lahko rešimo vsaj del sredstev, kar dokazuje prvi primer. (dd)

Po begu bivšega predsednika Okella in prevzemu oblasti

Museveni obeta mir in nov red v Ugandi

NAIROBI — Iz Kampale poročajo, da se življenje v ugandskem glavnem mestu počasi normalizira, hkrati pa so sporočili, da se je po predvčerajšnjem zavzetju drugega največjega mesta Jinje (80 kilometrov vzhodno od Kampale) četam nacionalnega odporiškega gibanja (NRA) Yowerija Museveni predalo kakih šest tisoč vladnih vojakov. Za zdaj ni znano, kaj se je zgodilo z bivšim predsednikom generalom Titom Okellom, bivši diktator Idi Amin pa je iz Džede obtožil enote NRA za pokole civilistov.

Voditelj nacionalnega odporiškega gibanja (NRM) Museveni, ki je po zavzetju Kampale razglasil razpustitev vojaškega sveta generala Okella, je tudi v sporočilu kenjskemu predsedniku Moi ju zatrdil, da bodo skušali čimprej ustanoviti nacionalni svet, sestavljen iz vojakov in civilistov in iz predstavnikov vseh delov Ugande.

Yoweri Museveni je v sporočilu Moi ju poudaril, da odporiško gibanje spoštuje lani decembra v Nairobiu podpisani mirovni sporazum, vendar bo

njegovo uresničevanje terjalo določene spremembe. Pri tem je novi voditelj Ugande brzkone mislil na predstavnike kompromitirane vojaške oligarhije in tudi na civilne sodelavce dolgotrajne vladavine lumpenmilitariata, ki so jih sedaj z vojaško silo odstranili z oblasti.

Museveni je v govoru tujim diplomatom izjavil, da so v Ugandi v minulih 24 letih vladali »kriminanci«, obenem pa je dejal, da v deželji ne gre za etnično-tribalistična nasprotja, marveč se je Uganda znašla na robu zloma zaradi pomanjkanja dobrega vodstva in organizacije. Museveni je dejal, da bo do ustanovitve nacionalnega sveta oblast v rokah sveta odporiškega nacionalnega gibanja, medtem ko naj bi imeli v novem svetu večino civilisti (60 odstotkov mest), ostala mesta pa bodo dobili vojaki.

Iz Kampale-poročajo, da so trgovine in tržnice spet odprli, poleg tega pa so začeli delati nekateri uradi in tudi telefonske in telegrafске zveze s svetom so spet vzpostavljene. V prestolnico, ka-

mor je začela iz drugih krajev dežele prihajati tudi hrana, so se vrnili skoraj vsi prebivalci, ki so v minulih dneh zbežali, ker so se ustrašili novega nasilja vladne vojske.

V Kampali pravijo, da se je prvič po dolgih letih zgodilo, da po zamenjavi in oblasti in po spopadih med različnimi vojaškimi frakcijami ni prišlo do ropanja, plenjenja in maščevanja nad civilisti. To se je namreč ponovilo tudi po lanskem državnem udaru proti predsedniku Miltonu Oboteju, ko je oblast prevzel vojaški svet generala Tita Okella.

Vodstvo nacionalnega odporiškega gibanja je pozvalo pripadnike ugandske ljudske osvobodilne vojske (UNLA) Tita Okella, naj se predajo in naj sodelujejo z novo oblastjo. Tuje agencije poročajo, da se je del bivše vladne vojske umaknil proti severu in severovzhodu Ugande ob meji s Sudanom, kamor se je pred sedmimi leti umaknila tudi premagana Aminova vojska.

AVGUST PUDGAR

Občutna kadrovska stiska zavira obalno kmetijstvo

Pred štirimi leti so pri Srednji pomorski in prometni šoli v Piranu odprli kmetijski oddelek. Tedajne raziskave so pokazale, da bi za načrtovani razvoj kmetijske proizvodnje potrebovali dva do tri kmetijske razrede. Namesto tega, pa je bil že zadnji vpis učencev dokaj skromen; tudi namere letošnjih osmošolcev kažejo na manjše zanimanje za ta študij. To pa ni edina težava! Na Obali manjka tudi veliko strokovnih delavcev v celotnem agroživilstvu. To so denimo peki, mesarji, predelovalci rib in drugi. Stisko potrjujejo podatki, da v delovnih organizacijah Preskrba in Mlinotest že dalj časa niso dobili delavcev take stroke, kot bi jo potrebovali. V Drogi bi samo za enostavno reprodukcijo zaposlili po 60 novih strokovnih kadrov letno. Za obnovo približno 700 kmetij, kolikor jih je v tem prostoru, bi delo dobilo vsako leto po 20 delavcev in še bi lahko našli.

Manjše zanimanje za vpis v kmetijski oddelek in pomanjkanje agroživilskih delavcev, je vodilo k zadnjemu posvetu v Kopru, čeprav so razmišljanja in želje, da bi tudi v obalnem kmetijstvu stopili v korak

s časom, razmeroma stare in pogoste. Na dlani je, da bo mogoče zastavljen razvoj kmetijske proizvodnje na Obali uresničiti le z boljšo organizacijo dela in z več znanja.

Tako naj bi že v tem srednjeročnem obdobju meliorirali 1500 hektarov kmetijskih površin in jih opremili z namakalnimi sistemi; povečevali naj bi živinorejo; za obnovo vinogradov naj bi namenili 200 hektarov zemljišč, za oljčne nasade v prihodnjih petih letih 300 hektarov, dolgoročno pa 730.

S skupnimi močmi je torej nujno rešiti probleme izobraževanja strokovnih delavcev za kmetijstvo in celotno agroživilstvo. Obetavnosti so napor delovne organizacije Droga, ki je letos razpisala 22 kadrovskih študijskih, od teh 5 za otroke svojih kooperantov. Veliko je pričakovati tudi od odločitve, da na Obali omogočijo vpis v prvi letnik za različne smeri programa živilcev, ti učenci pa bi v drugem letniku nadaljevali šolanje v Mariboru. Temelj tako potrebnega in pomembnega je le človek oziroma vzgoja in izobraževanje takih ljudi, ki bodo znali in želeli pridelovati hrano!

MIRJAM MUŽENIČ

Maniaccovo delo »Storia del Friuli«

Nov pogled na zgodovino Furlanije

VIDEM — Ob koncu prejšnjega leta je pri rimski založbi Newton Compton izšla Zgodovina Furlanije (Storia del Friuli) Tita Maniaccova. Gre za delo, ki se bistveno razlikuje od vseh dosedanjih zgodovinskih knjig, ki so jih pripravili razni avtorji o Furlaniji. In ne samo zato, ker je Maniaccova proza po svojem pripovedništvu in po svojih posebnih ritmičnih odraz avtorjeve pesniške in pisateljske žilice, pač pa zato ker obravnava teme in celotna zasnova knjige odražajo napor drugačnega pristopa k zgodovini in sodobnejšega ter drugačnega tolmačenja dogajanja v Furlaniji.

Že predgovor s sklicevanjem na Pasolinija (njegov lik, kot dokazujejo pogosti citati iz njegovih poezij, se kot rdeča nit prepleta skozi vso knjigo) veliko pove o smislu dela. »Leta 1947 — pojasnjuje namreč Maniaccova — je veliki poet iz Casarse zapisal: »Prišel bo vendar čas, ko se bo Furlanija zavedala, da ima neko zgodovino, neko preteklost, neko tradicijo«. Tedaj sta znana znanstvenika že objavila važna prispevka o furlanski zgodovini. Toda Pasolini je očitno mislil na nekaj drugega in zanj omejenjeni knjigi nista odražali zgodovine neke narodnosti, nista bili znak in odraz prebujanja. Mimo navajanja datumov, objasnjevanja političnega in vojnega dogajanja, si je Pasolini očitno želel drugačen pristop, tak pristop, ki bi tolmačil furlanski svet, njegove občutke, njegov način življenja, njegovo originalnost ali različnost.

Maniaccova je očitno želel prehoditi tako pot. Njegovo delovno orodje so bili marksizem (Marks in Gramsci), kulturna antropologija, sodobni izsledki o materialni kulturi in o podrejenih slojih, ki izhajajo iz francoske šole Annales in ki so korenito prenovili zgodovinsko pisarstvo. Od tod poglavja o furlanski mitologiji in o tipologiji hiše, od tod pozornost za okolje in za pridelke, od tod poglavje

»Dodatni pripomoček zemlji: kmet«, od tod poglavje o kmečkih uporih, ki dvigajo kmete na raven protagonistov zgodovine.

Maniaccovo delo torej v veliko večji meri upošteva sinhroničnost (torej konstante in globoke družbene strukture) kot pa diahroničnost (to je pozornost bolj površno, za razplet dogodkov). Zakoreninjene strukture, ki jih avtor obravnava in obelodani so konservatorizem Furlanov, dolgo obdobje fevdalizma, dejstvo, da je intelektualno vlogo imela skoraj izključno duhovščina, odsotnost ali skoraj buržoazije, pasivnost ljudskih množic, privrženost lastnemu jeziku in tradicijam.

Zasnova knjige je s tega vidika inovatorska, prav zato pa zahtevna in rezultat ne odraža vselej dejanskih namenov in zastavljenih ciljev. Misel ni vselej jasna, zlasti za nefurlanskega bralca, nov pristop se večkrat ustavlja pri citatu in ni konkretno uveljavljen. S tega vidika se pozna, da je Maniaccova bolj pisatelj in pesnik kot pa zgodovinar. Vendar ta protislovja bi lahko tolmačili tudi v pozitivnem smislu in Maniaccovo delo je odraz dinamičnosti furlanske kulture. Kot naglašava avtor v zadnjih poglavjih svoje zgodovine, če dolga stoletja noben dogodek ni bistveno spremenil družbene strukture, dejavnost katoliških in socialističnih organizacij v prejšnjem in v tem stoletju, odporništvo, gospodarski vzpon, uveljavitev potrošniške družbe in množičnih medijev, potres in popotresna obnova, so v dobrem in v slabem, spremenili in še spreminjajo Furlanijo. Ob tem pa velja omeniti še eno dejstvo: Maniaccova knjiga je prva, ki je izšla v založbi neke vsedravnne družbe, ki nima svojega sedeža v deželi: tudi to je odraz novega obdobja, odraz dejstva, da je Furlanija le prišla v drugačen okvir.

ROBERTO PUSIOL

Predstavniki rižanskega vodovoda opozarjajo na »suho« budočnost

KOPER — »Očitno je, da se na obali mnogi še vedno premalo zavedajo resnosti problemov, predvsem pa posledic zaradi morebitnega pomanjkanja vode,« so na nedavnem pogovoru z novinarji poudarjali tako predstavniki rižanskega vodovoda kot obalne SIS za vodno oskrbo.

Plan razvoja vodne oskrbe za obdobje do 1990. leta še ni sprejet, še pred sprejetjem pa ga na dokaj majave temelje postavlja po občinah različni pristop do zagotavljanja sredstev za uresničevanje planskih načrtov. Tako, denimo, v koprski občini predvidevajo, da naj bi po zaključnih računih za gradnjo vodovodnega omrežja ozdi (organizacije združenega dela) pripevali po 2 odstotka iz čistega dohodka, v izolski in piranski pa po 1,5 odstotka.

V minulem srednjeročnem obdobju so pri sisu za oskrbo z vodo zbrali le 51 odstotkov sredstev, ki naj bi jih ozdi prispevali v višini enega odstotka od bruto osebnih dohodkov iz čistega dohodka, dobili so le 76 odstotkov sredstev, ki naj bi se zbrala iz enodnevniških zaslužkov delavcev; slednji naj bi delali dan v letu posebej za to, da bodo prispevali denar za graditev višinskega vodovoda. Skratka, dosedanja, pa tudi bodoča, način zbiranja sredstev ni tako trden, da bi planerji lahko rekli: denarno osnovo za planiranje imamo. Zaskrbovanje namreč še vedno ni znano, kako bodo v ozdih reagirali na predlog sporazuma, po katerem naj bi namensko za zagotavljanje novih vodnih virov ozdi združevali sredstva glede na porabo vode in uspešnost s plovovanja. Dejstvo je namreč, da so v zagotavljanju novih vodnih virov po cenah iz konca 1985.

leta potrebne kar 3,3 milijarde dinarjev. S tem naj bi zgradili prvi del nove vodarne, obnovili staro, zgradili novo čistilno napravo in iz izvirov za sedanjim naravnim izvirov Rižane lahko črpali vsega okrog 600 litrov v sekundi. Tolikšne so namreč z raziskavami ugotovljene (odkrite) količine vode na območju izvira Rižane. Ta količina vode bi zadoščala za pokritje potreb tudi po letu 1990, tja do leta 1995, ko bodo dobave vode s Hrvaške pričele usihati. Ne gre namreč prezreti, da zdaj obalno območje s Hrvaške (iz Gradol in sečoveljskega vira, ki je na hrvaški strani) dobiva okrog 300 litrov v sekundi in da se bodo dobave te vode po letu 1995 pričele zmanjševati. Ob tem je seveda treba upoštevati tudi to, da bo poraba naraščala in da bo 1995 leta znašala

že od 700 do 800 litrov vode v sekundi, torej več kot bo vode v resnici na voljo.

Deset let oziroma leto 1995 se marsikomu zdi še dokaj oddaljeno, tistim, ki se resneje ukvarjajo z vodno oskrbo pa ne. Zato opozarjajo, pripravljajo načrte, raziskujejo (doslej uspešno) in prepričujejo potrošnike, da brez vode razvoj ni mogoč. Marsikaj vse to izpade kot jalov trud, saj je vode trenutno še dovolj. Če bo prevladala ta logika, potem bodo na obali probleme učinkoviteje pričeli reševati šele, ko bodo žejni, ko bodo turisti slani, ko bodo nekateri stroji stali... to bo pa že prepozno, mnogo bolj boleče kot danes pričeti z združevanjem sredstev za zagotovitev vsaj dela potrebne vode.

DUŠAN GRČA

Mladi tržaški komunisti na obisku v Ilirski Bistrici

ILIRSKA BISTRICA — Konec prejšnjega tedna se je v Ilirski Bistrici mudilo veččlansko predstavništvo Koordinacijskega odbora mladih komunistov zahodnega Krasa, v katerem so bili mladi iz vseh občin, ki so zastopane v odboru. Med svojim obiskom se je zastopništvo srečalo s tamkajšnjimi predstavniki občinske konferen-

ce ZSMS, obenem pa se je udeležilo seminarja, ki ga je omenjena organizacija priredila v zvezi s pripravami za bližnji kongres ZSMS.

Naj omenimo, da je srečanje spadalo v okvir stikov, ki jih obe strani že več let imata; prve že so na pobudo nekaterih zahodnokraških krožkov ZK MI bile vzpostavljene že pred petimi leti, sedaj pa kaže, da se stiki utrjujejo, saj bo delegacija Koordinacijskega odbora čez nekaj dni zopet odpoštovala v Ilirsko Bistrico, tokrat na uraznovanju dneva slovenske kulture.

Darujte v sklad

MITJE ČUKA

Marko Waltritsch

ENO STOLETJE SLOVENSkih OSNOVNIH ŠOL V GORICI

49.

V Pemvi je bila dvorazrednica s 127 učenci. Učila sta Leopold Reja in Cecilija Fajgelj. Kar štiri razrede je imela slovenska šola v Podgori. Učencev je bilo 172. Poučevali so Josip Budal, Emilija Klancič, Zora Čuk in Roza Novinc. V Rupci je bila enorazrednica s 56 učenci in dvema učiteljema: Antonom Ferlatom in Lado Ferlatovo. V Sovodnjah je bila dvorazrednica s 131 učenci. Za učitelja sta bila Josip Zajec in Ernesta Blažica. Na Vrhu je bila enorazrednica s 43 učenci, za učitelja je bil Avgust Lestan. Nimamo v tej publikaciji podatkov za Doberdob in Jamlje, kajti, kot že povedano, ti dve šoli sta spadali v šolski okraj Gradišče ob Soči. V »Ročnem zapisniku« pa ni podatkov o šolah v tem okraju. Očitno gre za pozabljenost.

Fašisti so v vsej državi prevzeli oblast konec oktobra, 1928. Še pred pohodom na Rim so iz večine

županstev v takratni Julijski Benečiji ter Furlaniji izgnali komunistične ter socialistične župane, razdeljali so sedeže sindikatov ter obeh levičarskih strank. Podobno so ravnali tudi v slovenski okolici Trsta ter v Istri. Na Goriškem, če izvzamemo njihovo divjanje po razdejanju vrh Krna, kjer je bil poleti 1922 uničen spomenik alpincem, padlim med prvo svetovno vojno, ni bilo dotlej hujših primerov nasilja.

To so fašisti izvajali predvsem na tržiškem območju in še v marsikaterem drugem kraju v neposredni bližini Gorice, kjer so iz županstev izgnali komunistične oziroma socialistične župane. Po prevzemu oblasti pa so, že v prvi polovici leta 1923 izgnali iz županstev še ljudske (katoliške) župane ter tiste drugih meščanskih strank, ki se jim niso hoteli udinjati. Časopisne kronike goriških ter še zlasti furlanskih časopisov so polne takih vesti.

Fašistom upravna razdelitev anektirane Julijske Benečije ni dala spat. Ta je bila še vedno razdeljena tako kot v avstrijskih časih. Mesto Trst z neposredno okolico, t.j. s kraji, ki sodijo še danes v tržiško občino. Goriška pokrajina. Istrska pokrajina. Naziv dežela so po novem spremenili v pokrajina. Istra je imela takrat središče v Poreču. Priključili so ji tudi Reko, ki je dotlej sodila v Ogrsko državo. Predvojni Goriški (ta je obsegala vso goriško okolico tja do Ajdovščine, Sežanskega okraja tja do Istre, Tolminko okraj do vključno Cerčna in Bovca, ter okraj Gradišče ob Soči s Trzičem, Gradežem, Červinjanom, Oglejem in Krminom) so pri-

ključili tudi Kanalsko dolino od Tablja do nove meje (ti kraji so pred vojno sodili v Koroško deželo) ter tiste predele dežele Kranjske, ki so bili priključeni Italiji. To so bili okraji Idrija, Postojna, Vipava, Ilirska Bistrica in Senožeče. V teh je bilo prebivalstvo v celoti slovensko, v Kanalski dolini pa delno slovensko, delno nemško. Jasno je bilo, da je to še povečalo slovensko večino v Goriški pokrajini, saj je že pred vojno bila v njej slovenska večina kar dvetretjinska. Že res, da so takoj po vojni številni Slovenci iz Gorice ostali na ozemlju nove države Srbov, Hrvatov in Slovencev, in da mnoge italijanska vojaška oblast ni pustila nazaj v zasedene kraje. Vendar pa je večina prebivalstva takratne Goriške bila slovenska. To se je pokazalo na prvih političnih volitvah po aneksiji, ki so bile v začetku leta 1921. Takrat je Goriška pokrajina poslala v rimsko poslansko zbornico pet poslancev. Kar štirje so pripadali jugoslovanskemu bloku: to so bili Josip Vilfan, Karel Podgornik, Virgilij Šček in Josip Lavrenčič. Izvoljen je bil le en poslanec italijanske narodnosti in sicer komunist Giuseppe Tuntar. Komunisti so med furlanskim prebivalstvom pobrali večji del dedščine predvojnih Faiduttijevih katolicinov. Druge stranke vsedravnega značaja so dobile pre malo glasov, da bi izvolile svojega poslanca. Docela so pogoreli fašisti in nacionalisti združeni v nacionalnem bloku, ki so dobili na Goriškem relativno večino le v dveh občinah: Gorici in Foljanu. Povsod so bili poraženi. To je fašiste seveda razkačilo.

PREDNAROČNINA

za

primorski dnevnik

ZA LETO 1986

Plačilo do 31. januarja

CELOLETNA 90.000 lir (+ 500 lir kolka)
MESEČNA 12.000 lir

Po 31. januarju bo celoletna naročnina znašala 140.000 lir + 500 lir kolka.

PLAČILA SPREJEMAJO:

Uprava v Trstu in Gorici
Raznašalci Primorskega dnevnika
Pošta: tekoči račun ZIT 13512348
Vsi slovenski denarni zavodi na Tržaškem in Goriškem

Z enotnim sklicem federacije CGIL-CISL-UIL
**Danes stavka delavcev Aquile
 in podjetij z državno udeležbo**

Tajništvo enotne pokrajinske federacije CGIL-CISL-UIL se je sestalo za pregled priprav na današnje stavko delavcev v podjetjih z državno udeležbo in v rafineriji Total, hkrati pa je razpravljalo o zadnjem srečanju s predstavniki družbe Finmare in o sprejetju paketa za Trst in Gorico.

Glede današnje stavke so navzoči še enkrat poudarili njen značaj jasnega odgovora na neuspehi izid srečanja pri predsedstvu vlade 7. januarja, o katerem so delavci že razpravljali na skupščinah, ki so jih imeli v pripravo na stavko. Danes ob 9. uri se bodo stavkajoči zbrali na Sentjakobskem trgu, od koder bodo v sprejedu krenili na Goldonijev trg in tam ob 10.30 zaključili manifestacijo z zborovanjem.

O paketu so se udeleženci sestanka dogovorili, da ga bodo podrobno preučili na posebnem srečanju 4. februarja, zato so večji del razprave posvetili problemu Tržaškega Lloydja. Glede pripravljenosti družbe Friulia in nekaterih zasebnikov, da bi kot delničarji vstopili v družbo, se je pokrajinska enotna sindikalna federacija izrazila kritično zlasti zaradi metode, s katero so se vprašanja lotile deželna in krajevne uprave, pa tudi sami zasebni podjetniki. S predlogom namreč sploh niso seznanili sindikalnih organizacij, s katerimi bi morali podrobno preveriti tako vsebino, kot predvsem skladnost pobude s temeljnimi cilji, na katerih potekajo pogajanja z IRI in z vlado. Sindikati zato zahtevajo nujno srečanje vseh zainteresiranih strani, hkrati pa izražajo prvo pozitivno oceno dejstva, da smo končno vendarle priča konkretnega in konstruktivnega zadržanja krajevnega podjetništva, ki je bilo doslej ob odprtih vprašanjih povsem odsotno.

Sindikati pa k temu dodajajo, da bi to pripravljenost morali drugače usmeriti in sicer predvsem v povečanje prometa, s posegi na preostale transportne sektorje. Vprašanje razvoja Tržaškega Lloydja je namreč tesno povezano z razvojem javne vloge brodovja in njegove uporabe na Jadranu. To pa je seveda problem vsedravnega politike prevoza, kjer se improvizirane bližnjice le težko predstavljajo kot pametne in ustrezne rešitve.

V tem smislu sindikati pozivajo deželo, zasebnike, Lloyd in IRI, naj si prizadevajo — tudi z ustanavljanjem novih družb — za pridobitev novega blaga in novih trgov. Enotno tajništvo CGIL-CISL-UIL pa bo na teh temeljih sprožilo ostro soočanje s krajevnimi upravami in z javnimi in zasebnimi delodajalci.

**KPI načelno ne nasprotuje vstopu
 zasebnega kapitala v Tržaški Lloyd**

Spor okrog vloge ustanove IRI v Julijski krajini je prešel v odločilno fazo, vlada pa mora končno prevzeti nase vso odgovornost za izbere gospodarske politike tega območja v krizi. Pomena novega zakona o olajšavah za vlaganja in zaposlovanje v Trstu in Gorici (paket) ne sme izvotliti pomanjkanje ustreznih ministrskih izbir, tako glede državnih udeležb, kot glede transporta, zunanje trgovine, industrije in znanstvenega raziskovanja. Tako je v uvodu včerajšnje tiskovne konference o stališčih KPI do prihodnosti Tržaškega Lloydja dejal pokrajinski tajnik, Ugo Poli.

Komunisti so se že pred časom zavzeli za priznanje operativne avtonomije v postopku prestrukturiranja in racionalizacije podjetij v lasti Finmare, tudi z namenom, da bi zaščitili italijansko prisotnost v jadranskem pomorskem prometu, z ustreznimi spremembami vladnega zakonskega osnutka o normah za prestrukturiranje javnega brodovja. Po januarjskih srečanjih s predstavniki predsedstva vlade, IRI in Finmare, pa so komunisti oblikovali naslednja stališča, ki jih bomo strnjeno razčlenili.

V prvi vrsti so prepričani, da brez odobritve zakonskega osnutka št. 149 o normah za preureditev javnega brodovja (se pravi tistega v rokah Finmare), ki ga trenutno obravnavajo v senatu, ne bo prihodnosti za nobeno od družb prvenstvenega vsedravnega pomena. Interesi zasebnih ladjar-

jev namreč že mesece preprečujejo, da bi država opravila svojo strateško izbiro v korist prisotnosti italijanske zastave v pomorskem prometu in torej za soočanje z mednarodno konkurenco na tem sektorju, v bran italijanske avtonomije.

Drugič, komunisti opozarjajo, da Finmare že izvaja svoje restrukturacijske načrte, ne da bi kdajkoli objavila njihovo vsebino. Nujen je zato poseg sindikatov za preveritev ekonomskih učinkov in zaposlitvenih krčenj ter za zagotovitev razvoja, proti usmerjenosti v sanacijo, temelječo le na uklinjanju pomorskih linij. KPI poleg tega poudarja nujnost preverjanja že doseženih rezultatov in zavrta vsakršne operacije organizacijskega inženirstva, ki bi spravile pod vprašaj avtonomno vlogo treh družb prvenstveno vsedravnega interesa. V tem okviru je treba zaščititi in priznati trgovsko, tehnično in profesionalno raven Tržaškega Lloydja, ki predstavlja temeljni del javne prisotnosti v pomorskem sektorju. Pri tem komunisti dodajajo kritiko na račun deželne odbora, ki da je šel na pogovore s predstavniki Finmare izključno s političnimi argumenti.

KPI tudi zavrača vsak kampanilizem, saj mora Lloyd ostati velika družba vsedravnega pomena. Glede vstopa zasebnih podjetnikov med delničarje pa ugotavlja, da gre za novost v obnašanju tržaških industrijcev, ki pa je hkrati zakonski pogoj

za pristop družbe Friulia. KPI v tej zvezi nima ideoloških predsodkov, vendar opozarja na nekatere pogoje in nevarnosti. V prvi vrsti je treba ugotoviti finančne zmožnosti zasebnega kapitala, tudi zato, da bi preprečili špekulacije v zvezi z dostopom do javnih skladov iz novega zakona o brodovju. Drugič, določiti je treba globalni finančni poseg Friulije v tržaška podjetja, koder je bila družba že leta povsem odsotna. Zelo pomembno bo tudi preprečiti, da bi v ta namen izkoriščali javna sredstva iz paketa za Trst ali da bi Lloyd omejili na družbo krajevnega pomena. Povrh pa bo potrebno prej ugotoviti, kakšne namene ima zasebni kapital v zvezi z zaposlitveno ravni.

Na temelju vseh teh ugotovitev KPI meni, da obstanek in razvoj vloge jadranske pomorske poti in tržaškega pristanišča v okviru italijanske prometno-transportne politike, zahteva prizadevanja v smeri razširitve zunanjetrgovinske in transportne dejavnosti tudi proti deželam SEV, s čimer bi ovrednotili mednarodno in evropsko vlogo Trsta in dežele. Hkrati pa je nujno zagotoviti ustrezno izrabo javnih investicij sklada FIO za zgodovinska pristanišča, in torej tudi za tržaško, ter prioritarno obvezo tržaških in deželnih gospodarstvenikov, da bodo uporabljali tržaško pristanišče in Lloydove prevoze v svojem poslovanju. (vb)

S ponedeljkove seje pokrajinskega sveta

**Slovenščina (tokrat slovenska glasba)
 vedno trn v peti za predstavnike liste**

Konec tega meseca zapade rok za predložitev prošnji na pokrajinsko upravo za prejem finančnih prispevkov, ki jih nato pokrajina porazdeljuje raznim kulturnim ustanovam za svoje dejavnosti na osnovi deželne zakona 68-81. Prošnjo za prispevek lahko vložijo tudi občinske uprave in tudi sama pokrajina za pobude, ki jih nameravajo izpeljati v teku letošnjega leta.

In prav s tem deželnim zakonom, oziroma s prošnjo za prispevek, je bil povezan tudi sklep, ki ga je odbornik Harej predložil na ponedeljkovi pokrajinski seji. Predlagal je, da bi pokrajinska uprava zaprosila za prispevek v višini 24 milijonov lir, da bi tudi letos priredila ciklus koncertov, kot novembra lani, ker so pač poželi precejšen uspeh. Njegov predlog je bil sicer sprejet s široko večino glasov (proti so glasovali le misovci in svetovalka TrP Paludetto, ki sicer skoraj vedno glasuje v nasprotju z listarsko svetovalsko skupino) z nekaterimi popravki, ki jih je na osnovi določenih »pomislov« ne samo LpT ampak tudi iz vrst KD (da ne govorimo o MSI) predlagal predsednik Marchio.

Kje je pravzaprav tičalo jabolko spora? Predstavljal ga je program koncertov, ker je bil pač lanski tako sestavljen, da je na njem nastopilo precejšnje število slovenskih zborov in vokalnih skupin. Tega ni sicer nihče omenil med razpravo, vendar pa je bila prav sestava programa glavna sporna točka. Predvsem Listo za Trst je ta program

najbolj zaskrbljal, saj, kakor smo izvedeli, je bila pokrajinska svetovalska skupina deležna ostrih napa-dov s strani vodstva liste zaradi lanskega pretežno »slovenskega« programa koncertov.

Pri tem naj odpremo še kratek oklepaj: na dnevnem redu ponedeljkove seje je bil tudi sklep, na osnovi katerega bi pokrajinska uprava morala izplačati stroške le za lanske koncerte, vendar pa je bil prav zaradi tega nasprotovanja liste odložen z dnevnega reda.

Kot rečeno je bil sklep za vložitev prošnje za priredbo štirih koncertov komorne glasbe tržaških avtorjev, sprejet s popravkom, da bo o programu najprej sklepala pristojna pokrajinska komisija in nato pokrajinski svet.

Sicer pa je bila ponedeljkova seja posvečena vrsti vprašanj upravnega

značaja. Na začetku se je komunistični svetovalec Spadaro spomnil pred kratkim preminulega zgodovinarja Ernesta Sestana, predsednik Marchio pa je govoril o gospodarskem položaju na Tržaškem, oziroma o ukrepih, ki so bili sedaj sprejeti (o paketu) in o pobudah in stanju pogajanj za reševanje gospodarske krize. Potem ko se je zahvalil tržaškemu parlamentarcem za delo, ki so ga opravili v parlamentu in evropskem parlamentarcu Rossettiju za njegova prizadevanja v Strasbourgu, je Marchio tudi podprl današnjo stavko, ki jo je oklicala enotna sindikalna zveza v zvezi z zadevo Total in s potekom pogajanj z družbo IRI. Skupščino je tudi seznanil, da bo pokrajina v petek prišla od deželne uprave študijo, ki so jo pripravili izvedenci o uresničljivosti termoelektrarne na premog v Miljah.

Sodelovanje med slovenskimi in italijanskimi šolarji

Sneguljčica danes v Kulturnem domu

Danes se bodo v Kulturnem domu vrstile predstave baletne pravljice »Sneguljčica in sedem palčkov«, ki jo izvajajo šolarji in dijaki slovenskih in italijanskih mestnih šol v sodelovanju s slovenskim dijaškim domom »Srečko Kosovel«. Kot smo že poročali, je umetniški vodja animiranega baleta Joža Komljenovič, član reškega pionirskega gledališča. Predpremiere bo na sporedu ob 9.30, premiera pa ob 11. uri. Ob 14.30 in ob 16.30 bosta na vrsti popoldanski predstavi. Na ogled baletne pravljice o Sneguljčici so vabljeni šole, starši in vsi, ki jim je spontani otroški živčav všeč.

Zanimivi pobudi pod pokroviteljstvom pokrajinske uprave

**Vabilo v svet gledališča
 in filma tržaški mladini**

Tržaška pokrajina je podprla dve zanimivi pobudi kulturnega značaja, ki sta namenjeni mladini. V sodelovanju z ljudskim gledališčem La Contrada bo nudila mladim od 15. do 24. leta starosti po znanih ceni tisoč abonmajev, s katerimi si bodo le-ti lahko ogledali štiri od osem iger na izbiro. V sodelovanju s kinoklubom Cappella Underground in z Zvezo slovenskih kulturnih društev pa bo nudila šolam možnost, da predvajajo učencem oz. dijakom sto filmov iz filmskega arhiva Cappelle, ki daje na razpolago več kot 2 tisoč naslovov.

Kot je na včerajšnji predstavitvi dejal pokrajinski odbornik za šolstvo, poklicno izobraževanje in mladinsko problematiko Manfredi Poillucci, sta pobudi izraz posebne pozornosti, ki jo pokrajinska uprava posveča mladim. Pri tem uprava skuša ravnati sistematično. Opira se predvsem na izsledke raziskav o tržaški mladini, ki sta ju po njenem naročilu izvedla raziskovalni center CENSIS iz Rima in Tržaška univerza. Ti raziskavi sta med drugim pokazali, da si tržaška mladina želi novih možnosti kulturne udejstvovanja ter da pogreša tesnejšo povezavo med šolo in izvenskimi kulturnimi dejavnostmi. Prav tej potrebi pokrajinska uprava skuša priti naproti s pobudama, ki bosta mladini nudili možnost, da se tudi prek šolskih struktur približa svetu gledališča in filma.

Prek »Vabila v gledališče 1986«, kot je ime pobudi ljudskega gledališča La Contrada, si bodo mladi lahko ogledali v gledališču Cristallo nekaj starejših in sodobnejših del, ki sodijo v svetovno dramsko zakladnico. Od 30. januarja do 2. februarja bo skupi-

na Cooperativa Attori e Tecnici predstavila igro Michaela Frayna Hrup za odrom; od 13. do 16. februarja bodo na sporedu Pirandellove Eno-dejanke v izvedbi skupine La Bottega dell'Attore; od 20. do 23. februarja bo nastopala Compagnia della Loggetta gledališkega središča iz Brescie z igro Johna Osborna Jezno pomni; od 6. do 9. marca bo na sporedu Deus ex machina Woodyja Allena v izvedbi skupine Festa mobile; od 13. do 16. marca bo Teatro Pubblico Pugliese predstavil Prerojenje Itala Sveva; od 10. do 13. aprila si bo mogoče ogledati Prijatelj Arnolda Weskera v izvedbi skupine I racconti inquieti; ljudsko gledališče La Contrada bo nastopalo od 15. do 26. aprila z igro Petra Turriinja Dunajski tango; od 29. aprila do 4. maja pa bo Teatro Regionale Toscano predstavil Machiavellijevo Clizio. Poleg štirih od naštetih predstav se bo mogoče udeležiti z abonmajem, ki bo mladim od 15. do 24. leta na voljo za 12 tisoč lir, tudi predavanje o dramatici Itala Sveva in o italijanski »commedii dell'arte«, ki ju bosta imela gledališčnika Gianni Fenzi in Nico Pepe. Na račun »Vabila v gledališče 1986«, ki je vsekakor zanimiva pobuda, naj nam bo dovoljena pripomba, ki smo jo sicer že izrekli na včerajšnji predstavitvi. Obžalujemo, da v repertoarju, v katerem se pojavljajo tudi imena sodobnih angleških, ameriških in avstrijskih dramatikov, ni našlo mesta delo, ki bi lahko mlade tržaške gledalce opozorilo na slovensko gledališko produkcijo. To možnost bi bilo treba upoštevati vsaj v bodočih izvedbah te prireditve, če bo seveda od njih prišlo.

Zdaj pa še nekaj podatkov o filmih iz arhiva Cappelle Underground, ki si jih bo tržaška šolska mladina lahko ogledala zastonj v svojih šolah. Kot že rečeno, je na izbiro nad 2 tisoč naslovov. Gre za celovečerne filme, tudi v originalnih jezikih, za znanstvene in dokumentarne filme ter za filme, v katerih so posneti koncerti in baleti. Na voljo je tudi kakih 40 slovenskih filmov. Pisne tehnične predstavitve filmov bodo v italijanskih in slovenskih, na željo posameznih šol pa bo vodstvo kinokluba nudilo izvedence, ki bodo izbrane filme predstavili po šolah. Seveda bo vodstvo nudilo šolam tudi pomoč pri izbiranju naslovov.

● V zvezi z našim poročilom s srečanja VZPI-ANPI v Križu smo dolžni pojasniti, da bo kriška sekcija podelila pokal na smučarskem tekmovanju za pokal Skdanc, ki ga prireja ŠD Mladina. (jk)

● Tržaška občina obveščala nabiralce gob, naj predložijo prošnjo za nabiranje gob v letošnjem letu. Prošnjo lahko predloži vsak zase ali preko druge osebe. Oddati jo je treba občinskemu protokolarnemu uradu, ki jo bo oštevilčil po redu predložitve. Vsakdo lahko predloži največ eno prošnjo.

Ob navzočnosti ministra Signorileja
**MARCA V TRSTU DEŽELNA
 KONFERENCA O PREVOZIH**

Deželna konferenca o prevozih bo 20. in 21. marca v Trstu, udeležil pa se je bo tudi minister za prevoze Signorile. Glavni cilj konference bo proučiti in odobriti tako imenovani »integralni načrt za prevoze v deželi Furlaniji - Julijski krajini v perspektivi leta 2000«. Zasedanje je bilo svoj čas predvideno za zadnje dni januarja ali začetek februarja, do preložitve pa je prišlo na prošnjo samega ministra, ki se je obvezal z deželno upravo, da se bo udeležil prvega dne zasedanja.

Te vesti je posredoval deželni odbornik za prevoze Di Benedetto na včerajšnjem pripravljalnem srečanju, ki so se ga med drugim udeležili predsednik deželne Unioncamere Bravo, evropski poslanec Rossetti kot edini italijanski zastopnik v evropski komisiji za prevoze, pred-

stavniki deželnih gospodarskih in družbenih sil, sindikalnih organizacij, ANAS, državnih železnic, civilnega letalstva, tržaške univerze ter inštituta za proučevanje prevoza.

Di Benedetto je ob tej priložnosti poudaril pomen konference še posebno na dejstvo, da dežela nasprotuje izbiram, ki jih vsebuje vsedravní splošni načrt za prevoze.

Zasedanje bo v kongresnem centru na pomorski postaji ter bo trajal dva dni. Prvi dan bodo ob udeležbi ministra Signorileja v jutranjih urah na vrsti glavna poročila in splošna razprava, popoldne pa bo govor predvsem o infrastrukturah. Drugi dan bo delo potekalo na dveh ločenih zasedanjih, od katerih bo prvo posvečeno krajevnim javnim prevozom, drugo pa blagovnemu transportu.

**V DSI predstavitev Jezove
 knjige spominov na taborišče**

Delo je predstavil pisatelj Boris Pahor

Pisatelj Boris Pahor je na ponedeljkovem srečanju v Društvu slovenskih izobražencev predstavil knjigo prijatelja Franca Jeze — »Spomini na taborišče«, ki je izšla v knjižni zbirki goriške Mohorjeve družbe za leto 1986. Izdaja je brošurna, na belih platnicah pa so narisane tri vrste bodoče žice. Pri predstavitvi dela se je Pahor zaustavil predvsem pri vsestranskih literarnih in človeških odlikah tega dela.

Franc Jeza se je v svoji knjigi izkazal za izredno plemenitega človeka. O grozovitih dogodkih piše odmaknjeno. Nikjer ni zaslediti očitkov, mržnje ali sovraštva do Nemcev, kar je prav čudno, saj je knjiga nastala takoj po koncu vojne, ko se rane in spomini še niso prav zacelili. Avtor podaja vse tragične podobe z neverjetno lahkoto, »kot da bi se s pere-

som komaj dotikal papirja«. Knjiga se odlikuje po svoji psihološki poglobljenosti. Jezik je tekoč, mehak, kar dokazuje, da je bil Jeza talentiran pisatelj. Javnost pozna tega avtorja predvsem kot dobrega publicista in kritika. Prav gotovo bi bil zaslužil priznanje, da bi knjiga izšla, ko je bil še živ. Vsebinska pa bi bila prav gotovo vredna boljše izdaje, kot je brošura.

Ob predstavitvi knjige je Boris Pahor skoro neopazno prešel v opisovanje lastnih doživetij in grozot, ki so se takrat dogajale v taboriščih smrti. Ob tem je številna publika zadrževala dih, saj so bile stvari, ki so se dogajale pred pičlimi štiridesetimi leti, za marsikoga, predvsem pa za mlajše poslušalce, nepojmljivo pričevanje o človeški okrutnosti...

Celodnevni protest oklicali CGIL, CISL, UIL in SSŠ

Včeraj okrnjen pouk na šolah zaradi stavke šolskega osebja

Včerajšnja vsedržavna celodnevna stavka šolnikov, ki so jo oklicali šolski sindikati CGIL, CISL, UIL in kateri se je pridružil tudi Sindikat slovenske šole, je žela na Tržaškem le delen uspeh. Organizatorji protestne akcije so skušali za en dan prekiniti pouk na šolah vseh vrst in stopenj, da bi tako konkretno opozorili na vsa nerešena vprašanja, s katerimi se morajo šolniki tačas soočiti na svojih delovnih mestih. Kljub temu, da je bila na nekaterih šolah udeležba pri stavki skorajda stoodstotna, pa so na drugih tudi včeraj imeli reden ali deloma okrnjen pouk. Pri tem je treba upoštevati, da se je stavki odzval visok odstotek rednih učiteljev in profesorjev, medtem ko je bil odziv suplentov na stavko manjši. Na nekaterih šolah so tako prav s suplenti zapolnili »luknje« stavkajo-

čih rednih učiteljev in profesorjev in »izpeljali« kolikor toliko reden pouk.

Na slovenskih osnovnih šolah se je udeležilo stavke veliko število učiteljev. Vse šole svetoivanskega ravnateljstva niso imele pouka. Prav tako je bil zaprt lonjerski državni otroški vrtec, medtem ko je državni vrtec v Barkovljah redno deloval. V nabrežinskem didaktičnem ravnateljstvu je imela pouk le šola v Briščkih in deloma (en razred) šola v Nabrežini. V Saležu so se sicer učitelji in učenci zjutraj predstavili pred šolo, ki pa je bila zaprta. Od šol openskega didaktičnega ravnateljstva sta imeli delno pouk le šola na Proseku in šola na Repentabru. Večina vrtcev je bila zaprta. V dolinskem didaktičnem ravnateljstvu so imeli delno pouk le v Mačkolljah (od 40 šolnikov

se le dva nista udeležila stavke). Od šestih državnih vrtcev tega ravnateljstva sta bila zaprta le dva.

Na nižjih srednjih šolah Gregorčič v Nabrežini in Kosovel na Opčinah ni bilo pouka. Na nižji srednji šoli Cankar pri Sv. Jakobu so imeli le nekateri razredi nekaj ur pouka (na tej šoli se je odzvalo stavki približno 70 odstotkov šolnikov). Na šoli Gruden v Nabrežini je imel le en razred popoln pouk, nekateri razredi pa okrnjenega. Na tej šoli se je udeležilo stavke 83 odstotkov stalnih profesorjev in 20 odstotkov nestalne osebja. Na šoli Sv. Ciril in Metod pri Sv. Ivanu ni bilo pouka, pač pa so imeli na oddelku pri Katinari reden pouk. Podobno je bilo tudi na šoli Levstik: na Proseku ni bilo pouka, oddeljeni razredi v Križu pa so imeli pouk.

Na višjih srednjih šolah je popolnoma odpadel pouk na znanstvenem in klasičnem liceju Prešeren. Na učiteljsku Slomšek je večina stalnih profesorjev stavkala, suplenti pa so bili v glavnem prisotni. Pouk je bil zato na tej šoli okrnjen. Na poklicnem zavodu Stefan je bila večina profesorjev prisotnih; dijaki so se sicer zjutraj zbrali pred šolo, nato pa jo odmahali domov. Na trgovskem tehničnem zavodu Zois je bil reden pouk (odpadla je le šesta učna ura), le v 2A razredu ni bilo pouka zaradi odsotnosti profesorjev in dijakov.

Javna skupščina šolnikov, dijakov in staršev

Predstavniki šolskih sindikatov CGIL, CISL, UIL so v ponedeljek zvečer na javni skupščini v prostorih italijanskega klasičnega liceja Petrarca obrazložili zakaj so se odločili za včerajšnje celodnevno stavko. Na skupščini so želeli organizatorji vzpostaviti globlji stik med šolniki, dijaki in starši, to je med tistimi komponentami, ki so neposredno in posredno vezane na šolsko dejavnost. Namera jim je le delno uspela, saj je bil odziv na skupščino ne preveč ohrabrujoč za temeljitejšo razpravo o vseh odprtih vprašanjih italijanskega šolstva.

Do izraza je prišla tako potreba po večji povezanosti med šolskimi komponentami; le na ta način bo nato mogoče pripraviti akcije, ki bi bile res učinkovite, je bilo poudarjeno na skupščini. Za takšno sodelovanje so se med drugimi izrekli tudi sami dijaki, ki so dokaj kritično ocenili dosedanje mladni odgovor šolnikov na negativne aspekte finančnega zakona.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

SKD Barkovlje, Ulica Cerreto 12, priredi v soboto, 1. februarja 86, VEČER DIAPOZITIV O JULIJCIH. Predvaja jih bo Mario Gregorič. Začetek ob 20. uri. Vabljeni.

KD J. Rapotec - Prebened prireja v petek, 31. t.m., ob 20.30 nastop mešanega pevskega zbora ter dramske skupine KD Slovenec iz Boršta z igrano »Anbet je bjeu«. Vljudno vabljeni!

KD Krasno polje - Gročana priredi v soboto, 1. februarja, ob 20.30 v Srenjski hiši v Gročani Prešernovo proslavo. Nastopajo: mešani pevski zbor Tabor z Opčin, otroci osnovne šole na Pesku, gojenci Glasbene šole, domači recitatorji. Slavnostni govor Marij Čuk.

KD Primorsko vabi na PRAZNIK SLOVENSKE KULTURE v nedeljo, 2. februarja, ob 17. uri v srenjski hiši v Mačkolljah. Nastopil bo domači pevski zbor Primorsko in harmonikarski orkester Synthesis 4.

SKD Primorec - Trebče priredi KULTURNI VEČER s pevskim zborom Slovenec in dramsko skupino iz Boršta z veseloigro »Anbet je bjeu« jutri, 30. t.m., ob 20.30 v Ljudskem domu v Trebčah. Vabljeni!

SKD Vigred vabi vse člane društva na 1. REDNI OBČNI ZBOR, ki bo v petek, 31. t.m., v društvenem prostoru s pričetkom ob 20. uri v prvem sklicanju in ob 20.30 v drugem sklicanju. Vabljeni!

Niz prireditev se bo pričel to nedeljo

Pustovanje škedenjske »Pro loco«

Tudi letos bo folklorno združenje »Pro loco Servola« pripravilo vrsto pustnih manifestacij, ki se bodo večinoma odvijale v škedenju, deloma pa tudi v tržaškem mestnem središču.

Prva prireditve bo v nedeljo, 2. februarja, ob 10.30 bo v Ul. Granatieri krenil pustni sprevod z alegoričnim vozom in šemami po mestnih ulicah do Trga Unità. Sodelovali bosta godbi Refolo in Triestinissima, ki bosta igrali tudi v četrtek, 6. februarja, ko bo v popoldanskih urah po škedenjskih ulicah veseljačenje po »Pestunje in dojenčki«. S pričetkom ob 14.30 bosta v nedeljo, 9. in v torek, 11. februarja, na sporedu pustna sprevoda. Prvi se bo odvijal po škedenju, drugi pa bo s Trga Unità krenil proti Trgu Garibaldi. V obeh primerih bosta sodelovali iz omenjenih godbi in bodo podelili priznanja najboljšim maskam in vozom. Niz prireditev se bo zaključil na pepelnico sredo, ko bodo ob 15.30 na dvorišču škedenjske kinodvorane slovesno pokopali pusta.

Vzporedno s temi prireditvami bo od 30. januarja do 5. februarja potekel enogastronomski teden. V o-

Eksperimentalna služba za poklicno izobraževanje

Dragocena pomoč nižješolcem pri izbiri nadaljnega študija

V okviru deželnega ravnateljstva za šolstvo, poklicno izobraževanje, kulturne dejavnosti in dobrih deluje tudi slovenska služba za šolsko poklicno izobraževanje, ki jo vodi psihologinja Zdenka Strajn. Omenjena služba je sicer še vedno eksperimentalna značaja, je pa že zelo dobro vpeljana. Njena poglavitna naloga je spodbujanje mladega človeka pri izbiri nadaljnega, neobveznega šolanja. Pri tem pa je važno, da operater in profesorji dijaku ne vsiljujejo ali neposredno svetujejo pri izbiri študija, temveč upoštevajo njegove težnje, želje in šolske uspehe, skratka, dijakovo osebnost. Nižja srednja šola mora torej biti tako formativnega kot orientativnega značaja.

Služba za šolsko poklicno izobraževanje deluje v »trikotniku« šolski dejavniki — učenci — starši. To sodelovanje skuša dijaku pomagati pri izoblikovanju in razumevanju njegove osebnosti, njen končni cilj pa je čimbolj ustrežna šolska izbira. Zaenkrat se sodelovanje začne v zadnjih razredih nižjih srednjih šol, počasi pa se uvaja v druge in celo v prve razrede. V ta namen že pripravljajo delovne vezke, oziroma vpra-

šalne pole za drugi letnik nižje srednje šole, iz katerih bodo razvidne težnje in nagnjenja posameznega dijaka. Družina, se pravi starši, so pri dijakovi izbiri soudeleženi tako, da tudi sami izpopolnjujejo posebne pole in izrazijo svoje želje. Ker je končni cilj takega trojnega sodelovanja dijakova pravila odločitev, je treba vprašalnike izpolniti že v času predpisa v višjo šolo. Služba za šolsko poklicno izobraževanje je javno priznana samo v naši deželi in je seveda prirejena specifičnosti slovenskih šol. Zato večkrat naleti na tehnične težave, saj je treba vse gradivo sproti prevajati. Kot nam je povedala prof. Strajnova, pa je tudi ta ovira zadnje čase manjša, saj je za prevajalsko službo dobro poskrbljeno. V preteklem letu so tako že uvedli novost — predmetnik, s katerim se dijaki seznanjajo s šolskimi predmeti vseh vrst šol. Ta pripomoček je toliko bolj pomemben, če pomislimo, da bo leta 2000 okrog 12 tisoč novih poklicev, ki bodo zahtevali svojevrstno specializacijo. V tej smeri naj bi bila izdelana tudi šolska reforma, ki bi v zadnjih dveh ali treh letih študente soočila s praktičnim delom in

s stvarnimi delovnimi izkušnjami. Tradicionalni poklici se namreč umikajo novim, potrebna bo torej temeljita splošna kulturna podlaga, na katero naj bi se pozneje opirala še specializacija. Poleg omenjenega predmetnika so v preteklem šolskem letu operaterji šolske službe in profesorji višjih srednjih šol omogočili takozvane ure hospitacije dijakov nižjih srednjih šol. Le-te so zelo koristne za dijake, ki tako lahko pridejo v neposreden stik z načinom učenja in življenja na višjih šolah, pa naj bo to poklicni ali tehnični zavod, znanstveni ali klasični licej in učiteljske.

Zaenkrat lahko trdimo, da se dijaki okvirno najraje odločajo za nadaljevanje študija na trgovskem tehničnem zavodu in na znanstvenem liceju. V primerih pa, da se dijaki, profesorji in starši ne morejo zediniti glede šolske izbire, se lahko na prof. Strajново obrnejo z individualnimi pogovori. Vsekakor bi morali pri izbiranju nadaljnega šolanja nositi levji delež profesorji sami, služba za šolsko poklicno izobraževanje pa naj bi njihovo delo spodbujala in pospeševala.

Trojica Jugoslovanov kradla rojakom

Agenti tržaškega letечеge oddelka se prijavili sodišču tri jugoslovanske državljane pod obtožbo sodelovanja pri tatvini v obtežljivih okoliščinah enega, ki je sodeloval s trojico, pa še iščejo.

Policijski agenti so prišli na sled tatinski tolpi v soboto, 25. januarja. Policijska izvidnica je na nabrežju opazila tri moške, ki so se z več torbami v rokah urno oddaljili od enega od tamkaj parkiranih avtomobilov jugoslovanske registracije. Ko so se jim približali, so skušali neznanici pobegniti. Enemu je to uspelo, dva pa so agenti onesposobili in privedli na kvesturo. Zaplenili so tudi torbe, v katerih je bilo blago, ki so ga nepridipravi izmaknili iz jugoslovanskega avtomobila.

Na kvesturi so agenti ugotovili istovetnost obeh moških. Gre za 31-letnega Tomislava Singerja in 25-letnega Ivico Singerja. Pri obeh so našli nož in škarje. Na podlagi njujn izjav so izsledili tudi Zlato Radonič, ženo Ivica Singerja, ki je bivala v nekem penzionu v Trstu. V njeni sobi so našli številne torbe z ukradenim blagom, zato so tudi njo prijavili sodišču. Moški, ki mu je uspelo pobegniti policiji, naj bi se imenoval Milivoj Colić. Tudi njega so prijavili sodišču zaradi prekrpčenja.

● Od 30. marca dalje bo Alitalia za povezavo med Trstom in Rimom uporabljala večja letala, da bi zadostila večjemu popraševanju. Sedaj letijo na tej progi letala DC-9, ki zmorejajo 125 potnikov, od 30. marca pa bodo uporabljali nove MD/80, ki lahko prevažajo 158 potnikov.

razna obvestila

Glasbena matica vabi na nastop, ki bo jutri, 30. t.m., ob 18. uri v Galusovi dvorani, Ul. R. Manna 29.

Društvo zamejskih likovnikov obvešča svoje člane, da so vabila za sodelovanje pri razstavi Poklon A. Černigoju na razpolago v Tržaški knjigarni.

† Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustila naša draga mama, nona in sestra

Marija Pernič vd. Petaros

Pogreb bo jutri, 30. t.m., ob 13. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev v Boršt.

Žalujoči sin Stanko, hčeri Zmaga in Marčela z družinama, brata, sestra ter drugo sorodstvo.

Boršt, 29. januarja 1986

S prvim februarjem podražitev tarif mestnega prevoza

Od sobote, 1. februarja, bodo morali koristniki mestnih avtobusnih prevozov odšteti sto lir več za vožnjo z avtobusom. Po novih tarifah, ki jih je določila deželna uprava za vse pokrajine v Furlaniji-Juljski krajini, bo stal tako listek za vožnje na avtobusnih progah mestnega prevoznega podjetja ACT 500 lir. Za proge z dvema odsekom (tiste, ki vodijo na Kras, v Milje) bo stal listek tisoč lir. Cena abonmaja bo ostala nespremenjena (za mesečno vozovnico za vse proge avtobusov ACT bo treba tako še vedno odšteti 15 tisoč lir).

Vodstvo podjetja ACT sporoča, da od 1. februarja dalje ne bodo veljali več sedanji listki. Tisti, ki si je že nabavil večje število teh listkov, jih lahko zamenja (ob doplačilu) do najkasneje 31. maja na sledečih blagajniških okencih:

1. v Ul. S. Cilino 99 (bivše skladišče pri Sv. Ivanu);
 2. na avtobusni postaji v Trstu;
 3. na avtobusni postaji v Miljah.
- Okenca so odprta ob delavnikih od 8.15 do 12. ure.

Poenotene doklade javnih uslužbencev

Deželna sindikalna zveza CGIL obvešča javne uslužbence, ki so pred zdravstveno reformo bili zavarovani pri INADEL, da je vlada prek zakonskega odloka štev. 790 z dne 30. decembra 1985 poenotila bolezenske doklade za vse javne uslužbence. Znašala bo 1,35 odstotka obdavčljive osnove plač. Ta ukrep predstavlja precejšnjo izboljšavo za občinske, pokrajinske in bolnišniške uslužbence, katerih doklada je doslej znašala 2,9 odstotka obdavčljive osnove plač, in za zaposlene v poldržavnem sektorju, ki so doslej plačevali v višini 1,75 odstotka. Zakonski ukrep je začel veljati z januarjem.

● Italijansko - ameriško združenje bo 3. februarja začelo štirimesečne tečaje angleščine za različne stopnje. Informacije nudijo na sedežu ustanove v Ul. Roma 15 (tel. 630301) od 16. do 19.30.

Gasilske vaje v Glinščici

Preteklo soboto in nedeljo je ob koči Premuda v Dolini Glinščice v dolinski občini potekal dvodnevni gasilski tečaj članov prostovoljnih gasilskih društev Globojner in Breg. Tečaj je finansirala deželna, vodili pa so ga izvedenci deželne gozdarske službe. Prihodnji konec tedna bo podoben tečaj v devinsko-nabrežinski občini in se ga bodo udeležili tudi tamkajšnji prostovoljni gasilci

V Mačkoljah obnovili gostilno Tul

Po nekaj mesecih zaprtja so v soboto v Mačkoljah spet odprli edino gostilno v vasi. Gostilno, ki so jo nekoliko obnovili in preuredili, sta prevzela Marijana in Duilio Tul, ki bosta s pomočjo matere Marčele vodila obrat in bila na razpolago tako domačinom kot vsem ostalim klientom z domačo kuhinjo in seveda z dobro domačo kapljico. Kako je znana gostilna Tul, je pokazala velika množica domačinov in gostov, ki so prihili na odprtje obnovljenega lokala ter zaželeli lastnikom veliko uspeha. Na otvoritvi so bili prisotni tudi člani domačega pevskega zbora KD »Primorsko«, ki so takoj ob začetku ubrano zapeli nekaj naših lepih slovenskih pesmi. Slavje in veselo razpoloženje se je nadaljevalo pozno v noč. (mm)

Dan slovenske kulture v Mačkoljah

V nedeljo je bil v Srenjski hiši v Mačkoljah kar dvojni praznik. Organizirala sta ga družno župnijski svet in PD Mačkolje. Ob 400-letnici Trubarjeve smrti sta gospoda A. Grmek in S. Čuk predstavila nekatere zelo važne knjige, ki so temelji naše tiskane besede, kot npr. Dalmatinova Biblija, Trubarjev katekizem pa tudi poznejše, a nam malo znane Slomškove Drobčinice, kar vse je bilo razstavljeno na mizah ob Prešernovi sliki. S tem smo se oddolžili velikemu slovenske tiskane besede — pesniku Prešernu in tako kar med prvimi na Tržaškem proslavili Dan slovenske kulture. Lep in zelo pomemben je bil zlasti drugi del programa, ko se je naša mladina razgovarjala z g. Francem Boletom, urednikom silno priljubljene mladinske revije Ognjišče. Zadovoljiv je bil pogled na vrsto mladih, ki so na odru, sede ob vedno mladostnem g. Boletu z branjem in pripovednim pričevanjem dokazali, da Ognjišče zares radi berejo. Zanimivo je bilo prislunhiti razlagi urednika Boleta o nastajanju, razvoju in življenju te mladinske revije. Okvirno sliko celotni prireditvi sta postavila oba zbor Slovenski šopek, ki sta (otroški ob uvodu, dekliški ob sklepu) zapela vsak par pesmi. Posrečeno kuliso na odru pa so tvorili razobešeni lepaki z zbirkami zanimivih in poučnih prilog iz Ognjišča. Hvaležni poslušalci v povsem polni dvorani so z navdušenimi aplavzi nagradili vse izvajalce programa, zlasti pa g. Franca Boleta. Odhajali smo vsi v prepričanju, da za tako kulturno osvežitev in obogatitev velja žrtvovati tudi par uric še tako lepega in sončnega nedeljskega popoldneva sredi zime. Udeleženka

Prijetno in veselo vzdušje v Borštu

V soboto je na odru borštanske Srenjske hiše zopet zaživela veseloigra »Ambet je bjeu«. Domači igralci in ustvarjalci dramske skupine PD Slovenec so namreč teden dni po kulturni prireditvi ob priložnosti sv. Antona, po vaški tradiciji, nastop ponovili. Na ponovitvi otroški pevski zbor osnovne šole iz Boršta in sodeloval. Tokrat je pod vodstvom Bože Hrvatčič nastopil le mešani pevski zbor Slovenec, ki se je predstavil s priljubljenim »Venčkom tržaških pesmi« in drugimi pesmimi. Uspešnost prireditve 17. januarja, na dan vaškega praznika, je imela v naši okolici obširen odmev, tako da je ponovitev privabila v Boršt številne obiskovalce iz bližnjih vasi. Ponovitvenemu nastopu so prisostvovali tudi nekateri člani KD Skala iz Gabrij pri Gorici, s katerimi ima PD Slovenec iz Boršta in Zatrežca prijateljske stike. Dvorana je bila tako prenatrpana tudi v soboto, ko je kulturni večer stekel v prijetnem in veselem vzdušju. Pevci mešanega zbora Slovenec in člani društvene dramske skupine pa bodo oživeli in popestrili še mnoge večere, saj bodo jutri v prireditvi SKD Primorec gostovali v Ljudskem domu v Trebčah, v prihodnjih dneh v Prebenegu, Ricmanjih in Domju ter marca v Boljuncu in Mačkoljah. Barbara Boneta

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU
Kulturni dom
Gostovanje
MESTNEGA GLEDALIŠČA LJUBLJANSKEGA

Arthur Miller
LOV NA ČAROVNICE
Režija: FRANC KRIŽAJ

v petek, 31. januarja ob 20.30 — ABONMA RED A in D (premierski ter mladinski v sredo)
v soboto, 1. februarja, ob 20.30 — ABONMA RED B, F in E (prva in druga sobota po premieri ter mladinski v četrtek)
v nedeljo, 2. febr. ob 16. uri — ABONMA RED C in G (prva in druga nedelja po premieri)

gledališča

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
SSG gostuje s Cowardovo komedijo »Hudomušna prikazen« v Kočevju danes, 29. t.m., ob 19.30 ter v Ajdovščini v petek, 31. t.m., ob 19.30.

VERDI
V petek, 31. t.m., ob 20. uri (red A/E) bo na sporedu Rossinijeva opera »La donna del lago«.
Jutri, 30. t.m., ob 18.30 bo v mali dvorani gledališča Verdi (Ul. S. Carlo) muzikolog Rodolfo Celletti predstavil Rossinijevo opero.

ROSSETTI
Danes ob 17.00 (red sredo) bo Teatro Stabile Furlanije-Juljske krajine predstavil »Eroe di scena, fantasma d'amore« G. Pressburgerja. V abonmaju odrezek št. 7. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasazi Protii. Predstava traja 3 ure.

TEATRO CRISTALLO
Danes, 29. 1., ob 9. in 11. uri: Predstave za šole. Teatro Stabile Furlanije-Juljske krajine in gledališka skupina »I Nuovi di Podrecca« predstavljajo »L'Arcadia in Brenta« C. Goldonija. Glasba B. Galuppi, režija F. Maccedonio, scene S. D'Osimo. Informacije in rezervacije pri Teatro Stabile (tel. na št. 567-201).

CANKARJEV DOM Velika dvorana
V četrtek, 6. februarja: Retrogardistični dogodek KRST POD TRIGLAVA - na velikem odru CG. Premiera.
Mala dvorana
Od 30. 1. do 4. 2.: Gledališki seminar. Vodi ga Teatro del Canguro iz Ancone.

v soboto, 1. februarja, ob 10. uri: Beethoven - Teatro del Canguro, Ancona, Lutkovna predstava.
Okrogla dvorana
V petek, 31. t.m., ob 22. uri: Martin Sherman »Mesijak«. Nočni program.
V četrtek, 6. februarja, ob 10. in 18. uri: To ni nobena pesem, to je ena sama ljubezen. Recitira Marijan Benedičič.

Velika dvorana Slovenske filharmonije
V ponedeljek, 3. februarja, ob 19.30: Mednarodni mojstrski cikel. Peter Rosel, klavir.

Srednja dvorana
V sredo, 5. februarja, ob 19. uri: Literarni večer društva slovenskih pisateljev.

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE
Danes, 29. t.m., ob 20. uri: Pier Paolo Pasolini »Orgija«. Predstava bo v Solkanu za red, premiera in izven. Ponovitev v četrtek, za red četrtek in izven.

v soboto, 1. februarja, ob 19.30: B. Brecht in K. Weill »Opera za tri groše«, gostovanje PDG v Desklah.

kino

Ariston 15.30 — 22.00 »Ginger e Fred«. Režija F. Fellini.
Eden 15.20 — 22.00 »Mascara« in »I bisogni della signora«. Prepovedana mladini pod 18. letom.
Excelsior 17.00 — 22.15 »Scemo di guerra«. Beppe Grillo.
Excelsior II 17.30 — 21.45 »Tutta colpa del paradiso«. Ornella Muti, Francesco Nuti.
Fenice Danes zaprto.
Nazionale Dvorana št. 1 16.00 — 22.00 »Odissea del piacere«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Dvorana št. 2 16.30 — 22.00 »Rambo 2 - La vendetta«.
Dvorana št. 3 16.15 — 22.00 »I soliti ignoti vent'anni dopo«.
Mignon 16.30 — 22.15 »Terminator«. Prepovedan mladini pod 14. letom.
Grattacielo 16.30 — 22.15 »Explorers«.
Capitol Danes zaprto.
Jutri ob 16.30 — 22.00 »L'anno del dragone«.
Vittorio Veneto 16.30 — 22.00 »Broodway umid sexe«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Alcione 16.30 — 22.10 »Carmen story«.
Lumiere 16.30 — 22.00 »C'è un fantasma tra noi due«.
Radio 15.30 — 21.30 »Chorus Call«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE
sporoča, da se je preselil v Dijaški dom, Ul. Ginnastica 72, tel. 577941.

SLOVENSKI DIJAŠKI DOM priredi

danes, 29. januarja, ob 16.30 v Kulturnem domu v Trstu

baletno igro SNEGULJČICA IN 7 PALČKOV

Izvajajo slovenski in italijanski otroci iz Trsta. Prodaja vstopnic eno uro pred pričetkom. Vstopnina 2.000 lir.

Ul. sv. Frančiška 20

VAS VABI

jutri, 30. januarja, ob 18. uri na otvoritve razstave

JOŽE CIUHA akvareli in grafika

izleti

SPDT prireja ob 6. pokalu Skdanc v organizaciji SD Mladina, avtobusni izlet v Ravascletto, kjer bo 16. februarja tekmovanje v veleslalomu. Vpisovanje je na sedežu ZSSDI v uradnih urah, cena izleta pa je 12.000 lir. Člani SPDT, ki se želijo udeležiti tekmovanja, naj se zglasijo pri odgovornemu smučarskega odseka Pavlu Fachinu (tel. na št. 742-488).

Nove telefonske številke PD

Javna telefonska služba SIP je dodelila tržaškemu uredništvu Primorskega dnevnika nove telefonske številke, ki so torej odsej naslednje: 764-832, 764-833, 764-834, 764-835 in 723-360.

včeraj-danes

Danes, SREDA, 29. januarja KONSTANTIN

Sonce vzide ob 7.30 in zatone ob 17.06 — Dolžina dneva 9.36 — Luna vzide ob 21.05 in zatone ob 9.29.

Jutri, ČETRTEK, 30. januarja MARTINA

Plimovanje danes: ob 5.32 najnižja —21 cm, ob 11.02 najvišja 33 cm, ob 17.29 najnižja —53 cm.

Vreme včeraj: temperatura zraka 2 stopinji, zračni tlak 1021,5 mb raste, brezvetrije, vlaga 43-odstotna, nebo jasno, morje mirno, temperatura morja 8 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI STA SE: Aurora Venier, Benedetta Deticek.

UMRLI SO: 67-letni Eugenio Moratto, 50-letna Franca Zadnik, 49-letni Mario Ban, 89-letna Carmela Sciortino, 52-letna Regina Secchi, 71-letni Guerrino Vegliach, 60-letna Luigia Laurenti, 83-letna Vittoria Lugli, 52-letni Livio Quadrini, 75-letna Ludmila Ugotti, 86-letna Luigia Werch, 88-letna Lucia Baschiera, 76-letni Secondo Gattari, 71-letna Antonia Taucar, 80-letna Maria Pernic, 87-letna Minerva Nardin.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 27. t.m., do sobote, 1. februarja

(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30) Trg Ospedale 8, Ul. dell'Istria 35, Miramarski drevored 117 (Barkovlje), Ul. Combi 19.

Sesljan (tel. 299-751), Bazovica (tel. 226-210), Žavljje (tel. 274-630) samo po telefonu za najnujnejše primere.

(od 19.30 do 20.30)

Trg Ospedale 8, Ul. dell'Istria 35, Miramarski drevored 117 (Barkovlje), Ul. Combi 19, Largo Piave 2, Borzni trg 12.

Sesljan (tel. 299-751), Bazovica (tel. 226-210), Žavljje (tel. 274-630) samo po telefonu za najnujnejše primere.

(od 20.30 do 8.30 - nočna služba)

Largo Piave 2, Borzni trg 12. Sesljan (tel. 299-751), Bazovica (tel. 226-210), Žavljje (tel. 274-630) samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761; predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

čestitke

Danes praznuje rojstni dan ERIKA MILKOVIČ. Vse najboljšje ji želijo mama, tata in sestra Tjaša.

Mali Angeli se je pridružila sestra

LINDA

Lucilli in Franku Crevatinu iskreno čestita

KD F. Venturini

koncerti

Glasbena matica Trst. Sezona 1985-86. V. abonmajski koncert

Jutri, 30. t.m., ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu PIHALNI KVINTET RTV LJUBLJANA. Prodaja vstopnic eno uro pred pričetkom koncerta.

šolske vesti

Vodje bralnih značk slovenskih didaktičnih ravnateljstev osnovnih ter nižjih srednjih šol so naprošeni, da do 31. t.m. sporočijo učiteljci Dragi Lupince število in vrsto bralnih značk za tekoče šolsko leto.

razstave

V prostorih Tržaške kreditne banke v Ul. F. Filzi 10 razstavlja svoja dela grafik Mauro Tonet.

SKD Tabor - Opčine, Prosvetni dom. Do 2. februarja razstava akvarelov Roberta Hlavatyja na temo 4 letni časi. Ogled vsak dan od 16. do 19. ure, v nedeljo od 10. do 12. ure ter od 16. do 19. ure.

V umetnostni galeriji Malcanton — Ul. Malcanton 14 bo od 30. t.m. do 22. februarja razstavljal svoje grafike in akvarele Jože Ciuha.

V galeriji Cartesius — Ul. Marconi 16 bo od 28. t.m., do 11. februarja, na ogled skupinska razstava jedkanic, na kateri bo sodelovalo 16 slikarjev.

V Ilirski Bistrici v novi mali galeriji razstavlja svoja dela Klavdija Raza-Floreancig.

V umetnostni galeriji Nadie Bassanese (Trg Giotti 8, 1. nad.) je odprta razstava 15 italijanskih in ameriških študentov.

darovi in prispevki

Elza in Tonči Pertot darujeta 100 tisoč lir za TPK Sirena.

Ob obletnici smrti nepozabnega očeta Adalberta Stubla darujejo Sonja, Berti in Lori 30.000 lir za Dijaško matico.

V spomin na Jelkino mama Drago Daneu daruje Dorica Filipčič 30.000 lir za Sklad M. Čuk.

V spomin na Ita Koleriča darujeta D. in M. Benčina 10.000 lir za Sklad M. Čuk.

V spomin na Ita Koleriča daruje Olga Ban 10.000 lir za Sklad M. Čuk. V spomin na svoje pokojne daruje Ivanka Bolčina 20.000 lir za Sklad M. Čuk.

V spomin na Ita Koleriča in Pepco Race daruje družina Počkar 20 tisoč lir za Združenje aktivistov.

Ob 1. obletnici smrti Antona Ušaja darujeta žena in sin z družino 20.000 lir za SD Sokol.

V spomin na prijatelja Hadrijana Coticu daruje Mario Škerlj 20.000 lir za SD Vesna.

Namesto cvetja na grob Hadrijana Coticu darujeta Ančko in Lučana 15.000 lir za godbo na pihala Vesna iz Križa.

mali oglasi

NUJNO iščem v najem 1 sobo za zdravniško ambulanto na področju Nabrežine - Sesljana - Proseka. Tel. po 20. uri na št. 229450.

NUJNO iščem nekoga, ki bi nudil lekcijske iz trgovinstva in knjigovodstva. Tel. 040/228164 od 17. do 20. ure.

OSMICO je odprl Lupinc in Praproto. Toči belo vino in teran.

OSMICO je odprl Anton Bole pri Piščanih.

V OSMICO vabi še do 7. februarja Robert Pipan iz Mavhinj.

KUPIM akacije ali kole za trte. Tel. na št. 227-240.

PRODAM vespo PX 200, letnik '82, v dobrem stanju. Cena po dogovoru. Tel. 040/212-417.

PRODAM seno v balah. Telefonirati popoldne na št. 226-113.

NA PEČI se je pred 20 dnevi zgubil nemški ovčar po imenu Fon, slep na levo oko in tetoviran v levo uho 66199. Nagrada za najditelja. Tel. na št. 0481/882-317.

V RONKAH je odprl osmico Karlo Vižintin.

PRODAM pando 30. Telefon: 229250.

menjalnica

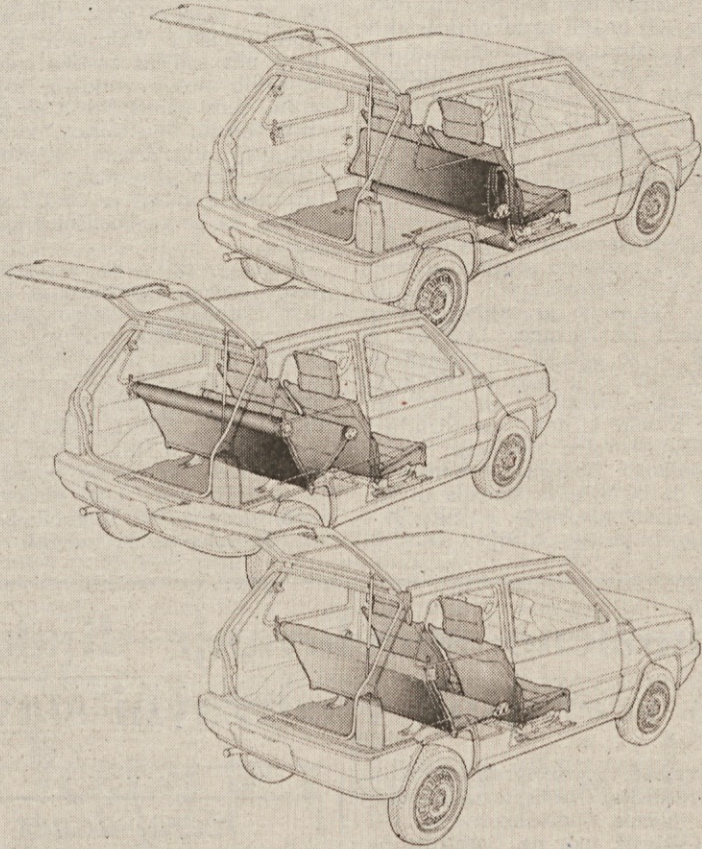
28. 1. 1986

Ameriški dolar	1.620.—
Kanadski dolar	1.125.—
Švicarski frank	800.—
Danska krona	181.—
Norveška krona	215.—
Švedska krona	214.—
Holandski florint	600.—
Francoski frank	219.—
Belgijski frank	32.—
Funt sterling	2.260.—
Irski sterling	2.040.—
Nemška marka	679.—
Avstrijski šiling	96.—
Portugalski eskudo	10.—
Japonski jen	750.—
Španska pezeta	10.—
Avstralski dolar	1.100.—
Grška drahma	10.—
Debel dinar	4.—
Drobn dinar	4.—

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA S.P.A.
TRST - UL. S. FILZI 10 - ☎ 61-440

avtomobil in človek

Za novo pando drugi motor iz serije FIRE

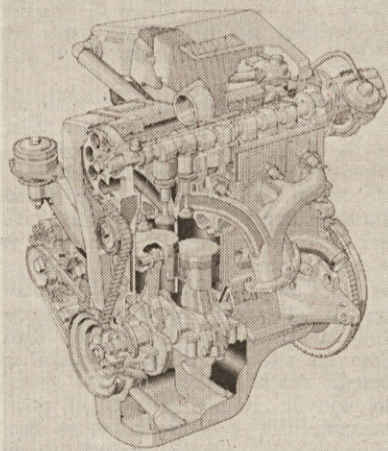

V šestih letih obstoja so pri Fiatu izdelali skoraj poldrug milijon pand, točneje 1.400.000 kosov. V svojem segmentu je panda v letu 1984 imela v vsej Evropi približno 50 odstotkov. Nič čudnega torej, če so se pri Fiatu odločili, da pando ohranijo pri življenju, in sicer s skoraj nespremenjeno zunanjo obliko, medtem ko se pod pločevino skriva marsikaj novega.

Naj omenimo predvsem motor. Stari zračnohlajeni dvovaljni, ki je pred pando poganjal še 126, pred njim pa slavnega fiat 500, odhaja v zaslužni pokoj, panda pa bo odslej razpolagala s sodobnim 750-kubičnim vodno hlajenim štirikavaljnikom iz serije FIRE. Osnovni model je torej panda 750, na voljo pa sta še panda 1000 in panda 4X4, ki jo prav tako poganja tisoč kubični štirikavaljnik iz serije FIRE. Pri Fiatu poudarjajo, da so držali obljubo in da je FIRE 1000, ki so ga predstavili pred dvema letoma v resnici izhodišče za novo serijo motorjev, ki jo označuje majhno število sestavnih delov, preprosta zgradba, varčnost in zanesljivost.

Poleg novega motorja je največja novost pri različicah 750 in 1000 tudi zadnja prenosna. Obese so na moč podobne tistim, ki jih že ima Y 10: gre za posamične obese z drogom v obliki grške črke omega, ki zagotavlja izredno lego na cesti.

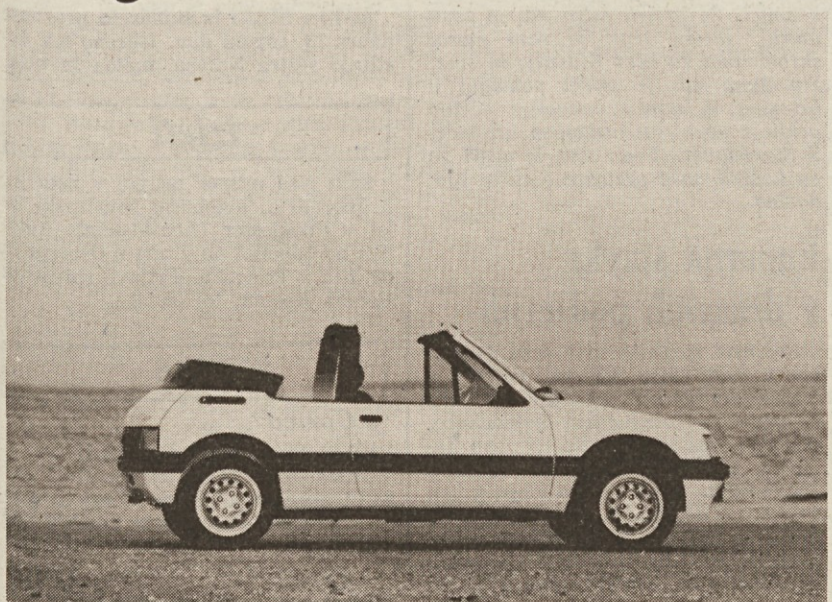
Osnovna različica pande ima že znane in po našem mnenju izredno praktične in funkcionalne sedeže, ki jih je

mogoče nastaniti na najrazličnejše načine (glej sliko), kar je bilo eden od vzrokov velikega uspeha Fiatovega malčka že od vsega začetka. Izvedbe S razpolagajo seveda s klasičnimi sedeži. Zavore so pri vseh različicah enake: koluti spredaj, bobni zadaj, brez servoojačevalnika.

Gre kot vidimo za nekatere pomembne, vendar na zunaj skoraj nevidne posege, ki bodo pandi zagotovili še nekaj let uspehov, ki mu bo botrovala vsekakor tudi majhna požrešnost novih motorjev FIRE.

Peugeot 205 - tudi kabriolet

Čez nekaj dni bodo v Franciji začeli prodajati tri nove različice Peugeotovega malčka 205. Gre za kabriolet, za limuzino s samodejnim menjalnikom in za novo različico GTI, ki dosega najvišjo hitrost 200 km na uro. Objavljamo sliko novega kabrioleta, ki je nastal s sodelovanjem Pininfarina. Turinski stilist že vrsto let sodeluje s Peugeotom, za katerega je narisal vse večje limuzine. Kabriolet bo na voljo z dvema motorjema: 1360 in 1580 kubikov, ki znoreta 80 oz. 115 KM in poženetata vozilo do 166 oz. 190 km na uro.

radiotelevizija

italijanska televizija

- Prvi kanal**
- 9.30 Televideo - poskusni program
 - 10.30 Due prigionieri - TV nadalj.
 - 11.30 Taxi - TV film
 - 11.55 Vremenske razmere
 - 12.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
 - 12.05 Halo... kdo igra? - Opoldanski spored z Enrico Bonaccorti
 - 13.30 Dnevnik 1
 - 13.55 Dnevnik 1 - Tri minute o...
 - 14.00 Halo... kdo igra? - Zadnji poziv
 - 14.15 Quark - znanstvena oddaja
 - 15.00 Komični film
 - 15.30 Dokumentarec
 - 16.00 Včerajšnje, današnje in večne zgodbe
 - 16.30 Pac man - risanka
 - 16.55 Danes v parlamentu
 - 17.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
 - 17.05 Magic - risanke
 - 18.00 Dnevnik 1 - Kronike
 - 18.30 Italia sera - dogodki in osebnosti
 - 19.40 Almanah in Vremenske razmere
 - 20.00 Dnevnik 1
 - 20.30 Professione pericolo! - TV film
 - 21.30 Politična tribuna
 - 22.15 Dnevnik 1
 - 22.25 Filmske novice
 - 22.30 Športna sreda
 - 24.00 Dnevnik 1 - Zadnje vesti
- Drugi kanal**
- 9.30 Televideo - poskusni program
 - 11.55 Cordialmente - vodi Enza Sampò
 - 13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri
 - 13.25 Knjižne novice
 - 13.30 Capitol - TV nadaljevanka
 - 14.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
 - 14.35 Tandem - otroška oddaja
 - 15.15 Nagradno tekmovanje
 - 16.00 Dokumentarec
 - 16.30 Pane e marmellata - otroška oddaja
 - 17.35 Iz parlamenta
 - 17.40 Dokumentarec
 - 18.15 Programj pristopanja
 - 18.30 Športne vesti
 - 18.40 Ceste v San Franciscu
 - 19.45 Dnevnik 2 - Vesti
 - 20.20 Športne vesti
 - 20.30 Baciama strega - TV nadalj.
 - 21.30 Dai sbirro - film
 - Nastopa Lino Ventura
 - 22.15 Dnevnik 2 - Nocoj
 - 22.25 Dai sbirro - 2. del filma
 - 23.15 Dokumentarec
 - 00.10 Dnevnik 2 - Zadnje vesti
 - 00.20 Puccini - TV nadaljevanka
- Tretji kanal**
- 11.45 Televideo - poskusni program
 - 12.30 Šport
 - 13.00 Dokumentarec
 - 14.00 Nogomet
 - 17.00 Dadaumpa - variete
 - 18.10 Glasbena oddaja
 - 19.00 Dnevnik 3
 - 19.35 Kanada, Kanada - dok.
 - 20.05 Dokumentarec
 - 20.30 Dracula - film
 - 22.15 Dnevnik 3
 - 22.50 Rock koncert

jugoslovanska televizija

- Ljubljana**
- 8.30 Periskop: fotografija
 - 9.00 Športnik Bili - risana serija
 - 9.25 Kje, kako, kam med počitnicami - dokumentarec
 - 9.30 Pusti me na miru - dokumentarna serija
 - 10.30 Vsa čuda sveta - TV drama
 - 11.40 Rdeči balon - film
 - 12.15 Kje, kako, kam med počitnicami - dokumentarec
 - 16.00 Poročila
 - 16.05 Roža čudotvora - jugoslovanske otroške pesmi
 - 16.20 Štirje fantje muzikantje
 - 16.55 PJ v hokeju: Kompas Olimpija - Partizan
 - 19.24 TV in radio nocoj
 - 19.26 Zrno do zrna
 - 19.30 TV dnevnik I
 - 19.55 Vreme
 - 20.00 Film tedna: Viktor - Viktorija - ameriški film
 - 22.10 TV dnevnik II
- Koper**
- 14.15 TV novice
 - 14.20 Uboga Klara
 - 15.00 Pustolovci - film
 - 17.30 Kanadska narava - dok.
 - 18.00 Mladinski TV film
 - 18.30 Pacific international airport - TV film
 - 18.55 TV novice
 - 19.00 Odprta meja - informativna oddaja v slovenskem jeziku
- V današnji oddaji bodo na sporedu tudi naslednje vesti:**
- TRST** — Slovenci na pariški razstavi »Trouver Trieste«
 - RIM** — Začetek tedna jugoslovanskega filma
 - GRADEŽ** — Ob izvolitvi novega župana
 - TREBČE** — V kratkem metan tudi v vzhodnokraških vaseh
 - TRST** — Tiskovna konferenca KPI o Lloydju
 - TRST** — Predstava o igralcu Moissiju v postavitvi deželnega gledališča Furlanije - Julijske krajine
 - TRST** — Pobude pokrajinske uprave za mladino
 - VIDEM** — Predstava »Faust Food«
 - BAZOVICA** — Nogomet: ZSSDI — Slovenija
 - 19.30 TVD Stičiče
 - 19.50 Rugby
 - 20.30 Glasbena oddaja
 - 22.00 TVD Vse danes
 - 22.15 Dan Ivana Denisovicha - film

sasebne postaje

- CANALE 5**
- 9.50 General Hospital - TV film
 - 10.45 Facciamo un affare - kviz
 - 11.15 Tuttinfamiglia - kviz
 - 12.00 Bis - kviz
 - 12.40 Il pranzo è servito - kviz
 - 13.30 Sentieri - TV roman
 - 14.30 La valle dei pini - TV roman
 - 15.30 Una vita da vivere - TV roman
 - 16.30 Hazzard - TV film
 - 17.30 Doppio slalom
 - 18.00 Webster - TV film
 - 18.30 C'est la vie - kviz
 - 19.00 I Jefferson - TV film
 - 19.30 Zig Zag - kviz
 - 20.30 Visitors - TV film
 - 22.30 Bing Bang - znanstveni tednik
 - 23.15 Šport: Boks
 - 00.15 L'amante giovane - film
- RETEQUATTRO**
- 10.00 Questo mio folle cuore - film
 - 11.45 Magazine - rubrike
 - 12.15 Mr. Abbott e famiglia
 - 12.45 Ciao ciao - otroška oddaja
 - 14.15 Destini - TV novela
 - 15.00 Agua viva - TV novela
 - 15.50 Verdi dimore - film
 - 17.50 Lucy show - TV film
 - 18.20 Ai confini della notte - TV film
 - 18.50 I Ryan - TV nadaljevanka
 - 19.30 Febbre d'amore - TV nadalj.
 - 20.30 California - TV film
 - 21.30 Detective per amore - TV film
 - 22.30 A cuore aperto - TV film
 - 23.30 Agente speciale - TV film
 - 00.30 Mod Squad i ragazzi di Greer - TV film
 - 1.30 Agenzia UNCLE
- ITALIA 1**
- 9.40 Fantasilandia - TV film
 - 10.30 Wonder Woman - TV film
 - 11.30 Quincy - TV film
 - 12.30 L'uomo da sei milioni di dollari - TV film
 - 13.20 Help - nagradno tekmovanje
 - 14.15 Deejay Television - glasbena oddaja
 - 15.00 Chips - TV film
 - 16.00 Bim Bum Bam - otroška oddaja
 - 18.00 La casa nella prateria - TV film
 - 19.00 Gioco delle coppie - nagradno tekmovanje
 - 19.30 La famiglia Addams - TV film
 - 20.00 Risanke
 - 20.30 OK! Il prezzo è giusto - 22.45 Premiere - filmske novice
 - 23.15 Cannon - TV film
 - 0.15 Strike Force - TV film
 - 1.15 Quincy - TV film
 - 2.15 Gli invincibili - TV film
- TELEPADOVA**
- 13.00 Capitan Futuro - risanka
 - 13.30 Anna dai capelli rossi - risanka
 - 14.00 Innamorarsi - TV film
 - 15.00 Andrea Celeste - TV novela
 - 16.00 TV film
 - 17.00 Transor 5 - risanka
 - 17.30 Lamù - risanka
 - 18.00 Coccinella - risanka
 - 18.30 Capitan Futuro - risanka
 - 19.00 Carmin - TV novela
 - 20.00 Ransie - risanka
 - 20.30 Dottor John - TV film
 - 21.30 Butterflay - film
 - 23.30 Dokumentarec
- TRIVENETA**
- 13.00 Rugby - šport
 - 14.00 L'ultimo indizio - TV film
 - 15.00 Monitor
 - 15.30 Il fuorilegge di Tombstone - film
 - 17.00 Risanke
 - 18.00 Filmski program
 - 18.30 Una signora in gamba - TV film
 - 19.30 Disperatamente tua - TV film
 - 20.15 Film
 - 22.00 Dražba
- TELEFRIULI**
- 12.30 Dick Van Dyke - TV film
 - 13.00 Lamù - risanka
 - 13.30 Senorita Andrea - TV novela
 - 14.30 Lamù - risanka
 - 15.00 Vultus - risanka
 - 15.30 Glasbena oddaja
 - 17.30 Dokumentarec
 - 18.30 Sherlock Holmes - TV film
 - 19.00 TV dnevnik
 - 19.30 Senorita Andrea - TV novela
 - 20.30 Il circo di Mosca
 - 22.30 TV dnevnik
 - 22.45 Košarkarska tekma: Liberti Firenze - Fantoni Udine

radio

- RADIO TRST A**
- 7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik;
 - 7.20 - 8.00 Dobro jutro po naše: Kalendarček, (7.40) Pravljičica, Narodnozabavna glasba; 8.00, 14.00, 17.00 Poročila; 8.10 Almanah: Primorska diaspora v svetu; 8.40 Glasbeni mozaik; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 - 13.00 Pisani listi: Poljudno čtivo, Sestanek ob 12.00, Lahka glasba; 13.20 Cecilijanka 1985: moški zbor Novega sv. Antona iz Trsta (vodi Edi Race), deklški zbor »Števerjan« (vodi Alenka Černic) ter mešani zbor »Standrež« (vodi Mirko Špacapan), nato: Glasbena priloga; 14.10 Čas in prostor: Gospodarska problematika, nato: Glasbene skice; 15.00 »Čarobni globus«; 16.00 Zbornik: Od Milj do Devina, nato: Glasbene skice; 17.10 Mi in glasba: Glasbena kronika s Hrvaškega; 18.00 Poezija slovenskega zapada; 18.30 Glasbena priloga.

- RADIO KOPER (Slovenski program)**
- 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Otvoritev - glasba za dobro jutro; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme, prometni servis, ep; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije, objave; 7.00 II. Jutranja kronika; 7.30 Jutranji servis; 13.00 Otvoritev - danes na valu radia Koper; 13.40 Glasba drugih celin: južna Amerika; 14.40 Zanimivost, Pesem tedna; 15.00 Glasbeni kiosk; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Pogovor o...; 17.40 Fantje po poljgredo: ansambel RŽ; 18.00 Zaključek.

- RADIO KOPER (Italijanski program)**
- 6.15, 8.30, 10.30, 13.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 19.30 Radijske vesti; 6.00 Otvoritev programa - glasba; 6.30 Kalendar; 7.00 Dobro jutro v glasi; 8.00 Pristrčno vaši; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Popevka tedna; 10.10 Otroški kotichek; 10.35 Prost vstop; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 14.35 Popoldanski glasbeni program; 15.00 Vrtiljak kulture in umetnosti; 15.45 Sublime - glasbeni program; 16.00 Besede in glasba; 16.15 Edig Galletti; 17.00 Kompasova srečanja; 17.45 Jadro in motor; 18.10 The Guitar Club; 18.32 Iz klasičnega repertoarja: Edvard Grieg - koncert; 19.00 Jazz.

- RADIO 1**
- 7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.00, 21.00 Poročila; 6.45 Včeraj v parlamentu; 9.00 Radio anch'io 86; 10.30 Radio anch'io - popevke; 11.10 Pronto quiz; 11.30 Una settimana come un'altra, 6. nadalj.; 12.03 Via Asiago Tenda - glasbena oddaja; 13.20 Poštna kočija; 13.28 Master - glasba dan za dnem; 13.56 Turistične informacije; 15.03 Radio 1 za vsakogar: Habitat; 16.00 Il Paginone; 17.30 Radio 1 - jazz; 18.00 Evropski objektiv; 18.30 Večerna glasba; 19.15 Verska rubrika; 19.20 Na naših trgih; 19.25 Audiobox Urbs; 20.00 Radijski oder: L'angelo azzurro; 21.03 Radijski variete; 21.30 Nočna glasba; 22.00 Tvoj glas za lahko noč; 22.45 Danes v parlamentu.

- RADIO 2**
- 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 Dnevi; 8.00 Otroštvo: kako, zakaj...; 8.05 Napoved programa; 8.45 Andrea - 13. nadalj.; 9.10 Prečitajmo tretjo stran dnevnika; 9.32 Salviamo la faccia; 10.13 Radijska fantazija; 10.30 Radio 2 - 3131; 12.10 in 14.00 Deželni programi; 12.45 Discogame tre; 15.00 Popoldanski spored; 16.00 Znani romani; 16.35 Mladina danes; 18.00 G. Verga: Maestro don Gesualdo; 18.32 Glasbena oddaja; 19.50 Kulturne aktualnosti.

- LJUBLJANA**
- 5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00 Poročila; 4.30 - 8.00 Jutranji program - glasba; 8.05 Za knjižne molje; 8.30 Govorimo make donsko in srbohrvatsko; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za...; 10.40 Lokalne radijske postaje se vključujejo; 11.05 Ali poznate...; 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.10 Veliki zabavni orkestri; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Ob izvirih ljudske glasbene kulture; 13.00 Iz naših krajev - Iz naših sporedov; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Razmišljamo, ugotavljamo; 14.25 - 15.25 Popoldanski mozaik; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Vrtiljak želja in EP; 17.00 Studio ob 17.00 - glasba; 18.00 Naj narodi pojo - 6. oddaja; 18.30 S knjižnega trga; 19.00 Radijski dnevnik; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Glasbena medigra; 19.50 Likovni odmevi; 20.00 Zborovska glasba po želji poslušalcev - Peter Makovec; 20.35 Minute z mezzosopranoistko Marjano Lipovšek; 21.05 Giuseppe Verdi: Odlomki iz opere »Macbeth«; 22.00 Našim po svetu; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.30 Zimzelene melodije.

Preustroj bolniških kapacitet povzročča vrsto polemik

Vroča razprava v Gorici, nov župan (PRI) v Gradežu

Že včeraj smo v našem listu poročali, da vprašanje zaprtja nekaterih bolnišnic razburja duhove v enaki meri kot restrukturacija nekaterih drugih. Najhuje je na tem področju prizadeta Goriška, ki je s svojimi štirimi bolnišnicami v ospredju zanimanja deželne vlade in njenega obnovitvenega načrta.

Zelo vroče je bilo okrog tega na ponedeljkovi seji goriškega občinskega sveta, ki se je zaradi razvejane in polemične razprave zaključila ob 1.46 ponoči. Istočasno je v Gradežu potekala zelo vroča seja in dosedanja štiristrankarska koalicija (v Gradežu liberalcev ni) je šla po vodi. Poročilo o glasovanju v Gradežu je odjeknilo tudi v goriškem občinskem svetu in tudi tu je prišlo, prav zaradi tega, do ostrih polemik ter se je zaradi tega seja zavlekla pozno v noč.

V Gradežu je doslej občino upravljala koalicija med KD-PRI-PSI-PSDI. Župan je bil demokristijan Reverdito. Ta stranka je imela župane vso po vojno dobo, še pred nekaj leti je imela absolutno večino. Sedaj ima devet svetovalcev od skupnega števila dvajsetih, vendar pa je ena svetovalka

že šla svojo samostojno pot. Republikanci so v Gradežu zelo močni. Med deželnimi in pokrajinskimi vodstvi PRI in PSDI na eni strani ter gradeškimi sekcijami teh strank je prišlo do spora v zvezi z bolnišnico. Na pokrajini podpirajo deželni načrt restrukturacije bolnišnic. V Gradežu se temu upirajo. Zaradi tega je tam prišlo do široke ljudske akcije, ki kaže precej podobnosti s tržaškim melonom. Štirje republikanci, en socialdemokrat, en zelen so se pogovorili s štirimi komunisti in v ponedeljek zvečer izvolili republikanec Fabia Zanetija. Dobil je deset glasov in bil izvoljen (včeraj ponoči smo v našem poročanju napak menili, da je potrebna še ena volitev. Zanetti pa je bil izvoljen, ker se odpadnica iz demokristjanske stranke ni udeležila glasovanja, zaradi tega je 10 glasov na 19 prisotnih veljavnih). Osem demokristjanov je glasovalo za potrditev Reverdita, en glas (svojega) pa je dobil socialist Toso. V prihodnjih dneh bo še ena seja. V odbor naj bi prišli dva republikanca, dva komunisti, en zelen in en socialdemokrat. KD je prvič izgubila župana, komunisti so prvič prišli v odbor. Koliko ča-

sa bo tak odbor ostal na oblasti ni znano, kajti dobiti mora pri glasovanju o proračunu absolutno večino, t.j. enajst glasov.

Očitno pa je, da bo gradeški primer imel posledice v pokrajinskem in deželnem merilu. Najprej v pokrajinski upravi, saj je pokrajinski odbornik De Grassi, republikanec, podprl s svojim glasom ta nov odbor v Gradežu. Pokrajinski tajnik KD Crisci je dejal, da bo zahteval njegov odstop iz pokrajinskega odbora. Sicer pa bosta tudi pokrajinski vodstvi PRI in PSDI napadli svoje člane in zahtevali premislek. V Gradežu pa so trdno prepričani v svoje početje v prid bolnišnici. Če pride do razpusta občinskega sveta in predčasnih volitev utegne priti do ustanovitve lokalne liste po tržaškem zgledu. Tla so za to pripravljena in tudi godna.

O bolnišnicah je bil govor v ponedeljek zvečer tudi v goriškem občinskem svetu. Do razprave ni prišlo po zamisli odbora, marveč na zahtevo svetovalske komisije za zdravstvena vprašanja, ki je tudi, z večino glasov v njeni sredi, predstavila primerno resolucijo. V njej se zahte-

va večja angažiranost občine pri KZE za ovrednotenje goriške bolnišnice, zato da se v Gorici ovrednotijo razni servisi in službe.

Še pred začetkom razprave je prišla iz Gradeža vest o tamkajšnji izvolitvi. Zaradi tega so zastopniki dveh strank, KD in PSI sestavili dodatek k že prej pripravljeni resoluciji, v kateri je bila izrečena obsodba atipičnih političnih koalicij, kakršna je nekaj minut prej nastala v Gradežu. Ta popravek so potem osvojili, pa čeprav s kakim popravkom, tudi republikanci, socialdemokrati in Slovenska skupnost.

Že sama resolucija v prvotni obliki ni bila pozitivno sprejeta od vseh strank v občinskem svetu, kaj še dodatek. Resolucijo je najprej obširno obrazložil republikanec Druvca. K besedi so se oglašili še socialdemokrat Zucalli, ki je ostro obsodil svoje strankarske tovariše v Gradežu. Mišovec Noselli je dejal, da soglaša z besedilom prvotne resolucije, ne pa z dodatkom. Komunist Salomoni je dejal, da bo njegova skupina zavrnila ves paket resolucije. Kasneje je v nadaljnjem posegu Salomoni dejal, da

je bilo treba razpravljati o položaju zdravstva ne pa o drugačnih koalicijah, do katerih prihaja v drugi občini. Zastopnik zelene liste Fiorelli je dejal, da je resolucija pomanjkljiva, da je v Gorici splošno nezaupanje v zdravstvene naprave, da je treba obsoditi vodenje KZE. Glasoval bo proti. Socialist Waltritsch je dejal, da je bila svojčas goriška bolnišnica na prvih mestih v deželi, sedaj pa močno zaostajajo. Treba se je otresti iz četi KZE in Gorica mora pokazati večjo angažiranost za svojo bolnišnico. Zato je resolucija na mestu. Liberalci Fornasir je obtožil sedanjo večino, da se za bolnišnico sploh ne zanima.

Zatem je prišlo do ostrih polemik med županom Scaranom in komunistom Battellom o načinu glasovanja že prej predložene resolucije in kasnejšega dodatka. Svetovalci so zatem glasovali dvakrat. Za resolucijo je glasovalo 22 svetovalcev (13 KD, 3 PSI, 2 PSDI, 2 PRI, 2 SSK) proti pa deset (6 KPI, 3 MSI, 1 PLI, 1 zelen). Za dodatek, ki obsoja dogajanje v Gradežu je prav tako glasovalo 22 svetovalcev večine, 10 je bilo nasprotnih, liberalcev se je vzdržal.

Dogodki v Gradežu odjeknili na pokrajinski ravni

Po sedmih minutah Cumpeta prekinil sejo

Danes preverjanje z deželnimi tajniki

Tako kratke seje pokrajinskega sveta v Gorici še ni bilo. Predsednik pokrajine Cumpeta jo je prekinil po kratkih izjavah demokristjana Bergamina, socialističnega Ceja in Špacapana od Slovenske skupnosti, ki so trajale vsega skupaj 7 minut, potem pa, kljub zahtevi komunističnega Poletta in fašista Cosme po razpravi, odšel iz seje ne dvorane. Z njim so šli tudi drugi odborniki in svetovalci KD, PSI in SSK. V dvorani pa sta Poletto in Cosma povedala svoje mnenje o razpletu dogodkov. Poslušali so jih tudi odborniki in svetovalci PRI in PSDI.

Za 17. uro napovedana seja pokrajinskega sveta se je pričela šele ob 18.20, torej s skoro enopolurno zamudo. Večer prej, kot poročamo tudi na drugem mestu, je v Gradežu prišlo do sestave nove koalicije med republikanci, socialdemokrati, komunisti in zelenimi. Novoizvoljeni župan je včeraj jutraj v Gradežu izjavil, da namerava nadaljevati po začetni poti in v najkrajšem času sestaviti odbor. Zdelo se je, da bo goriški pokrajinski odbor takoj odstopil, tudi zato, ker je v njem republikanec De Grassi, ki je istočasno med tistimi svetovalci v Gradežu, ki so omogočili izvolitev novega župana.

Včeraj ves dan je bilo v Gorici več

sestankov med zastopniki KD in PSI. Najostrejši so demokristjani zaradi izgube županskega mesta v Gradežu.

Ko je sinoči Cumpeta otvoril sejo, je demokristjan Bergamin prebral 15 vrstic dolgo izjavo, ki sta jo podpisala tudi Cej (PSI) in Špacapan (SSK). V njej je rečeno, da svetovalske skupine teh treh strank v sporazumu s pokrajinskimi tajništvi strank ugotavljajo, da ni več politično-programske platforme odbora, ki mu predseduje Cumpeta, zaradi stališč, ki sta jih zavzeli PRI in PSDI v zvezi z izvajanjem zdravstvenega načrta, tako kot sta določila deželni odbor in svet in ki je odraz 5-strankarske koalicije na deželni in pokrajinski ravni. Treba je odnose znotraj te koalicije razčistiti, menijo podpisniki, zaradi tega zahtevajo, da predsednik prekine sejo pokrajinskega sveta v pričakovanju razčiščenja. Do tega naj bi prišlo že danes, ko se bodo v Gorici sestala deželna in pokrajinska tajništva koalicijskih strank.

Bergaminovo izjavo sta podkrepila Cej in Špacapan. Zatem je Cumpeta sejo prekinil, kljub protestom Poletta. Zastopnik KPI je obtožil pokrajinskega predsednika, da se udiinja zahtevam demokristjanov, da gre

za krizo, ki je nastala izven pokrajinskega sveta, da so izjave treh predstavnikov večine ozke. Poletto je še dejal, da se paralizira delo pokrajinskega sveta v trenutku, ko bi bilo treba razpravljati in paketu Altissimo, o prosti coni, o globalni zaščiti, o državnih udeležbah itd.

Poslušali so ga, kot že omenjeno svetovalci KPI, MSI, PSDI in PRI (tudi odbornika Bressan in De Grassi). Zatem je fašist Cosma dal nekaj izjav proti večinski koaliciji in predlagal, da opozicija zasede dvorano pokrajinskega sveta. Svetovalci opozicije so v dvorani ostali še naprej.

Drevi v Števerjanu občinska seja

Danes zvečer, ob 20. uri, bo v Števerjanu seja tamkajšnjega občinskega sveta. Sejo sklicuje župan Ivan Humar tik pred koncem januarja, enako kot so napravili njegovi kolegi v vseh drugih občinah, saj je treba do tega datuma odobriti vrsto prošenj in drugih sklepov. Svetovalci so poklicani, da županu dajo pooblastila, da zaprosi nekatere deželne prispevke.

Množično sodelovanje dijakov ob včerajšnji vsedrjavni stavki

Včerajšnja vsedrjavna stavka učiteljev in profesorjev ter dijakov, ki jo je oklicala sindikalna zveza CGIL-CISL-UIL je tudi na Goriškem nalletela na zelo visok odziv. To seveda velja predvsem za šole z italijanskim učnim jezikom in pretežno za višje srednje šole. Nekoliko drugačen pa je bil odziv na šolah s slovenskim učnim jezikom. Pouk v vrtcih in na osnovnih šolah je bil povsem reden in nihče od učiteljev, oziroma vzgojiteljev se stavki ni pridružil.

Redno se je odvijal pouk tudi na nižji srednji šoli »Ivan Trinka«, kjer se je za stavko izjavil, kakor smo izvedeli na šoli, samo en profesor. Na srednješolskih zavodih so se za stavko odločili predvsem dijaki, vendar precej različno. Na liceju je staval samo en profesor, pač pa so se stavki pridružili dijaki, podobno je bil položaj na trgovskem zavodu Ivan Cankar. Na zavodu Žiga Zois so stavkali dijaki četrtega in petega razreda, profesorji pa se niso izjavili. Redno je potekal pouk na učiteljski, medtem ko so se dijaki slovenske sekcije industrijskega tehničnega zavoda ITI plebiscitarno udeležili stavke.

Sindikalno zborovanje je bilo ob 10. uri v prostorih zavoda Fermi, kjer so razpravljali o številnih nerешenih vprašanjih, na katera so z včerajšnjo vsedrjavno protestno akcijo sindikat ponovno opozorili.

včeraj-danes

Iz goriškega matičnega urada

Iz goriškega matičnega urada v obdobju od 19. do 25. januarja 1986.

RODILI SO SE: Stefania Petricono, Federica Piccoli, Angelica Robazza, Ketti Beltrame, Stefano Bignolini, Stefano Panozzo.

UMRLI SO: 67-letni Nicolo Biedermann, 58-letni upokojenec Mario Visintin, 79-letni upokojenec Ivan Corsi, 78-letni upokojenec Leonardo Sguazzin, 81-letna upokojenka Teodolina Pettarin, 78-letna upokojenka Vincenza Lamberti vdova Ricco, 77-letna upokojenka Lucia Gregorutti vdova Gandolfi, 77-letni upokojenec Lino Bolzan, 84-letna upokojenka Caterina Markig vdova Ballaben, 68-letna upokojenka Cecilija Ferletič, 75-letni upokojenec Olivier Gorini, 88-letna upokojenka Anna Cuttin, 89-letni upokojenec Arturo Ciuffarin, 89-letna upokojenka Pierina Volpe Zorzoli, 87-letna upokojenka Vitalina Culot, 78-letni upokojenec Giuseppe Sgubini, 77-letni brivec Stanislav Kravos, 77-letna upokojenka Lucia Simone Bensa, 80-letni upokojenec Luigi Gri, 76-letni upokojenec Luigi Terpin.

OKLICI: trgovski potnik Gianni Maggi in gospodinja Yolanda Sanchez Cardozo, delavec Marco Cappella in Manola Mauro, zdravnik Marino Orefice in zdravstvena asistentka Marilena Geretto, uradnik Luca Urizio in univerzitetna študentka Raffaella Fornasir, agent državne policije Daniele Poiana in delavka Aurora Bianco, uradnik Luigi Caligaro in učiteljica Daniela Della Longa, profesor Marco Suligoi in trgovska pomočnica Maria Terpin, trgovski pomočnik Maurizio Tomini in Barbara Stagni.

čestitke

MITJA BIZAJ iz štandreža praznuje danes 13. rojstni dan. Iskreno mu čestitajo sestra Nataša, mama in tata.

izleti

ŠKD Naš prapor priredi v nedeljo, 2. februarja, avtobusni smučarski izlet v Podkloster (Arnoldstein). Avtobus bo odpeljal ob 7. uri z Oslavja in ob 7.15 s Travnika. Prijave sprejema Robert Kocina, tel. 85241.

kino

Gorica
VERDI 18.00—22.00 »Rambo II«.
CORSO 18.00—22.00 »Rambo II«.
VITTORIA 18.00—22.00 »Patricia porno games«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Tržič
EXCELSIOR Zaprt.
COMUNALE 20.30 Il fiore all'occhiello - glasbeno-plesna predstava.
Nova Gorica in okolica
SOČA 18.00 »Coca-cola Kid«. 20.00 »Nož za prostitutke«.
SVOBODA 19.30 »Nora petdeseta«.
DESKLE 19.30 »Joy radost življenja«.

Kongres sekcije Marvin

Predkongresna razprava v komunistični partiji

Goriški komunisti imajo v teh dneh kongresne sestanke, na katerih razpravljajo o kongresnih temah, o krajevni in vsedrjavni problematiki, izvolijo delegate za mestni kongres stranke ter na pokrajinski kongres.

Konec prejšnjega tedna so imeli predkongresno skupščino v sekciji Marvin. V petek, 31. januarja bo na sedežu v Škabrijelovi ulici kongres sekcije Chiopris; isti večer bo kongres sekcije v Ločniku. V soboto, 1. februarja, bo kongres sekcije Spazzapan na sedežu rajonskega sveta v Ulici Orzoni. V nedeljo, 2. februarja pa bo kongres sekcije Jenko na sedežu sekcije ANPI v Podgori.

Na kongresu sekcije Marvin, v kateri so vključeni ljudje iz mestnega središča, Podturna, Sv. Ane in Štandreža, je uvodno poročilo imel tajnik Nando Di Dato. Obrazložil je politično linijo demokratične alternative in načrt programske vlade.

Na kongresu, ki je trajal dva večera, je govoril tudi deželni svetovalec Ivan Bratina, ki je govoril predvsem o krajevnih vprašanjih, še zlasti o vprašanju globalnega zakona za Slovence, o vprašanjih zaščite okolja, o energetskih virih, o gospodarstvu.

O pravkar odobrenem zakonu za paket Gorica - Trst je govoril deželni tajnik KPI Roberto Viezzi. Zakon je pomemben za razvoj gospodarstva v naših krajih. Viezzi je govoril tudi o

načrtu KPI za razvoj vseh krajev ob meji in orisal pobude komunistov v tej smeri. Tudi Viezzi je govoril o zaščitem zakonu, ki da ga je treba odobriti čimprej. V senatu je treba združiti tam predložene zakonske osnuge. O skupnem besedilu naj se potem izrečejo zastopniki slovenskih organizacij.

Na kongresu so izvolili 4 člane nadzornega odbora, 20 članov vodstva sekcije, 40 delegatov na skupščino komunistov mesta Gorice, ki bo v aprilu, in 7 delegatov na pokrajinski kongres KPI, ki bo v Gorici od 21. do 23. februarja.

Stanu Kravosu v spomin

Konec prejšnjega tedna nas je zapustil Stanislav Kravos, brivec na goriškem Travniku, med prijatelji in klienti znan kot Stano. Odšel je na tih način, njemu svojstven saj je svoje delo vedno opravljal na tih način. Vse življenje je posvetil svojemu poklicu, tako da so ga prijatelji na Travniku nazivali kar takole: »zlate škarjex«. Sedemindeset let je delal v brivskem salonu. Najprej seveda kot vajenec, potem pa kot samostojni obrtnik.

Bil je med maloštevilnimi slovenskimi brivci v našem mestu. V nje-

govni brivnici na Travniku so se zbirali predvsem naši ljudje, bil je zelo čistan med vsemi, Slovenci in Italijani. S klienti je bil vedno zelo vljuden, pazljiv na njih zahteve in potrebe, vsakomur je ustregel. Kdor ga je poznal ve povedati, da ni nikdar šel na počitnice, da je bil vedno v svoji brivnici. Že precej hitro mu je žena umrla, zaradi tega je sam moral skrbeti tudi za hčer Klavdijo in sina. Sin Stani mu je prišel pomagat v brivnico in danes nadaljuje očetov poklic z uspešnim vodenjem brivnice. S Stanislavom Kravosom je odšel še en košček naše preteklosti goriške zgodovine.

Enourna stavka v državnih podjetjih

Enourna razčlenjena stavka bo danes v podjetjih z državno udeležbo v tržaški in goriški pokrajini. V Tržiču bodo stavkali delavci ladjedelnice, podjetja Ansaldo in SBE. Namen današnje protestne akcije je ustanovo IRI prisiliti v aktivnejšo vlogo v teh krajih, po odmikanju, kakršnemu smo priča v zadnjih letih. Priložnost za aktivnejšo vlogo predstavljajo ugodnosti in drugi finančni ukrepi, ki jih je pred kratkim odobrila parlament, ugotavljajo predstavniki vseh treh sindikalnih zvez (CGIL, CISL, UIL), ki so oklicali današnjo protestno stavko. Naj omenimo še, da bo danes, v okviru stavke, tudi sindikalni shod in sicer ob 7.45, pred vhodom v ladjedelnico. Govoril bo tajnik delavske zbornice CGIL Luciano Pini.

Uslužbenci občine in slovenščina

Goriški občinski odbor ni sprejel nobenega sklepa, ki bi bil negativen do sprejetja v službo funkcionarja z znanjem slovenskega jezika. Župan Scaran je na občinski seji to povedal v odgovor liberalnemu svetovalcu S. Fornasirju, ki je hotel vedeti zakaj niso še razpisali natečaj za mesto, ki je ostalo prazno po smrti slovenskega uradnika Emila Valentinčiča. Župan je dejal, da na občini čutijo pomanjkanje pridnega in vestnega prevajalca. Odbornik Gentile je dejal, da ni zaprek, da bi razpisali natečaj. Prišlo je torej na občinski seji do drugačnega odgovora od tistega, ki ga je isti odbornik dal pred desetimi dnevi članom pristojne svetovalske komisije, kar je sprožilo tudi alarmni članek, ki smo ga objavili v našem listu. Očitno je ta naš človek marsikoga prepričal, da je treba spoštovati prejšnje obveznosti. Prav tako je odbornik Gentile odgovoril svetovalcu SSK Paulinu, da bodo v slovenske šole kot pomožna osebje poslali samo ljudi z znanjem slovenskega jezika.

Občuteni povojni zarisi pisatelja Bena Zupančiča

Več kot prav je, da je Cankarjeva založba v Ljubljani ponovno izdala izbor novel in črtic Bena Zupančiča, izbor, ki nosi značilno poetičen naslov »Veter in cesta«. Že leta 1954 se je pojavila ta zanimiva in človeško bogata knjiga v javnosti in lahko rečemo, da je upravičeno vzbujala pozornost in premislek tedaj kakor tudi seveda sedaj — posebno še, ker je avtor pred nekaj leti mnogo prežgoda, tako rekoč na višku svojih ustvarjalnih sil, nenadoma umrl in na ta način postrežno izpostavil svoj razvijajoči opus pred sedanje pa tudi prihodnje rodove. V času torej — v mislih imamo datum prve izdaje — ki se je kar preveč ponašal s socialističnim realizmom, po možnosti optimističnim pogledom na življenje, sicer pa umetniškimi nazorom, ki je bil kar obvezno zazrt v realnost, dejstva, seveda odtrgana od vsakršnih iracionalnih, da ne rečemo globljih vzgibov; v času ko je cvetel neke vrste fanatizem, sovražno razpoložen do vsega problemskega, do vsega tistega, čemur bi danes rekli izpostavljanje notranje problematike, težkih povojnih let in ran, ki so se komaj dobro zacelile; v času, ki je npr. tri leta poprej z velikim nerazumevanjem komentiral znano pesniško zbirko »Pesmi štirih«, v kateri so Zlobec, Pavček, Kovič in Menart spretnili s občuteni ljubezensko liriko, ki ji je bolj pri srcu razkrivanje nežnih in vse glasneje nastajajočih čustev, kot pa uradno in zanosno premagovanje vsakršnih gospodarskih in političnih težav — v tem času je zavzela proza Bena Zupančiča morda nekoliko manj sporno, zato pa nič manj odzivno in dobrodošlo. Kljub temu da je bil Beno Zupančič tako rekoč ves čas tudi politični delavec — v svojih najzrelejših letih se je povzpел do odgovornih državnih in republiških funkcij — mu očitno ni padlo na misel, da bi v literaturi sledil

časopisnim naslovom in časopisnemu načinu obravnavanja tekočih pa tudi bistvenjših dogodkov, ves čas je po vsej verjetnosti v smislu poglavljenega razumevanja umetnosti, razvijal v svojih zapisih pripovedi o tistih plasteh življenja in človekovega doživljanja, ki vrvi in kipi pod površino, pod zunanjostjo in videzom, plasteh torej, ki so mnogo bogatejše in tudi usodnejše, istočasno pa tako daleč od plakatnih prikazov in usmeritev, značilnih za dnevne napore in osmisilitve. Istočasno pa je Beno Zupančič s svojimi juraki — dovolj se je npr. spomniti Čvekala v noveli »Štirje molčeči« ali pa Mihe v »Plakatih in ljubezni«, pa Karlinca v »Pogrebu« ali invalidnega kurirja v »Veselicah« — vedno in dosledno zasidran v resničnem življenju, v aktualni družbeni danosti, ki pa je same po sebi ne glorificira, niti je kritično ne obravnava — preprosto se ves čas posveča usodi svojih likov, ki pa seveda s svojimi pripetljaji slikajo nikakor ne lahek čas povojnega obdobja, čas, ki je marsikdaj in za marsikoga pomenil borbo za preživetje, nemajhen trud za novo orientacijo in velike napore za povezavo sedanjosti in preteklosti, ki je bila nemalokrat obeležena z izgubo svojcev in prijateljev. Čeprav novele in črtice v pretežni meri obravnavajo medvojno obdobje, torej najnevarnejši čas za avtorjeve junake, pa so nemara naprednejši tisti zarisi, ki se dogajajo po vojni in kjer pride avtorjeva odlika najbolj do izraza: nikdar v svoji človečnosti ne dvigne svarilnega prsta fanatizma, ki bi kar slepo in nekoristno obsodil izgubljenost svojih figur, nikdar ne moralizira in nikdar politično ne obsoja, tudi če »junak Miha, preprost in dober človek« — tako priljubljena Zupančičeva tema — lepi plakate za Italijane, če ga obsodimo v njegovi želji, da bi se poročil s svojo prevečeno

izvoljenko, obsodbe ne bo izrekel avtor dobesedno, ampak bo prepustil odločitev življenju, zgodbi kot takšni, ki bo nesrečnega preprosteža kar absurdno in tragično spravila s sveta. Zupančičev širok in istočasno poetičen pogled na svet, ki pa mu ne manjka epske klenosti in močnatosti — njegovi lirizmi so bolj notranje kot pa opisovalne narave, so bolj vtopljeni v razumevanje sveta kot pa v dobesedno mehko govorico — se poleg »Veselic« in »Pogreba«, že kar klasičnih novel sodobne slovenske literature, nemara najučinkoviteje izraža v »Ostriženi ljubezni«, občuteni in pretresljivi pripovedi in življenjski zgodbi preprostega človeka Modesta, ki se je zaljubil v Marjanco, dekle, ki je med vojno hodilo tudi z Italijani in bila zato rej v zasmeh in obsodbo ostržižena. Modest preživi vsa razočaranja in prizadetosti, vendar dekle ves čas ljubi in ko jo hoče po vojni poročiti, išče pričo tudi pri pisatelju, kateremu pripoveduje svojo nenavadno zgodbo. Pisatelj razume njegovo stisko kakor tudi obsojanje ljudi, s srcem je na strani obeh nesrečnih preprostežev, v hipu pa, ko bi moral zastaviti zanjo svojo besedo, se torej izpostavi skoraj krvoločnemu javnemu mnenju, v tem hipu odpove svoje sodelovanje. Modesti in Marjanca se kasneje vendar poročita in pisatelj mora na lastni koži doživeti očetek, da pač nikoli ni bilo nič z njim, da je bil vedno neke vrste slabč. — Modesti se zgodi, da bi avtor tako ostro i: v nekem smislu samoočujoče sprejel nase napake družbe in istočasno tako plastično upodobil nihanja ljudskega razpoloženja, ki navadno niso pripravljena razumeti kaj šele odpustiti. Verjetno bo tudi zaradi takšne poštene avtorjeve dimenzije galerija njegovih junakov živela tudi v bodoče in ves čas opominjala na tisto človeško širino, brez katere pač ni pravega sožitja.

JANEZ POVŠE

Jutri v Solkanu

Premiera Pasolinijeve Orgije v izvedbi PDG

Primorsko dramsko gledališče je pripravilo svojo četrto premiero v sezoni 1985/86 ORGIJO Pier Paola Pasolinija.

ORGIJA je prvo od dramskih besedil Pier Paola Pasolinija (1922-1975), ki je sicer pri nas in v svetu veliko bolj znan kot pesnik, prozaist, esejist in filmski režiser. Za njegov dramski opus (ne najmanj za Orgijo) velja reči, da razodeva iste kvalitete kot njegovo siceršnje ustvarjanje in zaradi katerih velja Pasolini za eno vodilnih osebnosti povojne italijanske kulture. V njem se pisatelj na zanj značilni zgoščeni način (drama je v verzih) sprašuje o telesnosti, nasilju (simbolizaciji) zgodovine na človeškem telesu.

Besedilo je prevedel Srečko Fišer, ki je poskrbel tudi za jezikovno podobo uprizoritve, režiser je Mario Uršič, sceno je oblikovala Meta Hočvar, kostume Marija Vidau, koreografinja je bila Ksenija Hribar, glasbo je komponiral Giampaolo Coral.

Nastopajo člani PDG Janez Starina, Mira Lampe - Vujičić in Dušan Ristić. Premiera bo danes, ob 20. uri v dvorani v Solkanu.

Z »Očetom na službenem potovanju«

Včeraj je v Rimu pričel Teden jugoslovanskega filma

Jugoslovanski filmi bodo kmału na poti za Pariz, kjer bo v kulturnem centru Georges Pompidou bogata retrospektiva v celoti posvečena jugoslovanskim filmskim dosežkom. Še pred kratkim je bil namreč v Beogradu direktor filmske sekcije centra, Jean Loup Passek, ki je dokončno izdelal spisek stotih filmov, ki bodo Francozom predstavili filmsko Jugoslavijo.

Vendar še prej bo ožji izbor jugoslovanskih filmov krožil po Italiji. Ministrstvo za zunanje zadeve — urad za kulturne dejavnosti, ter »Ente autonomo gestione per il cinema« sta namreč priredila za Rim in vsa druga italijanska mesta, ki bi se za to zanimala, Teden jugoslovanskega filma. Dobrišen del organizacije si je seveda prevzelo Ministrstvo, ki je tudi pokrovitelj »Tedna«, čeprav gre veliko zasluge jugoslovanski ambasadi v Rimu ter Interfilm festivalu iz Ljubljane, ki ga vodi Tone Frelih.

Teden jugoslovanskega filma so odprli včeraj dopoldne v Rimu. Na tiskovni konferenci, na kateri so prireditelji predstavili celoten program in katalog tedna, sta bila prisotna tudi jugoslovanska gosta, režiserja, Matjaž Klopčič in Predrag Antonijević. Prvega Slovenci dobro poznamo, z drugim pa so se Italijani srečali pred dvema letoma na beneškem festivalu, ko so na »Tendnu kritike« vrteli njegov O pokojniku vse najlepše.

Filmsko odprtje »Tedna« so prireditelji prepustili canškemu nagrajencu Emiru Kusturici, od katerega so predstavili v veliki dvorani kina Fiamma, »Očeta na službenem potovanju«. Film, ki bo v kratkem v distribuciji po vseh italijanskih kinodvoranah, so vrteli v originalni verziji s francoskimi podnaslovi. Ostali program tedna predvideva, poleg izbora kratkometražnih filmov tudi Klopčičeva Istanja, Markovičeva Variolo vero, Rdeči boogie Karpa Godine, Se spominjaš Dolly Bell Emira Kusturice, Mimičev Sokol ter O pokojniku vse najlepše Predraga Antonijevića. (ef)

Jutri otvoritev razstave

Akvareli J. Ciuhe v TK Galeriji

Od jutri bo galerija Tržaške knjigarne gostovala slovenskega slikarja in grafika, ki je že več let v središču pozornosti slovenske umetnosti in ki je splošno priznan tudi na mednarodnem, evropskem nivoju. Jože Ciuha je bil gost galerije Tržaške knjigarne že pred tremi leti, v sezoni 82/83 in je takrat predstavil vrsto grafik iz svojih znanih serij o profetih, opicah in ikonah. Tokrat se Ciuha predstavlja tržaškemu občinstvu v dveh galerijah istočasno, in Tržaški knjigarni in v galeriji Malcanton. Medtem ko bo v galeriji Malcanton predstavil grafike, ki se navezujejo na njegove znane serije, bo v TK prisoten z najnovejšimi deli in s tehniko, s katero se v preteklosti ni ukvarjal, to je z akvareli. Prvič je Ciuha predstavil svoje akvarele z večjo razstavo lani jeseni v Ljubljani, nato pa jih je razstavil tudi v Amsterdamu. Gre v glavnem za pejzaže, kjer se priložnostna agresivnost in zlahtnost njegovih grafik preliva v bolj nežne tonalitete, ki so sicer za akvarele običajne. Ravno zaradi tega je razstava galerije TK zanimiva, v kolikor nam predstavlja umetnika iz neobičajnega zornega kota.

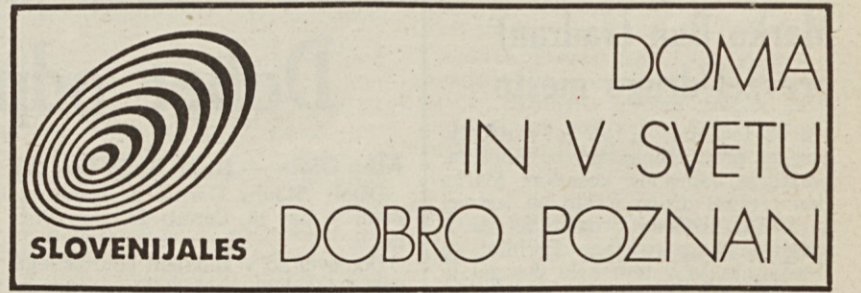
Zanimivo je namreč, kako se umetnikove izkušnje, stik z antični-

mi kulturami, z bizansko tradicijo in z budistično filozofijo, odnos do sodobnega človeka, ujetega v svojo racionalnost, prilagajajo in se izražajo z novo tehniko, ki je čestokrat bolj intimno lirična, medtem ko je Ciuhova umetnost zazrta v okolje in v njegove resnice. Z novo razstavo v TK galeriji bomo gotovo spoznali nove razsežnosti Ciuhovega ustvarjalnega inženija.

V pričakovanju na otvoritev razstave pa še nekaj podatkov o Ciuhovi umetniški in življenjski poti. Rodil se je leta 1924 v Trbovljah. Študiral je na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani, kjer je po diplomski obiskoval specialko prof. Slavka Pengova za freske. Študijska potovanja po Evro-

pi so bila zelo pomembna za njegov razvoj, posebno potovanje v Makedonijo, kjer je odkril stik z bizansko tradicijo in z vzhodno kulturo nasploh. Od leta 1959 do leta 1961 je študiral budistično filozofijo in umetnost v Rangoonu. Posebnega pomena so bila tudi nadaljnja potovanja po Daljnem Vzhodu in v Latinski Ameriki. Leta 1965 je bil gost West Michigan University, v 70. letih pa je pet let zaporedoma vodil seminar za svobodno slikarstvo na poletni mednarodni akademiji v Salzburgu. Imel je več kot sto osebnih razstav tako doma kot v tujini in je prejel več pomembnih nagrad. Ob slikarstvu in grafiki se ukvarja tudi s tapiserijo.

(bg)

Ob vprašanju modernizma in postmodernizma

Nove poti v sodobni slovenski umetnosti

V Sloveniji se je v zadnjih letih ustvarilo močno jedro t.i. alternativne kulture, ki bi jo lahko označili kot spontan izraz, predvsem mladih in težnji in želji po ustvarjanju svojih vrednot, s skoraj brez izjeme odklonilnim stališčem do vladajoče ideologije in kulturniške politike. Nastalo je punk gibanje, ki se je kmału spremenilo v marsikaj več kot goli punk, v pravo etično držo, nastale so številne glasbene skupine, mladinska gledališča, likovni izdelki. Vse skupaj je ob odločilni podpori nekaterih medijev in skupine intelektualcev ter novih spoznanj s področja teorije, predvsem psihoanalize, filozofije in semiotike, pripomoglo, da se je ustvarila neka avtohtona alternativna kultura. Iz tega vidika je tudi ne gre jemati alternativno v dobesednem pomenu, saj si je pravzaprav ustvarila svoj lastni prostor. Od tod pa je vzniknila tudi umetniška produkcija, ki bi jo danes že lahko označili kot eno izmed prednjih, prav gotovo pa zelo radikalno smer umetniškega ustvarjanja v slovenskem prostoru danes.

Namen tega teksta je bežno predstaviti tri skupine, okrog katerih se pogosto suče beseda, ko je govor o teh zadevah. To so Laibach ali Laibach Kunst, aktivni predvsem na glasbenem področju, občasno in deloma pa tudi na likovnem, nato skupina štirih likovnih ustvarjalcev imenovana Irwin ter Gledališče Sester Scipion Nasice. Omenimo naj, da se je Laibach pred dobrim mesecem vrnil z evropske turneje, kjer je nastopal v nekaterih glavnih nemških mestih, da je bil Irwin selektivno izbran in pred kratkim razstavljal v Cankarjevem domu v Ljubljani, Gledališče Scipion Nasice pa se bo ob priliki slovenskega praznika predstavilo občinstvu v veliki dvorani Cankarjevega doma s predstavo Krst pod Triglavom (premiera bo 6. februarja).

Umetniško delovanje teh skupin je poveza-

no s postmodernizmom, zato bo tudi naše razpravljanje vseskozi povezano s tem pojmom. To pa povzroča dodatne težave. Kajti ne samo, da je ta pojem pač bolj ali manj akademsko določen, tudi sama stilska formacija postmodernizma je šele v nastajanju. Vsi nekaj slutimo in čutimo, težko pa je povedati, za kaj sploh gre. Zatorej si tudi ne umišljamo, da bi izrekli kakršnokoli končno besedo.

Prav tako ne mislimo postavljati v ta sklop samo te tri skupine, ki jih predstavljamo. Postmodernistična naj bi navsezadnje bila že poetična Nika Grafenauerja, kar naj bi naslov eno izmed zbir, Palimpsesti, tudi eksplicitno ponazarjal. Takšni so morebiti tudi likovni izdelki Janeza Bernika, ki je pred kratkim razstavljal v Moderni galeriji. Prej ko slej pa ostaja odprta tudi sama dilema, ali je postmodernizem res prelom v zgodovini umetnosti, prehod v novo estetiko, v novo stilsko formacijo, ali pa gre še vedno le za avantgardistične poskuse znotraj polja modernizma, ki se vleče že od prvih desetletij našega stoletja.

Laibach se je pojavil leta 1980 v Trbovljah, v mestecu z močno delavsko proletarsko tradicijo, ki je bila že pred vojno izrazito revolucionarno nastrojena. Pojav skupine, ki v svojih nastopih ustvarja prav posebno vzdusje (projekcije filmov, kritika totalitarnih režimov) je povzročil številna odklonilna stališča. Osnovna značilnost Laibacha je, da namesto cinične distance, kritičnosti, posmeha, subvertira, dobesedno ponovi totalitarni ideološki ritual. Vsebinsko je tak nastop »prazna«, nič novega ne pove, doseže pa s tem travmatičen, naravnost moreči učinek. Pred tremi leti je skupina opravila svojo prvo večjo evropsko turnejo in nastopila v 16 mestih in osmih državah: od Dunaja, Varšave do Londona. Poudarjajo svojo zavezanost specifičnosti sloven-

skega naroda in kulture, saj vsak umetnik črpa iz nevidnih globin naroda, kateremu pripada. To je opaziti tudi na njihovih likovnih izdelkih, saj so zelo pogosto podarjeni tipični slovenski motivi: mogočna podoba Triglava, kozolec, gozdovi in jelenovo rogovje, sejalec.

Na isto koncepcijo se veže tudi Irwin, ki pri načinu ustvarjanja prav tako kot Laibach ostaja zvest klasični tradiciji: olje na platnu. Zastave skupine Irwin je afirmacija slovenske likovne umetnosti in potrjevanje pripadnosti svojemu delovanju poudarja predvsem potencirani eklektičizem, reinterpretacijo zgodovinskih izkušenj in iskanje mesta subjekta. Irwin zanika, da bi umetnost imela samo ideološko, ali estetsko, socialno, religiozno, politično funkcijo. Trdi, da so vse te razsežnosti v umetniškem delu neločljivo prepletene in povezane. Osnovna značilnost, ki veže te skupine, skupaj z gledališčem Scipion, je retrogradno ustvarjanje, oziranje nazaj, v zgodovino. Vzrok za to potezo je bržkone treba iskati v samem razvoju industrijske družbe, ki je marsikakšno vizijo razvoja priterala do roba, ko se naprej enostavno ne da več gledati, ker ne samo, da ni videti razumskega izhoda, pač pa je tak način razvoja že močno načel tudi svoj lastni smisel.

Ta retro princip, revaivle stil ni sam na sebi v zgodovini umetnosti seveda nič novega. Pogosto so se obujale določene stilske formacije ali posamezni elementi iz starejših obdobj. Takih primerov je veliko, npr. neoromantika, ali pa številne baročne skulpture na palačah in gledališčih novejšega časa. Vendar so se vsi ti elementi izbirali na podlagi svoje fascinacije, svoje lepote, privlačnosti. Prav tu pa gre iskati bistveno razliko, ki jo naredi, ali naj bi jo vsaj naredil, postmodernizem. Kajti ti elementi, ti umetniški stili, ki jih iz preteklosti

prinašamo v sedanost, se ne izbira več na podlagi svoje aure, očarljivosti, pač pa obratno, na podlagi svoje spodletelosti. Prikazati skuša tisto, kar je bilo v tedanji stilski formaciji nedorečeno, kar je bila traumatična točka tistega časa. Prav kot tako pa je izpadlo ven iz progresističnega toka zgodovine in ostalo: nedojemljivo.

Ob tem je ambicija postmodernizma tudi ta, da prikaže pozicijo subjekta, ki doživlja to auro svojega časa, obneme pa pred tem, da bi vse skupaj zajel v celoto, oziroma, ostane slep točno za tisto, kar je izpadli objekt, kar je boleče, travmatično, nerazumljivo in, jasno, bistveni del tistega časa.

Prav s tem se še posebej ukvarja Irwin. Prikazati skuša namreč, kako so vsa ta obdobja vplivala na človeka, kako se je z zgodovinskimi izkušnjami spreminjal subjekt. V slikah je prikazana perspektiva, kako si sam v sliki zastopa in kako sam to (svojo) podoba gleda. Kar je bistveno novega, je obrat, ki ga naredi Irwin: iz subjekta produkcije in produkcije subjekta. Poenostavljeno bi lahko torej dejali: če klasična formulacija trdi, da umetnik dela sliko, Irwin to obrne in pravi, da slika dela umetnika.

Problemsko območje ostaja tu široko odprto. Od te formulacije npr. ni daleč do novejših odkritij teorije, o subjektu kot vselej že govorenem, skozi katerega prihaja govorica s svojo strukturo in zakoni. Vendar zaključimo raje z ugotovitvijo, da se je v slovenskem prostoru, morda prav zaradi tega, ker ni podvržen tržnemu kapitalizmu, uspela razviti posebna oblika sodobne umetnosti, umetnosti ki črpa iz umetnosti, in ki s svojo specifičnostjo slovenskega duha stopa v evropski prostor, ponazarja joč to, kar se dogaja novega v večini istosti.

IGOR SKAMPERLE

Smučanje: v veleslalomu za SP v Adelbodnu Zmagoslavje Italijanov

ADELBODEN (Švica) — Po daljšem kriznem obdobju je včeraj italijanska smučarska reprezentanca v veleslalomu v Adelbodnu dosegla izjemen uspeh. Zmagal je namreč Richard Pramotton, drugi pa je bil Videmčan Marco Tonazzi, ki je prav včeraj proslavljal 25. rojstni dan.

Na zelo dobro četrto mesto se je uvrstil Jugoslovčan Rok Petrovič, ki je bil po prvi vožnji drugi. Odličen osmi pa je bil Tomaž Čizman. Bojan Križaj se je tokrat slabše odrezal. Bil je le 32. Luksemburčan Marc Girardelli je z včerajšnjim petim mestom prevzel prvo mesto na skupni lestvici za SP.

VRSTNI RED VELESALOMA: 1. Pramotton (It.) 2'36"08; 2. Tonazzi (It.) 2'36"38; 3. Strolz (Av.) 2'36"51; 4. Petrovič (Jug.) 2'36"65; 5. Girardelli (Luks.) 2'36"69; 6. Hangl (Švi.) 2'36"95; 7. Namberger (ZRN) 2'37"08; 8. Čizman (Jug.) 2'37"20; 9. Wasmaier (ZRN) 2'37"30;

LESTVICA VELESALOMA ZA SP: 1. Strolz (Av.) 70; 2. Gazpoz (Švi.) 62; 3. Girardelli (Luks.) 45; 4. Pramotton (It.) 43; 5. Stenmark (Šve.) in Erlacher (It.) 42; 8. Petrovič (Jug.) 30.

SKUPNA LESTVICA ZA SP: 1. Girardelli (Luks.) 132; 2. Wirnsberger (Av.) 130; 3. Stenmark (Šve.) 127; 4. Petrovič (Jug.) 100; 5. Müller (Švi.) 99; 6. Zurbriggen (Švi.) 90; 7. Nilsson (Šve.) 83; 8. Strolz (Av.) 81; 9. Križaj (Jug.) 75; 10. Wasmaier (ZRN) 72; 13. Pramotton (It.) 69.

Slalom na Nevejskem sedlu: Grigis tretji, Robič osmi

NEVEJSKO SEDLO — V včerajšnjem slalomu za evropski pokal za trofeju Duca d'Aosta na Nevejskem sedlu je zmagal Zahodni Nemeč Stefan Pistor pred Švedom Gunnarjem Neuriesserjem in Italijanom Robertom Grigisom. Četrti je bil Italijan Carlo Gerosa. Jugoslovčan Sašo Ro-

bič se je uvrstil na dobro osmo mesto.

Nogomet: sklicani »azzurri«

RIM — Zvezni trener italijanske nogometne reprezentance Enzo Bearzot je sklical »azzurri« za prijateljsko tekmo proti ZRN, ki bo v sredo, 5. t. m., v Avellinu. Sklicani so: Altobelli (Inter), Ancelotti (Roma), Bagni (Napoli), Baresi (Inter), Bergomi (Inter), Cabrini (Juventus), Collovati (Inter), Conti (Roma), Galli (Fiorentina), Massaro (Fiorentina), Nela (Roma), Righetti (Roma), Rossi (Milan), Serena (Juventus), Tancredi (Roma), Tricella (Verona), Vialli (Sampdoria) in Vierchowood (Sampdoria).

Turnir v Viareggio

VIAREGGIO — Z današnjo tekmo Torino - Atletico Platense se bo pričel 38. mednarodni mladinski nogometni turnir v Viareggio.

Košarka: pokal pokalnih prvakov Spličani ugnali Scavolini

Jugoplastika - Scavolini 108:91 (57:41)

JUGOPLASTIKA SPLIT: Videka 8, Perasović 23, Kukoč 8, Sobin 21, Poljak 10, Burić 1, Stipaničev 2, Radović 8, Radja 16, Vučica 11.

SCAVOLINI PESARO: Minelli 6, Gracis 8, Magnifico 6, Frederick 17, Cipolat 3, Tillis 17, Costa 17, Silvester 17.

SPLIT — Za uvrstitev v polfinale v povsem nepomembnem srečanju (Scavolini je namreč že polfinalist) je Jugoplastika po odlični igri premagala Scavolini iz Pesara.

Koračev pokal

Danes bo zadnje kolo četrtfinala v Koračevem pokalu. Spored italijanskih in jugoslovanskih ekip: Divarese - Asvel; C. zvezda - Lugo; Berloni - Zadar; Bancoroma - Challans; Hapoel - Bosna; Mobilgiri - Cacaoalat; Partizan - Orthez.

Nogomet: Todor Veselinović tehnični direktor Catanzara

CATANZARO — Jugoslovanski nogometni strokovnjak, bivši vodja jugoslovanske reprezentance in mnogih tujih klubov, je novi tehnični direktor italijanskega drugoligaša Catanzara.

Danes italijanski pokal

Danes bodo igrali prve tekme osmine finala italijanskega nogometnega pokala. Spored: Torino - Messina; Empoli - Milan; Roma - Atalanta; Como - Juventus; Inter - Padova; Sampdoria - Vicenza; Verona - Pisa; Fiorentina - Udinese.

Boks: Gallo - Renard

CATANZARO — V Catanzaru se bo danes za evropski naslov v superperesni kategoriji spoprijela Italijan Marco Gallo in Belgijec Jean Marc Renard.

Drevišnja pokalna tekma z Nerveso Meblo pred težko nalogo

Le štiri dni pred morda do konca prvenstva B lige najpomembnejšim srečanjem s Coneglianom se bo združena ekipa Meblo drevi ob 20. uri v Nabrežini pomerila z Nerveso v okviru šestnajstine finala za italijanski pokal.

Meblo je doslej iz tega tekmovanja izločil C-1 ligaša Kennedyja iz Vidna in Torriano iz Gradišča ter drugoligaša Mogliana, drevi pa ga čaka mnogo težja preizkušnja, saj je Nervesa ena glavnih protagonistov letošnjega prvenstva B lige in je doslej izgubila le eno srečanje proti premočnemu Mobilcatalogu iz Pordeona ter je povrh Meblo že premagala sredi Nabrežine s 3:1 v rednem prvenstvenem petem kolu. Ta tekma je bila doslej najbolj privlačna, kar jih je bilo letos v Nabrežini, tudi sicer pa so bila srečanja s tem nasprotnikom vselej zelo dopadljiva.

Meblo mora drevi zmagati z največjo možno razliko v setih in točkah, saj bi si tako nabral lepo pred-

nost pred povratnim srečanjem, ki bo prihodnji četrtek v Venetu. Na dlani je, da bodo naše igralke dale vse od sebe, da preostajo to oviro in napredujejo v osmino finala, saj bi na ta način razširile krog svojih poznanstev in izkušenj, ker bi jih v nadaljevanju tekmovanja verjetno čakala tekma z nasprotnikom iz druge drugoligaške skupine, kar bi bila hkrati lepa priložnost, da preverijo, ali še drži dejstvo, da je severovzhodna skupina B lige, v kateri igra naša združena ekipa, po tradiciji ena najmočnejših sploh v Italiji.

Ker je drevišnja naloga Drasičevih varovank zelo težka bi bilo zelo dobro, da bi se srečanja navijači in ljubitelji odbojke udeležili polnoštevno, gotovo pa v večji meri kot jih je bilo ob srečanju z Moglianom, saj je spriče dejstva, da v prvenstvu Meblo nima več možnosti, da se bori za A-2 ligo, napredovanje v pokalno tekmovanje lep cilj, ki ga ne gre zanemariti.

Nogomet: v prijateljskih tekmah v Bazovici in Dolini Selekciji Slovenije zanesljivo boljši

Včeraj sta se v prijateljskih tekmah v Bazovici (under 18) in v Dolini (under 16) pomerili nogometni selekciji ZSSDI in Slovenije. V obeh tekmah so zanesljivo zmagali nogometiši Slovenije. Kljub visokima porazoma naši niso zapustili slabega vtisa. Po tekmah so se nogometiši zadržali v prijateljski družbi. Vodstva obeh selekcij pa so se domenila za še tesnejše stike.

Under 18
ZSSDI — SLOVENIJA 0:4 (0:1)
ZSSDI: Zettin, Leban, G. Ferluga, Leone, D. Ferluga, R. Kalc, Ržem, M. Žagar, Kralj, D. Žagar, A. Kalc. Igrali so še: Kočevar, Gregoretti, Černe, Tomec.

SLOVENIJA: Tahirovič, Murič, Mrežar, Daljevič, Kebe, Lorgar, Dimec, Udovič, Vidovič, Benedejčič, Jerb. Igrali so še: Miklavčič, Marjanovič, Bremec, Stikovič, Pevnik.

BAZOVICA — V prvem polčasu se je naša selekcija dobro upirala gostom. V nadaljevanju pa je prišla na dan njihova premoč in poraz je bil

neizbežen. Moramo tudi pristaviti, da ZSSDI ni nastopila z najboljšo postavbo, ker so bili nekateri igralci zaradi boleznih odsotni. (P. B.)

Under 16
ZSSDI — SLOVENIJA 0:8 (0:2)
ZSSDI: Radioni, Tamaro, Jerman, Sancin, Bevk, Hervat, Sancin, Olenik, Švara, Mondo, De Franceschi. Igrali so še: Žerjal, Zahar, Bandi, Tamaro, Slavec, Albino Paiano.

SLOVENIJA: Semprimoznik, Pucihar, Grča, Jesič, Milinovič, Emeršič, Smonka, Gregorič, Novak, Zorc, Žunovec. Igrali so še: Hrovat, Svetanovski, Prottega, Horvat, Kunt, Cvijanovič, Piegjar.

DOLINA — Reprezentanca Slovenije je bila očitno premočna za našo združeno ekipo, ki so jo sestavljali izključno igralci Brega. Gostje so izvajali zelo hitro in dopadljivo igro, med posamezniki pa bi pohvalili srednjega napadalca Novaka, ki je bil res nezadržljiv. Dosegel je pet golov. (Olenik)

DANES OB 15.00 V LIPICI

Koper - Dinamo Vinkovci

V zadnjem hipu je padla v vodo prijateljska nogometna tekma Koper z Rijeko v Lipici, ker je reški prvotnega želel igrati le v Kopru, na kar pa Koprčani niso hoteli pristati. Na srečo Koprčanov je vskočil Dinamo iz Vinkovcev, ki se že od ponedeljka pripravlja v Kopru. Dinamo je 5. uvrščena ekipa po jesenskem delu v prvi jugoslovanski ligi. Tekma med Koperom in Dinamom bo na igrišču v Lipici danes, s pričetkom ob 15. uri.

Včeraj pa se je v Lipici pridružil »rumeno-plavim« Stjepan Bobek, legenda jugoslovanskega nogometa, ki bo prevzel mesto svetovalca trenerju Pertiču. Bobek se je že prvi dan aktivno vključil v delo z igralci, ki jih je pohvalil za njihovo veliko prizadevnost. (Kreft)

Košarka: lestvica strelcev B lige Marko Ban (Jadran) prevzel drugo mesto

Z 32 točkami, ki jih je v nedeljo dosegel proti Panapesci iz Montecatimija, je Jadranov košarkar Marko Ban prevzel drugo mesto na lestvici najboljših strelcev drugoligaškega italijanskega prvenstva. Prehitel je Bessija, ki je v tem kolu dosegel le 15 točk. Na tej posebni lestvici še vedno vodi košarkar Panapesci Boni, ki je tudi v nedeljo v Trstu pokazal vse svoje »strelske sposobnosti« (33 točk).

LESTVICA STRELCEV

Boni (Panapesca Montec.)	482
MARKO BAN (JADRAN)	386
Bessi (Faciba B. Arsizio)	373
Della Fiori (Cagiva VA)	359
Masetti (Ecoementi FE)	358
Turel (Castor Pordenon)	358
Maguolo (Panapesca Montec.)	352
Sciaccia (Faciba B. Arsizio)	348

Košarka: promocijsko prvenstvo na Goriškem Dober odpor okrnjenih domovcev

Alba Gioia — Dom 70:55 (37:29)
DOM: Mauro Dornik 2, Nanut 2, Ziani 4, Cej 18, Coretti 27, Ugo Dornik 2.

Domovci so v zadnjem kolu prvega dela letošnjega promocijskega prvenstva v gosteh klonili močni peterki Albe Gioia iz Krmina. Ekipo Albe sestavljajo v glavnem zelo mladi igralci, ki predvajajo zelo dinamično igro. Njihova glavna vrlina je dobra obramba in učinkovit skok. Še to igro so tudi premagali zelo okrnjeni domovci, ki so nastopili le s šestimi igralci.

Po začetnem vodstvu »belo-rdečih« so domačini vzeli vajeti srečanja v svoje roke. Prvi polčas se je končal z vodstvom igralcev Albe, ki so se v drugem polčasu morali močno potru-

dit, da so strli odpor zdesetkanih domovcev. Gojkovičevi varovanci so bili v drugem polčasu popolnoma enakovredni nasprotnik, le v poslednjih minutah jim je zmanjkalo nekoliko moči. Domačini so tako zaslužno slavili, toda poraz na tujem proti drugemu na lestvici z razliko petnajstih točk je kar soliden rezultat. Dobro sta tokrat igrala Cej in pa Coretti, ki je bil s 27 točkami tudi najboljši strellec srečanja. Po tem porazu naši, žal, ostajajo še naprej na zadnjem mestu lestvice.

IZIDI 9. KOLA: Pom - Virtus Julia Auto 89:88; Petrolifera Goriziana - Ardita 81:79; Grado - Corridoni 69:64; Polisontina - Edera 65:77; Alba Gioia - Dom 70:55.
LESTVICA: Pom 16; Petrolifera

Goriziana, Edera 12; Ardita 10; Grado 8; Corridoni 6; Dom, Virtus Julia Auto, Polisontina 4. (Alba Gioia in Virtus Julia Auto imata srečanje manj).

PRIHODNJE KOLO: Ardita - Virtus Julia Auto, Polisontina - Petrolifera Goriziana; Grado - Dom (8.2. ob 18. uri); Alba Gioia - Corridoni, Pom - Edera.

DOMOVI STRELCI: Coretti 124; Uršič 94; M. Dornik 93; Cej 68; Kristjančič 59; Golob 53; Orzan 44; Ziani 31; U. Dornik 28; Corsi 23. (M. Čubej)

Košarka: disciplinski ukrepi

RIM — Disciplinska komisija italijanske košarkarske zveze je za eno kolo izključila Meneghina (Simac) in Sacchettijsa (Divarese).

Namizni tenis: promocijska liga

Kras sklenil ligo na dnu lestvice

Grandi motori A - Kras 5:1
Bianchi - Budin 2:0 (21:8, 21:6); Mian - R. Milič 2:0 (21:14, 21:15); Torbianelli Doljak 2:0 (23:21, 21:7); Bianchi - R. Milič 1:2 (12:21, 21:18, 19:21); Torbianelli - Budin 2:0 (21:5, 21:8); Mian - Doljak 2:0 (21:11, 21:13).

V svojem zadnjem nastopu v promocijskem prvenstvu so Krasovi zastopniki visoko podlegli favoriziraneemu GMT. Z istim rezultatom se je končalo tudi prvo srečanje in tako so Zgoničani brez osvojenega zmage končali prvenstvo na dnu lestvice, a to je bilo pričakovati že pred pričetkom prvenstva samega.

Kljub samim porazom pa je končni obračun »rdeče-belih« zadovoljil, vsaj kar se tiče vidnega napredka v igri in ker so pridobili tudi na izkušnosti in samozavesti. (Z.S.)

Občni zbor ŠD Polet: v svoje vrste privabiti bivše člane

Občni zbor ŠD Polet je v ponedeljek zvečer združil v Prosvetnem domu na Opčinah zadovoljivo število članov tega društva. Prisotni so bili starostno od zelo mladih aktivnih članov Poleta do veteranov same ustanovitve openskega društva.

Predsednik Andrej Križnič je v svojih kritičnem posegu uvodoma v skopih besedah navedel tekmovalne uspehe in organizacijske akcije, osrednji del pa posvetil splošnim problemom, kar je sicer v skladu s postopno decentralizacijo, ki nalaga posameznim odsekom specifične odgovornosti.

»Zaradi ritma današnjega življenja, zaradi vedno večje birokratizacije sistema in vedno večjih stroškov pri kakršnemkoli koraku postaja delo in upravljanje društva vedno bolj zapleteno in težavno. S članarino, ki se sicer nekaterim zdi pretirano visoka, in s podporami dežele, vladnega komisarjata in z letošnjo izredno nagrado CONI za tekmovalne uspehe naših kotalkarjev v minuli sezoni nabere močnejše, kolikor moramo odšteti občini Repentabor za najem

tamkajšnje občinske telovadnice. Če pogledamo na prostovoljne prispevke vidimo, da so le-ti odvisni od milosti in nemilosti naših dobrotnikov, katerih je sicer vedno manj. Mogoče zaradi površnega stika, ki ga ima naše društvo z vaško skupnostjo. Dobrički od raznih prireditelj so izredno nizki, morda tudi zaradi težav pri organizaciji ali pomanjkljive reklame. Toda koga naj tožimo? Saj se dela loti vedno le ista skupnica delovnih ljudi. Velika večina članov, posebno pa še mladina, se pri takih stvareh na žalost vse premalo angažira in išče celo vrsto opravičil. Kar se tiče iniciativ samega odbora in drugih podjetnih članov društva, se delo v glavnem ni obrestovalo.«

Križnič si je zaželel nasvetov in novih idej in povabil tiste, ki so se v letih oddaljili od društva, da ponovno dajo svoj doprinos. Na kratko je predsednik tudi nanašal vrsto neprijetnih situacij (stiki s šolo in nedostopnost šolske telovadnice) ter napovedal zamisel za temeljito popravilo športnih objektov na Pikelcu, katere so načele vremenske neprili-

Predsednik Andrej Križnič

ke. Za izvedbo te zamisli bo potreben izreden finančni napor, kateremu društvo samo ne bo kos. Tehnična poročila so podali tajnik Marino Kokorovec, blagajnik Primož Možina ter Sergij Tavčar za košarko, Aleksij Gulič za balinanje, Maja

Kokorovec za kotalkanje in Božo Filipovič za šah. Tavčar je poudaril zanimiv premik na bolje pri minibusketu z izglede, da se na njem ponovno lahko gradi in iz njega postopoma dopolnjujejo ostale ekipe. Ženska vrsta se je pomladila, vendar ostaja vedno na preizkusni bazi. Z željo, da bi bile njegove besede res zadržane, je omenil tudi dogodek s tekmo Dom - Polet in poudaril, da je Košarkarska zveza to tekmo registrirala v korist Poleta, kar dokazuje, da si društvo nima kaj očitati v zvezi z neljubimi dogodki. Aleksij Gulič je orisal dvojno plat balinarskega odseka. Občasno angažiranje starejših članov, katerim gre za razvedrilo in tekmovalne uspehe predvsem mlajših. Načelnik šahistov Filipovič je povedal, da je skupina na zelo visoki kakovostni ravni, vendar delovne obveznosti iz sedanje garniture ne omogočajo dela z mladimi. Za kotalkanje, ki ostaja najbolj reprezentančni odsek Poleta, je Maja Kokorovec menila, da je tako na tehničen in organizacijskem polju dobro postavljen. Iz tega izhajajo

starejših članov, katerim gre za razvedrilo in tekmovalne uspehe predvsem mlajših. Načelnik šahistov Filipovič je povedal, da je skupina na zelo visoki kakovostni ravni, vendar delovne obveznosti iz sedanje garniture ne omogočajo dela z mladimi. Za kotalkanje, ki ostaja najbolj reprezentančni odsek Poleta, je Maja Kokorovec menila, da je tako na tehničen in organizacijskem polju dobro postavljen. Iz tega izhajajo

starejših članov, katerim gre za razvedrilo in tekmovalne uspehe predvsem mlajših. Načelnik šahistov Filipovič je povedal, da je skupina na zelo visoki kakovostni ravni, vendar delovne obveznosti iz sedanje garniture ne omogočajo dela z mladimi. Za kotalkanje, ki ostaja najbolj reprezentančni odsek Poleta, je Maja Kokorovec menila, da je tako na tehničen in organizacijskem polju dobro postavljen. Iz tega izhajajo

starejših članov, katerim gre za razvedrilo in tekmovalne uspehe predvsem mlajših. Načelnik šahistov Filipovič je povedal, da je skupina na zelo visoki kakovostni ravni, vendar delovne obveznosti iz sedanje garniture ne omogočajo dela z mladimi. Za kotalkanje, ki ostaja najbolj reprezentančni odsek Poleta, je Maja Kokorovec menila, da je tako na tehničen in organizacijskem polju dobro postavljen. Iz tega izhajajo

V finalnem krogu šahovskega turnirja Športne šole

D. Marconi (Ribičič) končni zmagovalec

Pred kratkim so v Borovem športnem centru odigrali finalni zavrtiljaj šahovskega turnirja, ki je potekal v okviru delovanja Športne šole Trst in je veljal za končno lestvico letošnje osnovnošolske olimpijade.

Kot smo pred časom že poročali so se v sklepni del tega tekmovanja uvrstili štirje mladi šahisti, ki so zadnje partije odigrali po sistemu »vsak proti vsakemu«. Končni izidi so bili taki: Asja Jurkič (Župančič) - David Marconi (Ribičič) 0:1; Michel Grbec (Župančič) - Igor Gvardjančič (Bazoviški junaki) 1:0; Grbec - Jurkič 1:0; Marconi - Gvardjančič 1:0; Jurkič - Gvardjančič 0:1; Marconi - Grbec 1:0.

KONČNA LESTVICA: Marconi 3, Grbec 2, Gvardjančič 1 in Jurkič 0 točk.

Zmaga je povsem zaslužno pripadla Marconiju, ki je pokazal dobro obvladaje elementov te igre, presenetljivo pa je zadnje mesto Jurkičeve, ki je tokrat očividno podlegla tremi, saj je v kvalifikacijskem delu turnirja pokazala mnogo boljše igranje in so jo nekateri uvrščali celo med kandidate za 1. mesto.

—jan—

Šahovsko osnovnošolsko tekmovanje Športne šole Trst privablja vsako leto čedalje večje število otrok. Posnetek je z zadnjega kroga tekmovanja

V ženskem odbojarskem prvenstvu under 18

Kontovelke so se žilavo upirale Sokolu

KONTOVEL ELECTRONIC SHOP — SOKOL 1:3 (9:15, 3:15, 15:11, 4:15)
TRAJANJE SETOV: 22, 11, 25 in 9 minut.

KONTOVEL: Štoka, Ukmar, V. in K. Košuta, Sedmak, Puntar, Golja, Ferdo, Bressani, Regent.

SOKOL: Radetič, Pizziga, Rudež, L. in T. Masten, Vižintin, Legiša, Škerk, Žbogar.

Najprej je treba poudariti, da so v derbiju Kontovelke po dolgem času zopet zadovoljile. Čeprav se je tekma v glavnem odvijala v znamenju premoči Sokola, so se domačinke žilavo upirale nasprotnicam. Razlika v točkah v posameznih setih je le odraz slabšega Kontovelovega sprejema močnih servisov. V tretjem setu sta si bili ekipe enakovredni. Kljub izenačenosti domača šestorka ni izgubila glave, kot se po navadi zgodi, in osvojila set na račun nasprotnikove

zmedenosti. V zaključnem nizu sta zopet prišli do izraza večja izkušnost in homogenost nasprotnic, ki so zasluzeno slavile. Vsekakor pa je bil Kontovelov nastop pozitiven, saj je prikazal določen napredek v požitvalnosti. (Maja Štoka)

OSTALI IZIDI 13. KOLA: Friulexport - Breg 3:0, OMA Armes - Virtus 3:0, Le Volpi - Volley 80 odložena.

LESTVICA: Friulexport 26, Breg 22, Sokol in OMA Armes 14, Virtus 12, Volley 80 6, Kontovel Electronic Shop 4, Le Volpi 2.

UNDER 18 MOŠKI

SLOGA — CUS 3:0 (15:7, 15:0, 15:1)
SLOGA: Čač, Gulič, Hrovatin, Kerpan, Komar, Sain.

Prvenstvo Under 18 se počasi izteka, za Slogine fante pa so ti nastopi le zgolj formalnost. Tako je bi-

lo na tekmi s tržaškim CUS, ki so ga slogaši odpravili v slabe pol ure. (INKA)

BOR — NPT 3:0 (15:10, 15:10, 15:9)
BOR: Metton, D. Starc, Jablanšek, Sedmak, Cappellini, Clemente, Knez.

Naši so prvič igrali s sistemom 5-1 in čeprav so se jim nasprotniki dobro upirali, so vseeno gladko zmagali. V Borovih vrstah se je poznala prisotnost Kneza, ki je prvič igral. Od posameznikov bi pohvalili Jablanška za igro v napadu in Starca za igro v obrambi. (A.S.)

OSTALA IZIDA 13. KOLA: Inter 1904 - Volley Club 3:0, Prevenire - Rozzolo 3:0.

LESTVICA: Inter 1904 26, Sloga in Prevenire 20, Bor 16, NPT 12, CUS 6, Rozzolo 4, Volley Club 0.

UNDER 16 MOŠKI

NPT — BOR 1:2 (15:12, 10:15, 7:15)
BOR: Marega, Jercog, E. Starc, Blasi, Hmeljak, Švab, Balbi.

Čeprav so nastopili okrnjeni, so borovci v prvi tekmi tega prvenstva zaslužno premagali moštvo Nuova Pallavolo Trieste. V prvem setu jih je zajela trem, nakar so si opomogli in z zbrano igro spravili na koleni nasprotnika. Od posameznikov bi pohvalili predvsem Jercoga in Blasija. (A.S.)

UNDER 16 — ŽENSKE
SKUPINA A

SLOGA B — OMA 1:2 (7:15, 16:14, 4:15)

SLOGA B: Benčina, Cocchi, Citter, Criti, Černe, Čufar, Gregori, Hrovatin, Kocman, Kosmina, Renčelj, Škerk.

V svojem drugem nastopu so se najmlajše Slogine igralke srečale z ekipo, ki je verjetno najmočnejša v tej skupini. Sestavljajo jo visoke igralke, ki zelo dobro gradijo. Naša dekleta so se jim kljub temu žilavo upirale in osvojili set je tudi povsem zaslužena nagrada za njihovo igro. (INKA)

Kontovelova dekleta, ki nastopajo v odbojarskem prvenstvu under 16

ROKOMET: mladinci

Krasovci popustili v končnici tekme

KRAS TRIMAC — INTER NABREŽINA 25:28 (11:16)
KRAS TRIMAC: Klinc, Košuta 2, Simoneta 1, Betocchi 6, Kralj, Sandro Grilanc 3, Janko Milič, Predonžani 2, Gruden 1, Mitja Grilanc 1, Raseni 9.

Mladinski eldipi Kras Trimac niti v drugi prvenstveni tekmi ni uspelo priti do zmage. Doma je obe točki prepuštila nabrežinskemu Interju. Krasovci, ki so bili tokrat v popolni postavi, so igrali mnogo bolje kot pred tednom dni. Proti izkušnejšim gostom so se enakovredno borili skozi vso tekmo in popustili le v končnici. Po koncu prvega polčasa so krasovci že zastajali za pet golov pri rezultatu 16:11. V začetku drugega polčasa so z delnim 5:0 spet izenačili, toda kaj več niso mogli.

Za dobro igro velja pohvaliti celotno ekipo, pri čemer sta se tokrat izkazala Raseni in Betocchi, ki sta dosegla tudi lepo število golov.

Andrej Budin

MLADINSKI NOGOMET: ob vrsti odloženih tekem

Dober odpor Zarje, Kras nezadržan

UNDER 18
ZARJA — EDILE ADRIATICA 1:2 (0:1)

STRELEC za Zarjo: Kalc.
ZARJA: Zettin, Lean, Ferluga, Kalc, Tomec, Kralj, Schillani, Zerbo, Castelli, Peroša, Žagar.

Čeprav so igrali v okrnjeni postavi, so nogometaši bazoviške Zarje proti vodilni Edile Adriatica zapustili povsem zadovoljiv vtis. Večji del srečanja so bili namreč favoriziranim gostom enakovredni tekmeči. Proti koncu srečanja pa so gostje igrali odločnejše v napadu in tako tudi dosegli zmagoviti zadetek. (B.P.)

IZIDI 16. KOLA: Zarja - Edile 1:2, S. Marco - Campanelle 1:2, Montebello - Domio prekinjena, S. Sergio - Olimpia 4:1, Supercaffè - Opicina 1:2, S. Andrea - Roianese 1:3, Fortitudo - Costalunga 2:0, Zaule - S. Luigi 4:1.

LESTVICA: Edile Adriatica 26; Supercaffè 25; Opicina 22; Zaule 18;

Costalunga in Fortitudo 17; S. Marco, S. Luigi in S. Sergio 16; Olimpia 15; S. Andrea 13; Domio in Campanelle 12; Montebello in Roianese 11; Zarja 7.

NARAŠČAJNIKI

SKUPINA B

KRAS — S. ANNA 8:0 (3:0)
STRELCI: Žagar v 12. in 40. min. v 24. Dragoni, v 44. Šuc, v 55. Ferluga, avtogol v 65. min. v 78. min. Leone, A. Škabar v 79. min.

KRAS: Kočevar, Grgič, Mesar, Črne (Lucjan Škabar), Ferluga, Leone, Žagar, Kavarič, Šuc, Umek (Alan Škabar), Dragoni.

Sam rezultat dovolj zgovorno priča o razmerju sil na igrišču. Krasovci so nizali napad za napadom, zlasti v prvem polčasu so gospodarili na sredini igrišča. V nadaljevanju so se malce preveč spuščali v osebne prodore, razumljivo je sicer, da so se hoteli

KOŠARKA: proti Kontovelu Electronic Shop

Boru derbi mladincev

BOR — KONTOVEL ELECTRONIC SHOP 89:56 (47:30)

BOR: Pregarc 16 (2:2), Perčič 4 (0:1), Jogan 7 (1:2), Vecchiet 5 (3:4), Kovačič, Volk 2, Korošec 20 (6:6), Pieri 23 (5:6), Semen 12 (0:1).

KONTOVEL: Grilanc 2, Pertot, N. Pertot 1 (1:2), Gruden 13 (1:2), Zugna, Sedmak 13, Emili 4, Starc 19 (7:14), Stanissa 4, Ban.

V nedeljo je bil v Borovem športnem centru na sporedu mladinski derbi med Borom in Kontovelom. Zaradi premora v promocijskem prvenstvu sta ekipi nastopili v popolni postavi. Zmagali so borovci, predvsem zaradi tega, ker igra ista postava tudi v članski ligi in je torej bolj homogena in uigrana od Kontovelove. Pri plavih so vsi igralci dobro igrali, spet pa se je izkazal Štefan Semen, ki je gospodaril pod obema košema in je s številnimi skoki in blokadami omogočil Kontovelovim visokim igralcem, da bi prišli do koša. (Vato)

DOM — BARCOLANA A 82: 72 (43:30)
DOM: Košuta 8, Corsi 12, Kocjančič 8, Orzan 29, Rinelli 2, Romano 21, Čubrilo 2.

PON: Kocjančič v 18. min. d.p. in Romano v 20. min. d.p. ON: Dom 20, Barcolana 26. 3 TOČKE: Orzan 3, Košta 1.

Domovi mladinci so na domačih tleh prepričljivo premagali solidno moštvo Barcolane A. Do devete minute prvega polčasa sta si bili ekipe enakovredni, v nadaljnjih petih minutah pa so naši po zaslugi razigranega Orzana z delnim izidom 15:0 krepko prešli v vodstvo. Tole vodstvo so s preudarno igro ohranili vse do konca srečanja, le v devetnajsti minuti drugega polčasa je uspelo gostom približati se belordecim na samih šest točk zaostanka.

Tokrat lahko pohvalimo celotno moštvo, ki se je požitvalno borilo v obrambi kot tudi v napadu. Med posamezniki pa sta gotovo izstopala Orzan in Romano. (M. Čubej)

KADETI

KONTOVEL ELECTRONIC SHOP — INTER MUGGIA 123:73 (52:34)

KONTOVEL E. S.: Cingerla 4 (1:3), Rupel 3 (1:2), Stanissa 5 (1:10), Gruden 15 (3:9), Sterni 33 (1:4), Gregori 6 (0:1), Dolhar 21 (1:5), Birsa 8 (2:5), Štoka 16 (2:5), Venier 12 (2:4).

V drugem kolu deželnega kadetskega prvenstva so »plavi« slavnili visoko zmago na domačih tleh. Gostje so jim nudili odpor le v začetnih minutah igre, nakar so Kontovelci dobro zaigrali in si pridobili 14 točk prednosti. V 13. minuti igre je bilo stanje 30:16. To prednost so domačini do konca polčasa še povečali.

V nadaljevanju so naši stalno večali prednost ter v 28. minuti z delnim 15:0 povedli z 31 točkami razlike (72:41) in s tem je bilo praktično tekme konec.

Tokrat je pohvale vredna vsa ekipa, posebno pa sta se izkazala Sterni in Dolhar. (R.M.)

POLET — FERROVIARIO 76:88 (40:40)

POLET: Kocman 21 (3:4), Žetko 15 (1:2), Bogatec, Fonda, Kozlovčič, Sardoč 2, Škerlavaj 12, Gomizelj 16 (2:2), Bevilacqua 7 (1:2), Sosič 5.

V prvem polčasu so poletovci presenetili nasprotnika z agresivno obrambo in bili skoraj ves polčas v

vodstvu. V drugem delu tekme pa je koncentracija Opencev padla in slabi obrambi je sledil slabo izveden napad, da je bil poraz neizbežen. Edini, ki se je upiral premoči Tržančanov, je bil Goran Kocman.

(Andrej Vremec)

NARAŠČAJNIKI

FRUTTETNA — BOR ADRIAIMPEX 29:106 (10:49)

BOR ADRIAIMPEX: M. Pertot 2, Krasna 17 (4:9), Škerk 20, Sestan, B. Pertot 4 (2:2), Cupin 4 (0:2), A. Cerbi, Bajc 33 (1:2), Smotlak 28 (2:7).

Za borovce je bilo to srečanje le dober trening, saj je bila njihova premoč skozi vso tekmo več kot očitna.

Od posameznikov bi pohvalili Bajca in Smotlaka. (Vascotto)

SANTOS — SOKOL 51:56 (23:33)

SOKOL: Tinta, Gherli, Šuligoj 20 (0:3), Saksida, Stanissa 8 (2:4), Paulina 13 (1:4), Pizziga, Bogatec, Lessizza 9 (1:3), Sosič 6.

Sokolovci so v gosteh zaslužno iztržili zmago proti solidnemu nasprotniku, saj so bili naši vseskozi v prednosti. Zmaga je dozorela predvsem zaradi premišljene in srčne obrambe. Vsi igralci so dobro igrali, predvsem pa se je izkazal Šuligoj pri hitrih zaključevanjih v protinapadu.

(Andrej P.)

DEČKI

BOR ADRIAIMPEX — SERVOLANA B 129:33 (70:11)

BOR: Milone 7 (1:2), Arena 27 (1:1), Oberdan 32 (6:7), Doles 4, Presel 4 (0:2), Bajc 8, Azman 29 (1:2), Pavlica 8, Legiša 10.

TRI TOČKE: Oberdan (2).

Borovci so z lahkoto dosegli četrto zaporedno zmago proti šibki Servolani B. S hitrim protinapadi in dobrim skokom so plavi dosegli rekordnih 129 točk, kljub temu, da so večkrat zgrešili nekaj lahkih metov izpod koša. Tudi tokrat se je izkazal Milone, ki se je boril pod košem in ukradel veliko število žog. Poleg njega je treba omeniti še dobro igro v napadu Legiše in Doleasa. (Luka Furlan)

MINIBASKET

TURNIR OBERSNEL

BOR — FOSCHIATTI 39:72

BOR: Ferluga 2, Hervatin 2, I. Bajc 6, Martinolič 7, E. Bajc 2, Posega 13., Giacomini 2, Turk 5.

Moštvo Foschiattija je v vseh elementih igre nadigralo našo ekipo, ki je napravila preveč napak pri podajah kot pri metu. Visok poraz je bil zato povsem zaslužen.

(I. Žerjal)

TURNIR ZINI - ROSENVASSER

BREG — SERVOLANA 60:34 (25:16)

BREG: E. Tul 7, Massimo Virno 9, E. Cah 6, David Novak 10, Patrik Žeriali 4, Cupin 2, Andrej Corva 2, Štefan Samec, Davorin Gropazzi, D. Novak 4, Janko Švara 4, Aleš Salvi 11.

Brežani so proti fizično in tehnično slabši peterki Servolane iztržili novo zmago, vendar zlasti v obrambi niso pokazali velike volje do igre. Nasprotnik je bil našim enakovreden samo v drugi četrtini, katero je osvojil z delnim izidom 14:8. Tokrat nihče od naših ne zasluži posebne pohvale, pač pa bi omenili določen napredek pri novincih, ki so zadovoljili v napadu.

(Šik)

obvestila

ŠK KRAS
sporoča, da bo redni občni zbor krožka v športno-kulturnem centru v Zgoniku 31. t.m. ob 20. uri v prvem sklicanju in ob 20.30 v drugem sklicanju.

ŠZ OLYMPIA
obvešča, da bo v petek, 31. t.m., ob 20.30 v prostorih Katoliškega doma redni občni zbor.

ZŠSDI
obvešča vsa košarkarska društva, da se bo prve dni februarja pričel trenerski tečaj za pridobitev naziva »Tecnico del basket«, ki ga organizira tržaška sekcija FIP. Podrobna obvestila bodo zainteresirani dobili pri organizatorju Gaetano De Gioia, tel. 567-503.

SPORTNA ŠOLA TRST
sporoča, da se bo plavalni tečaj na Alтури začel v sredo, 5. februarja, ob 15.30.

ALPSKI ODESK SK DEVIN
organizira v nedeljo, 2. februarja, avtobusni izlet na prekrasna smučišča avstrijske Koroške (Podkloster) Arnoldstein. Cena prevoza 13.000 lir. Interesenti morajo delno poravnati prevoz do petka, 31. t.m. Odhod bo pravočasno javljen. Za informacije telefonirajte: Bruno Škerk 200236, Lucijan Sosič 208551.

Naročnina: mesečna 12.000 lir - celoletna 140.000 lir (prednaročnina do 31.1.1986 je 90.000 lir); v SFRJ številka 40.000 din, naročnina za zasebnike mesečno 350.00, letno 3.500.00, za organizacije in podjetja mesečno 500.00, letno 5.000.00, letno nedeljski 1.200.00 din.

Poštini tekoči račun za Italijo
Založništvo Tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglosi - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglosi 3.350 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglosi 650 lir beseda. Ob praznikih povisek 20% IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. Oglosi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tlx. 460270 EST 1, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

29. januarja 1986

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretto De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja in tiska ZIT Trst

Član italijanske zveze Evropskih založnikov FIEG

Vabil je k nakupu ladje v španoviji: slepar za zapahi!

RIM — Bi želeli kupiti en delček ladje? In si razdeliti prihodek, ki ga bo ustvarila? Če ste se odločili, vplačajte sedem milijonov lir in boste tudi v stopili v čudoviti mednarodni svet pomorstva. S takšnimi propagandnimi vestmi po časnikih, radijskih in televizijskih postajah, v revijah in kinematografih je podjetni 51-letni Napolitanec Favella Pronta reklamiral svojo gospodarsko pobudo.

Res je bil lastnik ladje, ki je bila privezana v pristanišču, če pa bi jo odvezali, bi šla na dno. S tako sleparijo je Lucio Iaccarino, tako se je namreč resnično klical, si je zamislil večlastniško posest in po vsej Italiji nagrabil nekaj milijard lir navnežev, ki so mu šli na limanice. Sleparijo je odkril oddelek rimske davčne policije finančnih stražnikov na podlagi velikega števila pričevanj oslepelih klientov in Iaccarina prijavitelj sodišču. Na predlagi obremenilnega gradiva ga je preiskovalni sodnik Antonio Capiello prijavitelj sodišču, ki je odredilo aretacijo.

Za njim bolehajo tiste, ki se hočejo uveljaviti za vsako ceno V ZDA se je pojavil sindrom superženske

WASHINGTON — »Kar je čez mero, je preveč«. S tem alarmnim geslom je skupina kalifornijskih žensk sklenila opraviti z modelom ameriške »superženske«, ki je bil v modi vse do današnjih dni, se pravi ženske, ki hoče vse in ki ji tudi vse gre v klas, vsaj navidez. Združjenje »Anonimnih superžensk«, ki so ga pred šestimi meseci ustanovili v San Franciscu, je daleč od tega da bi uvedlo novo kalifornijsko čudaštvo. Na zelo ugoden sprejem je naletelo celo pri ameriških feministkah, ki so s svojo »drugo revolucijo« postavile pod vprašaj celo vrsto pred desetimi leti doseženih tako razvpitih pridobitev.

»Vi si nadejate hiter poklicni vzpon, vzorne otroke, božansko telo, žametno kožo, tako zaljubljenega moža kot prvi poročni dan, hvaležnega konjička, niti enega lasu z mesta... potem pa se čudite, če ste izčrpane,« pravi 37-letna Carol Orsborn, ustanoviteljica »Anonimnih superžensk«, rjavi pas v karateju in avtorica knjige, ki bo zagledala svet prihodnjega jesen in ki bo nosila naslov »Kar je čez mero, je preveč«.

Carol, ki je predsednica pomembne družbe za stike z javnostjo, je poročna in mati dveh otrok. Če jo kdo vpraša, ali ni morda prav ona tista, ki si življenje preveč jemlje k srcu, Carol odgovori, da to drži vsaj za

preteklost. Za vse ji je iskreno žal, kar ne dokazuje samo z besedami, ampak tudi z dejanji.

Po krizi se je njen delovni teden s 57 znižal na 30 ur, bolj se posveča družini, zamenjala je tudi bivališče: odpovedala se je luksuzni vili in se preselila v polovico manjšo hišo, kjer je življenje »manj naporno, z manj skrbmi in z manj dolgovi,« pojasnjuje.

Kar pa zadeva organizacijo »Anonimne superženske«, ime, ki ga je povzela po vzoru »Anonimni alkoholičarji«, je Carol povedala, da ji jemlje nekaj časa, sicer pa je kot nalašč za preutrujene in s skrbmi preobremenjene ženske našega časa. Ne sestajajo se, in tudi pri nabirkah odgovarja na telefon... možki. »Zadnja stvar na tem svetu, ki bi terjale od žensk, je dodatno delo,« pravi Carol Osborn.

Kljub temu, ali pa morda prav zato se je gibanju pridružilo kakšnih tisoč žensk. V svojem biltenu, ki izhaja vsake tri mesece (tednik ali mesečnik bi terjal preveč naporov) bičajo udarniško obnašanje, ki je značilno za »osebe E tipa«, kakor jih opredeljujejo severnoameriški psihologi.

Ženske takšnega tipa, ki niso zadovoljne s svojim družinskim in poklicnim položajem, prevzemajo zmotne obveznosti in vznemirljive naloge.

gogostoma čisto brez potrebe, in se gredo skrajno popolnost v družbi, ki ima za cilj uspeh za vsako ceno in je usmerjena k skrajnemu potrošništvu, ki je samemu sebi namen.

Pod takšnimi bremenimi »superženske« klecnejo in postanejo žrtve »sindroma superženske«, past, iz katere skorajda ni izhoda. Poslovno uspešne ženske, ki so se povzpele čez vse stopnice svoje kariere in v to vložile vse svoje sile, da bi prodrle v svet, kjer jih možki nočejo, počasi izgorevajo. Po besedah Herberta Freudenbergerja, pisca knjige o tem vprašanju, se zaradi odrinjenosti od mnogih odgovornosti, ki so še vedno zanje »prepovedane«, se ženske poženejo v bitko, da bi preizkusile same sebe. Odpovedujejo se majhnim vsakodnevnim užitek, ki jih imajo

za nepotrebne, in se trudijo na vse pretege. Posledica so ravno nasprotni učinki: razočaranje, gnev, čustvena osamljenost, nesposobnost ljubiti; vsemu temu sledi seganje po poživilih in pomirjevalnih sredstvih, sledi telesna in živčna izčrpanost, končno pa se pojavi misel na samomor.

Spričo tako žalostne slike, ki jo po tem vprašanju nudijo ZDA, se pojavlja nasprotna težnja, kakršna se je že pojavila tudi na spolnem področju. Po Betty Friedman, avtorici knjige »Druga etapa«, so si ženske porezale peruti. Nekatere zahteve v korist spolne enakopravnosti so se obrnile proti ženskam samim. Takšen primer je soglasna razporka med partnerjema in svoboden splav. Eno kot drugo je moške razbremenilo odgovornosti.

Dosje o njem je pretirano zajeten Igralec Charlie Chaplin je bil za CIA komunist

WASHINGTON — Charlie Chaplin — angleški filmski igralec, komik, režiser in avtor, sicer pa osrednja osebnost ameriškega nemega filma, je bilo povedano... izredno zanimivo ameriško vohunsko službo CIA. Tega se je prav dobro zavedal angleški pisatelj David Robinson. Slednji je namreč preko svojega odvetnika v New Yorku prosil CIA, da mu da na razpolago podatke, ki jih je ta zbirala na račun velikega filmskega umetnika.

In že takoj so ga čakala presenečenja. Prvo je bilo to, da mu je CIA takoj odprla svoje arhive, kar je lahko razumljivo glede na to, da je Chaplin umrl leta 1977, največje presenečenje pa ga je čakalo, ko so mu izročili za cel... kup papirjev in dokumentov. Dosje o Chaplinu je namreč obsegal 2000 strani!

Neverjetno pa je, kaj vse ti dokumenti obsegajo. Jedilne liste filmskega umetnika in pa poročila o njegovem spolnem življenju. Vendar pa ni bistvu CIA dobila tisto, kar je iskala. Ameriška obveščevalna služba je namreč v času »hladne vojne« v začetku petdesetih let nujno hotela dokazati, da je bil Chaplin komunist. Vendar pa ni zato zbrala niti enega zanesljivega podatka ali pa trdnega dokaza.

Res je Chaplin že leta 1922 v Hollywoodu spoznal ameriškega ekstremističnega sindikalnega voditelja Williama Fosterja, ki je bil komunist, in da se je Chaplin zavzemal za odpravo filmske cenzure, toda to je tudi vse. Torej dokaj skromna bera nadzorstva, ki je trajalo celo polovico stoletja! Leta 1952 je Chaplin v obdobju makartističnega preganjanja vsega, kar je dišalo po rdečem, odšel iz ZDA in se naselil v Švici, vendar so ga tudi tam nadzorovali Američani.

David Robinson, ki si je hotel ogledati dosje protivohunske službe CIA, da bi dopolnil knjigo, ki jo piše o Chaplinu, je prepričan, da ima ta služba prste vmes tudi pri oskrnitvi in izginotju umetnikovega trupla leta 1978. Ko je Robinsonu enemu od voditeljev CIA omenil, da je Chaplinov dosje pretirano obširen, je slednji le razširil roke ter dejal: »Bili so hudi časi...«.

V Braziliji ne teče več v potokih Kava: potreba ali razvada?

RIO DE JANEIRO — Brazilci so letošnjega januarja doživeli dva šoka: tropska vročina je presežela 40 stopinj, cena kave pa je poskočila na 130 tisoč cruseirov, okoli 11 dolarjev ali 18 tisoč lir. Še pred enim letom je njena cena znašala 10 tisoč cruseirov.

Pred vročino se Brazilci znajdejo: skočijo v hladne vode Atlantika in počakajo, da poletje mine. Nova cena kave pa ni ostala visoka, ampak se s časom še viša.

»Nemogoče postaja, da mi, Brazilci, ki imamo to rastlino doma, kave ne moremo piti, ker je postala predraga.« tarna večina od 135 milijonov državljanov.

»Doslej sem kupovala po eno kilo kave na teden, sedaj pa se omejujem na polovico, kajti brez nje ne moremo preživeti,« pojasnjuje Maria Teresa, gospodinja veččlanske družine v Rio de Janeiru.

Zakaj te spremembe? Brazilska vlada se je nedavno tega odločila, da opusti nadzorstvo nad ceno kave, ki je bila v primerjavi z ostalim svetom izredno nizka: po dva ali tri dolarje za kilogram. V vseh državah in tudi ostalih uradih so kavo pili kot vodo, zastoj. V vseh 40 tisoč občinah, uradih 26 federalnih državah, ogromni administraciji »unije«, državnih skupščinah, kongresu, državnih podjetjih, ki nadzirajo več kot 40 odstotkov prihodka, bankah, turističnih in drugih agencijah, povsod po uradih in hodnikih so bili nameščeni aparati s toplo kavo, ki so jih točili vsakemu, če si jo je le zaželel, seveda brezplačno.

Čeprav se zaradi pitja kave nihče ni opil, je finančnega ministra zabolela glava spričo tolikšnega razsipništva. Kavo so najprej črtali s seznama pridelkov, ki so neobhodno potrebni za življenje. Potem pa so ceno izoblikovali na svobodnem trgu; seveda so s tem povzročili godrnjanje državljanov.

Razlogi pa so predvsem v hudi suši, ki je zdesetkala pridelok, tako da je najnižji v zadnjih 50 letih. Prejšnje dni je deževalo, toda tudi pridelka koroze, fižola, pšenice ni rešil. Škodo cenijo na dve milijardi dolarjev. Namesto poprejšnjih 29 milijonov vreč (po 60 kg), jih bodo letos pridelali komaj 17 milijonov, kolikor znaša letošnja izvozna kvota za Brazilijo. Če hoče država to kvoto ohraniti (ta kvota predstavlja po mednarodnem dogovoru 30 odstotkov svetovne vrednosti), se mora država reševati s prodajo rezerv lanske letine in z zmanjšanjem prodaje doma.

Ministri nagovarjajo državljanje, naj razumejo položaj in naj spremenijo svoje navade, kajti kava ni potreba, ampak razvada, ki jo je potrebno nekoliko brzdati, kadar so važnejše druge stvari.

Sicer pa v tisku obširno poročajo, da je v zameno za kg kave mogoče kupiti 17 kg fižola, 33 kg sladkorja, 32 kg krompirja, celo 85 kg banan, 18 l sojinoga olja ali 48 l mleka. Milijone mladih Brazilcev je brez mleka in veliko jih zaradi pomanjkanja mleka tudi umre. Nihče pa ne bo umrl, če ne bo pil kave.

Erazem Predjamski

Vladimir Herceg

7.

